

СОЛУН И БЪЛГАРИТЕ:
ИСТОРИЯ, ПАМЕТ, СЪВРЕМИЕ

Това издание е резултат от проект „Солун и българите: история, памет, съвремие“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ към Министерството на образованието и науката (Договор № ДН 10/13 от 17.12.2016 г.) и се публикува със съвместните усилия на Института за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките и Държавна агенция „Архиви“ (Допълнително споразумение № 1 от 31.03.2017 г.)

Всички права запазени. Нито една част от книгата не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да е начин без съгласието на съставителите и издателите.

© Институт за балканистика с Център по тракология, БАН, 2018

© Държавна агенция „Архиви“, 2018

© Издателство „Фабер“, 2018

© Юра Константинова (редактор), Надя Данова, Рая Заимова, Румяна Прешленова, Тина Георгиева, Йордан Желев, Елмира Василева, Гергана Дончева, Ивайло Начев, Маламир Спасов – съставители, 2018

ISBN 978-619-00-0761-6

На корицата: Снимки на българи – изселници от гр. Солун по спогодбата „Моллов – Кафандарис“ (ЦДА, ф. 719К, оп. 5)

Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
Държавна агенция „Архиви“

СОЛУН И БЪЛГАРИТЕ: ИСТОРИЯ, ПАМЕТ, СЪВРЕМИЕ

Документи

София, 2018

Използвани са материали от:

Централен държавен архив (ЦДА)

Национален военноисторически музей (НВИМ)

Църковноисторически и архивен институт при Българската Патриаршия (ЦИАИ)

Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας (Ι.Α.Μ.), Θεσσαλονίκη

The American Farm School Archives, Thessaloniki

Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ)

Централна библиотека (ЦБ) и Научен архив (НА) на Българската академия на науките (БАН)

Централна университетска библиотека (ЦУБ)

Зографска света обител „Св. Георги“

Македонски научен институт (МНИ)

Българска телеграфна агенция (БТА)

Лични и семейни архиви на Кристиан Антонов, Горан Благов, Рая Заимова, Здравка Михайлова, Елена Пеева-Никифоридис, Дойчин Станчев, Лора Тасева, Върбан Тодоров

Съдържание

Предговор	7
------------------------	----------

I. Българите в османския Солун

I.1. Българската общност	9
I.2. Учебно дело	32
I.3. Участие в обществения, политическия и духовния живот на града.....	51

II. Войните и техните последици

II.1. Човешки и материални измерения на военните конфликти в началото на XX век	63
II.2. В годините на Втората световна война	78

III. Солун в българо-гръцките общувания

III.1. Политически отношения.....	85
III.2. Икономическо сътрудничество	93
III.3. Култура, наука, образование и спорт	108

Предговор

Настоящото документално издание цели да представи българите в Солун и връзките им с това най-голямо пристанище на Егейско море. Изключителното географско положение на града привлича към него българско население, което още от Средновековието търси зад стените му сигурност и икономически просперитет. Значението на Солун за българите нараства през последните два века, върху които и акцентира публикацията. Тя нагледно разкрива както българското историческо присъствие в Солун, така и значението на града за българо-гръцките отношения в ново време. Поради ограничения обем на печатното издание в него са включени само най-интересните материали или части от по-обемните документи по темата. Пълният им текст е свободно достъпен на сайта на проекта „Солун и българите: история, памет, съвремие“: www.solunbg.org

Включените в изданието документи са подредени по теми и в хронологичен ред. В първия раздел са представени материали, илюстриращи българското присъствие в Солун през „дългия“ XIX век – дейността на църковната община, учебното дело, участието на българите в политическия, икономическия и духовния живот на града. Вторият раздел показва тежките последици, които военните конфликти от XX век оставят в наследство на поколения българи и гърци, принудени да напуснат родните си места и да изградят живота си наново. Третият раздел онагледява политическите, икономическите и културните връзки на българите със Солун през XX и XXI век, които се развиват по своя вътрешна динамика, надживявайки военни, политически и социални катаклизми.

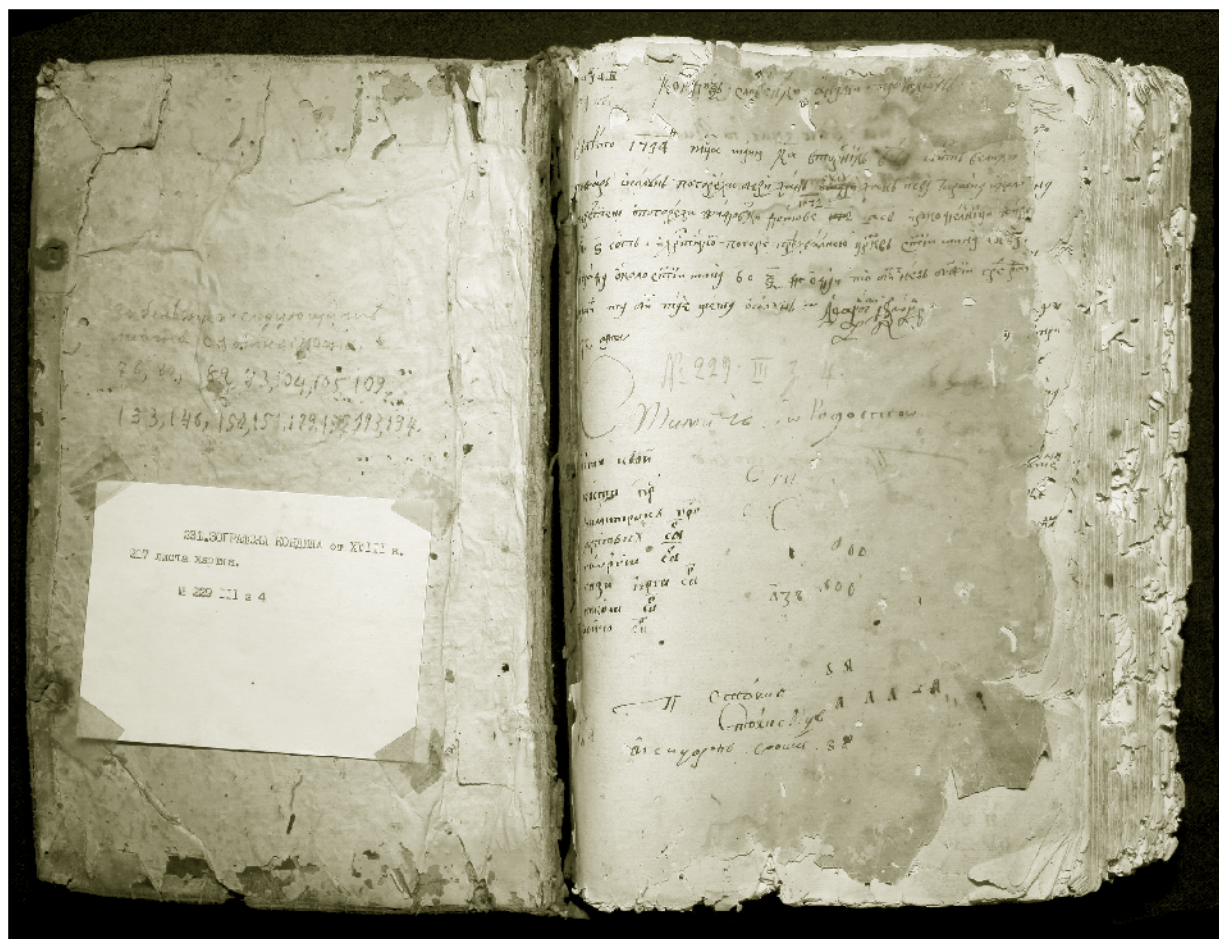
Това издание стана възможно благодарение на подкрепата, която ни оказаха български и чуждестранни институции, а също и отделни граждани. На първо място, това е Фонд „Научни изследвания“ към Министерството на образованието и науката, който финансира научните ни проучвания и самото издание. Благодарим за помощта на колегите от Националния военноисторически музей, Църковноисторическия и архивен институт, Историческия архив на Македония (Солун), Архива на Американското земеделско училище (Солун), Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Централната библиотека на Българска академия на науките, Македонския научен институт. Признателни сме и на всички, които ни предоставиха безвъзмездно документи и снимки от своите лични и семейни архиви – Кристиян Антонов, Горан Благоев, Рая Заимова, Здравка Михайлова, Елена Пеева-Никифоридис, Дойчин Станчев, Лора Тасева и Върбан Тодоров. Гореща благодарност дължим на игумена на Зографската обител архимандрит Амвросий, с чието разрешение се осъществи публикацията на страниците на Зографската кондика, а също и на библиотекаря на обителта йеродякон Атанасий, който ни предостави нейно дигитално копие.

Вярваме, че настоящата публикация ще провокира интерес към многобройните теми, които представя, и ще се превърне в отправна точка за научни изследвания, значими за българската национална идентичност и за балканските взаимоотношения.

I.

**БЪЛГАРИТЕ
В ОСМАНСКИЯ СОЛУН**

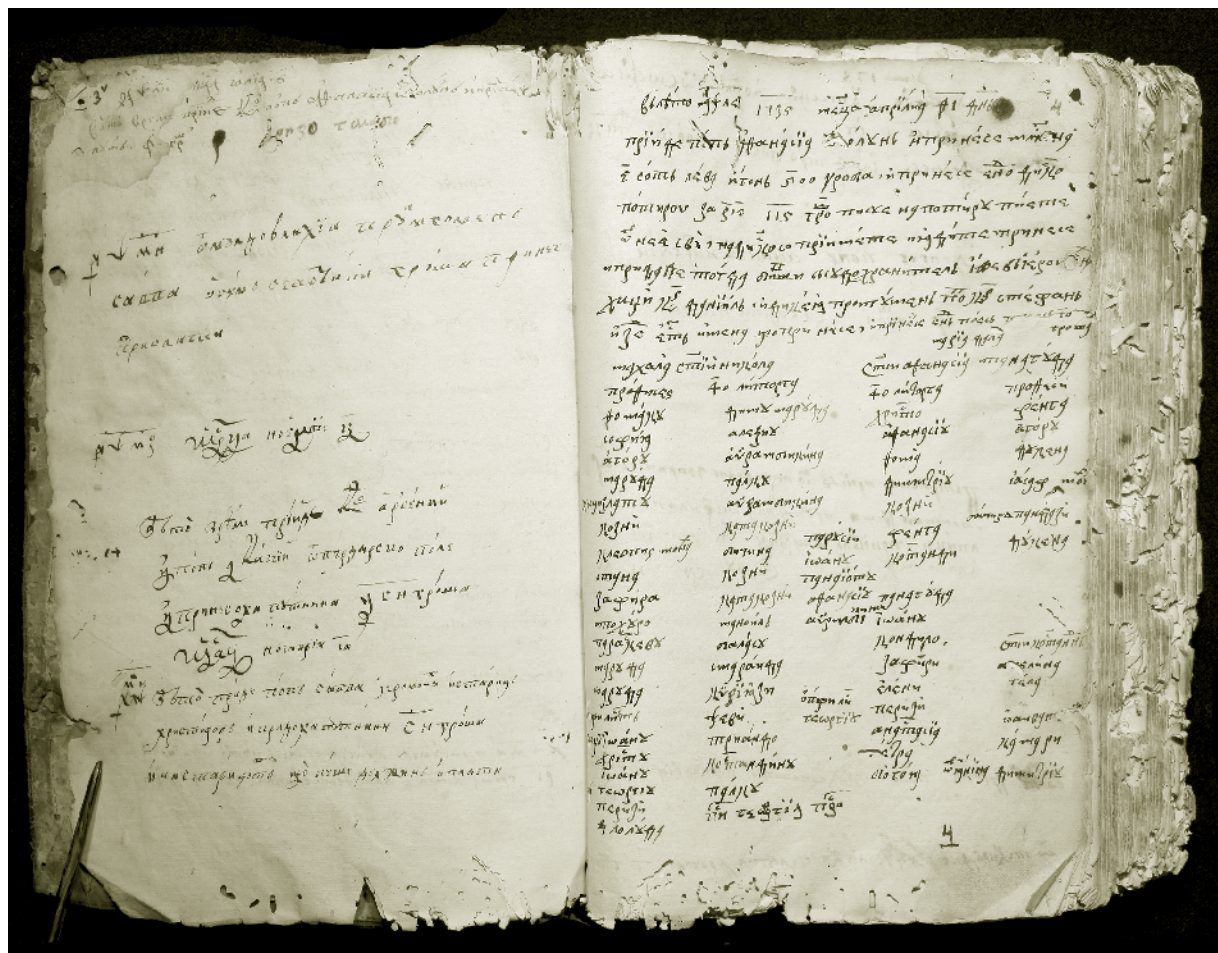
I.1. Българската общност

Летописен запис от йеромонах Атанасий за пожар в Солун на 21 май 1734 г., в който изгарят много еврейски домове и работилници, както и православната църква „Св. Мина“ с всички постройки около нея.

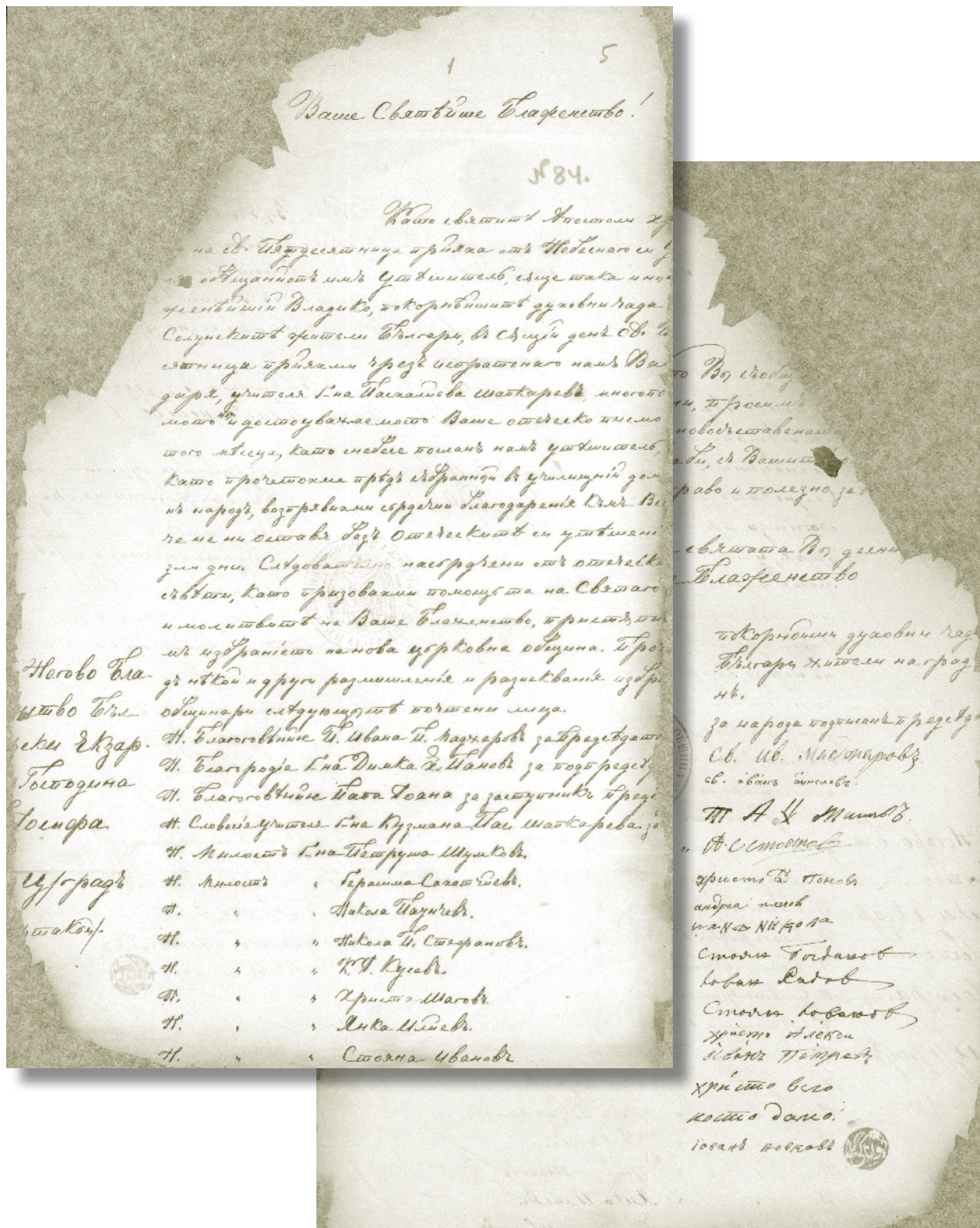
Зograфски манастир „Св. Георги“, 1734 г.

Зograфска кондика (XVIII в.), Зograф, № 231, л. 1г

Летописен запис за посещението на поп Атанасия от Солун в Зографския манастир „Св. Георги“ и дарението, направено за манастира – сред записаните дарители има най-вече българи, но и евреи и гърци, жители на махалите „Св. Никола“, „Св. Атанасий“ и „Панагуда“. Зографски манастир „Св. Георги“, 19 апр. 1735 г.

Зографска кондика (XVIII в.), Зограф, № 231, л. 4г

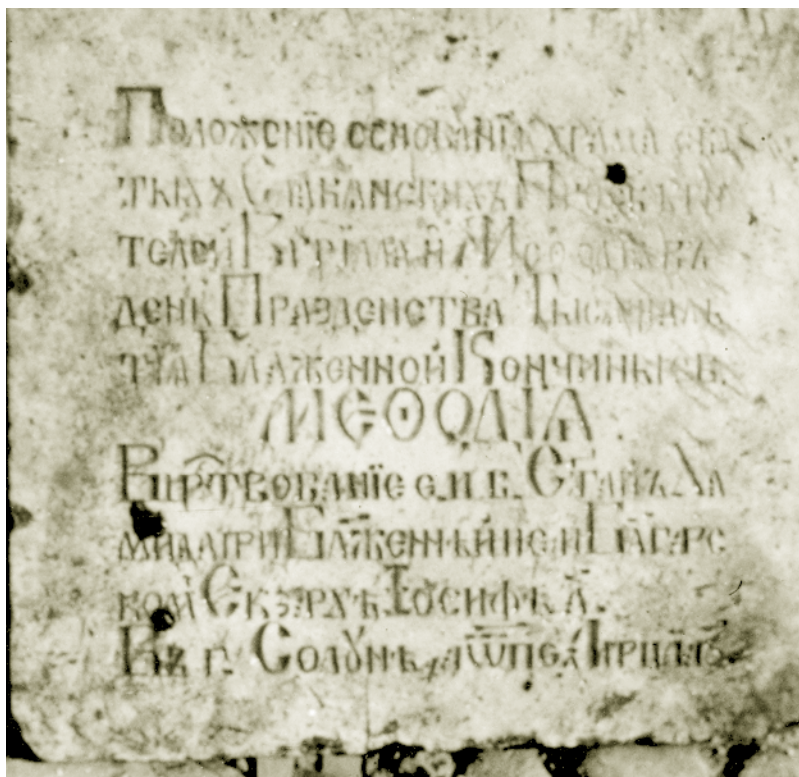
Писмо от солунските българи до екзарх Йосиф I в Цариград за учредяването на нова българска църковна община в град Солун. Солун, 9 юни 1880 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 8, л. 5.

Архимандрит Козма Пречистански (1836–1916) – председател на Солунската българска църковна община (1881–1888), по-късно Дебърски екзархийски митрополит (1897–1913). Солун, 31 юни 1883 г.

НА-БАН, ф. 15К, оп. 1, а.е. 480, л. 1.

Каменна плоча с паметен надпис за полагането на основния камък на българската църква „Св. св. Кирил и Методий“ в Солун през 1885 г., запазена в параклиса „Св. Козма“ на манастира „Св. Георги Зограф“ в Света гора. 1937 г.

ЦДА, ф. 1510К, оп. 1, а.е. 1481, л. 9.

БЪЛГАРСКА ЦЪРКОВНА

ОБЩИНА

1. Май 1890 год.

№ 584

СОДЪРЖ.

Ваше Блаженство

6-89

За сведение
на всички

Съобщаваме си писмо от 19 декември м.г. под № 584 на което съобщава видоуби и Благословенския на Ваше Блаженство, че, оглавно от Ваше то разрешение, днес се от извършва в горски помощи името за Български гробища в Вардар. Капи, които и преди много се отнасят Трешни. радиха се отбита.

Получиха на това името, което се отбита от 6750 аршина, заедно се отбита на м.г. на постува 24662 грона златни от които 6750 се видяха за същото името, 635,75 гр. за синарлийна, ресина, тави, паря ед и др., а останалите 17276,25 за отраздана и за направата на една мадина. Материал на името е изваден на място на туркиски гробища на А. Тасянов, който от своя страна се особено претегна с извадил пръв Ви.

До Ново Блаженство Бъл.
Екзарх, Илюмина и на Илари
в Цариград

Писмо от Българската църковна община в Солун до Българската екзархия в Цариград относно закупуването на място за гробища във Вардарската махала със светогорски помощи. Солун, 1 май 1890 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 41, л. 42.

= 17 =

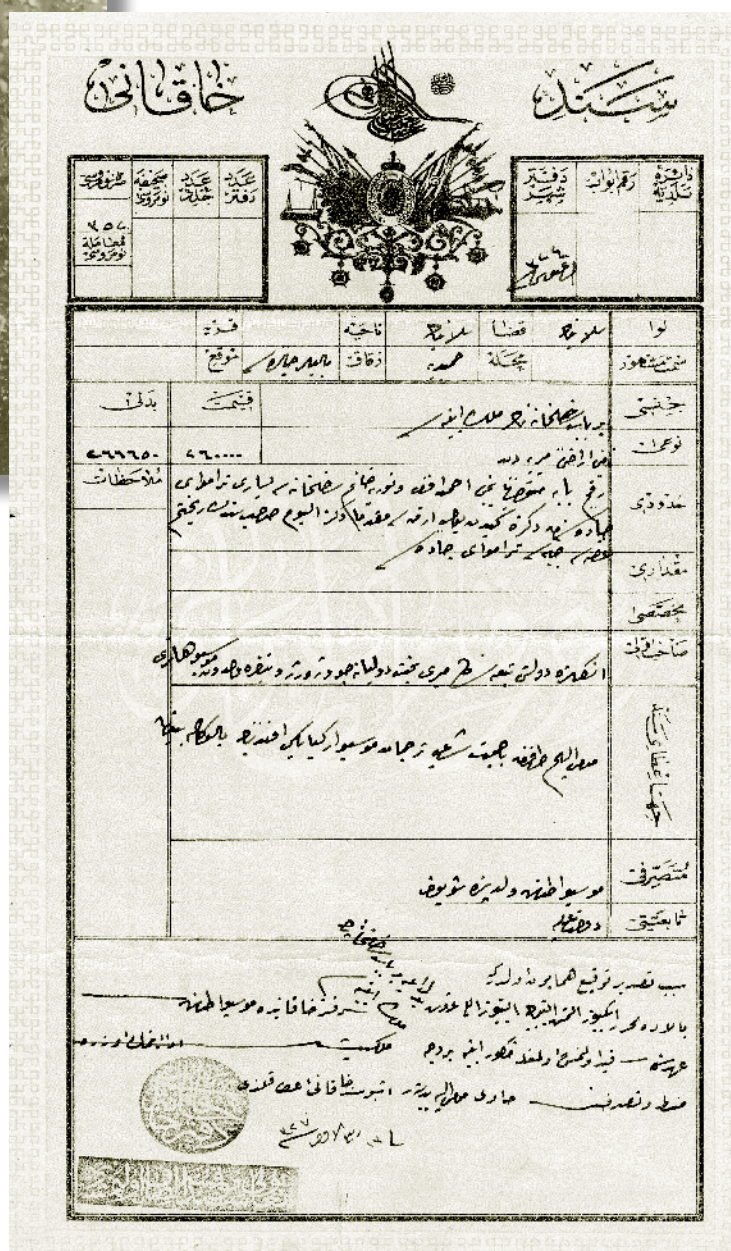

Сградата на Българското консулство в
Солун. [Б.д.].

НА-БАН, ф. 41К, оп. 1, а.е. 306, л. 4.

Документ за собственост
(тапия) за вилата на Атанас
Шопов, находяща се на
булевард „Ялтар“ в махала
„Хамидие“ на град Солун.
Солун, 4 май 1909 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 23, а.е. 2, л. 6.

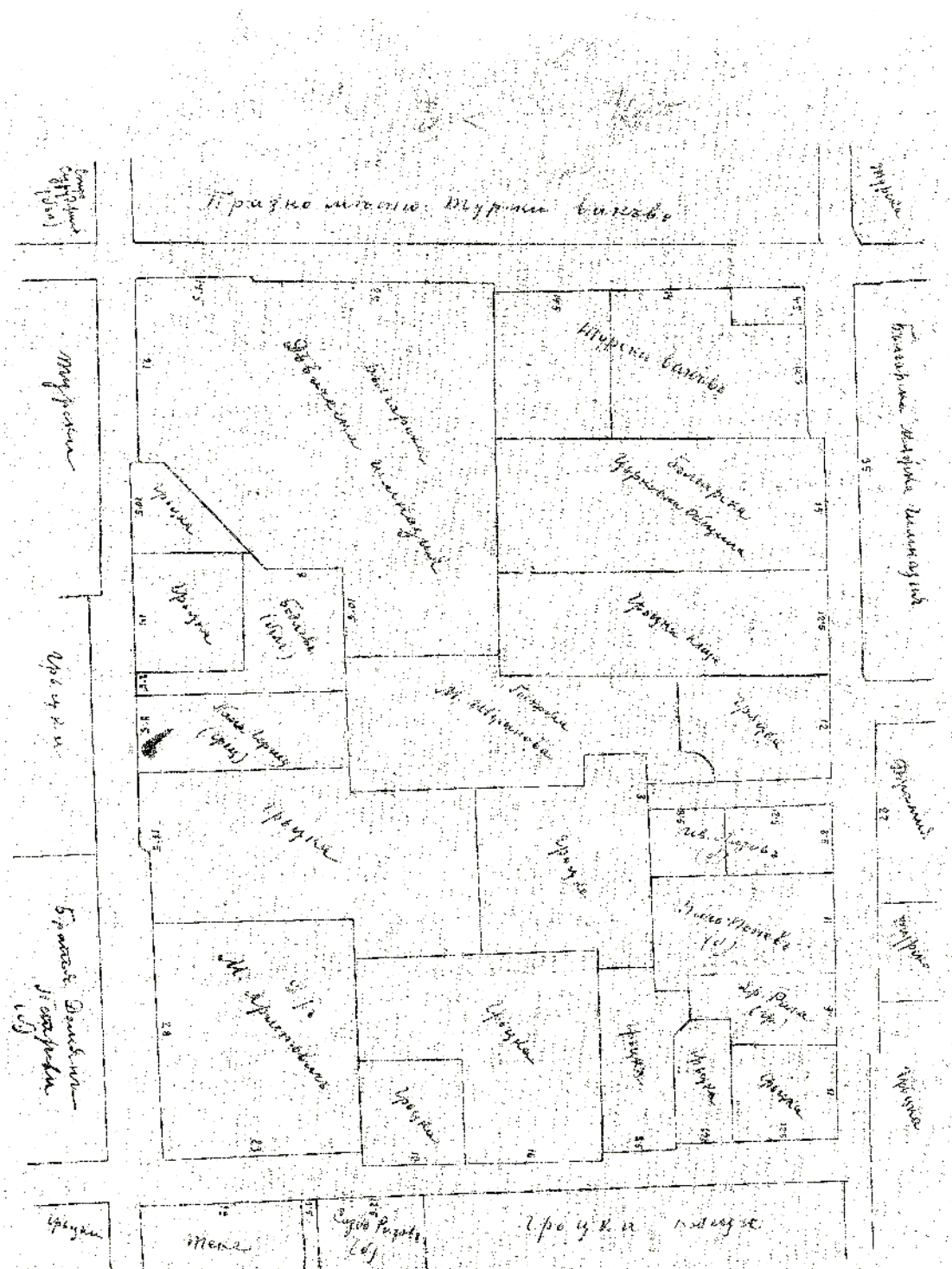
Празненство на българските занаятчийски сдружения в Солун по случай 11 май –
деня на славянската писменост. Солун, 11 май 1906 г.

ЦДА, ф. 1932К, оп. 1, а.е. 422, л. 7.

Празненство на българския касапски еснаф в градината „Бешчинар“. Солун, 1906 г.

ЦДА, ф. 1932К, оп. 1, а.е. 422, л. 6.

План-скица на българския квартал, приложена към писмо на Атанас Шопов – български княжески търговски агент в Солун, до ген. Рачо Петров – министър-председател и министър на външните работи и на изповеданията на Княжество България, за казуса по закупуване на вакъфско място и невъзможността върху терена да се построят църква и училище.

Солун, 17 апр. 1906 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 282, л. 52-55.

1.1. Българската общност

БЪЛГАРСКА
ЦЪРКОВНА ОБЩИНА

25. Май 1907

Солунъ

Прилож.

БЪЛГАРСКА ЕКЗАРХИЯ
УЧИЛИЩЕНЪ ОТДѢЛЪ
ПОЛУЧЕНО НА 28/2/07
БХ. ЛБ. 4370

ВАШЕ БЛАЖЕНСТВО,

Въ отговоръ на писмото на Почитаемия Учили-
щенъ Отдѣлъ отъ 16 того подъ № 3111, честь ми е да
донеса до знанието на ВАШЕ БЛАЖЕНСТВО, че г. Управи-
теля на Мхиката Гимназия ни съобщи, че г-нъ и г-жа
Никозакидис отказали да пропаватъ направо къщата
си на Българската Екзархия, на обвината или на как-
вото и да е друго лице отъ българска народностъ;
тъ били заплашвани отъ своитѣ сънародници, че дѣла
да бъдатъ наказани, ако сторятъ това. Собственицитѣ
на къщата съобщили още на г-на Управителя на гимна-
зията, че тѣ стоятъ на дадената си дума, да прода-
датъ къщата на българитѣ, но за да се избѣгнатъ всѣ
какви неприятности и нежелателни работи, тѣ искали
да се избере нѣкое друго лице, не отъ българска на-
родностъ, нѣкое лице, да се избере нѣкое друго лице.

До Негово Благенство Българския Екзархъ
Господинъ Г-на Носковъ I.

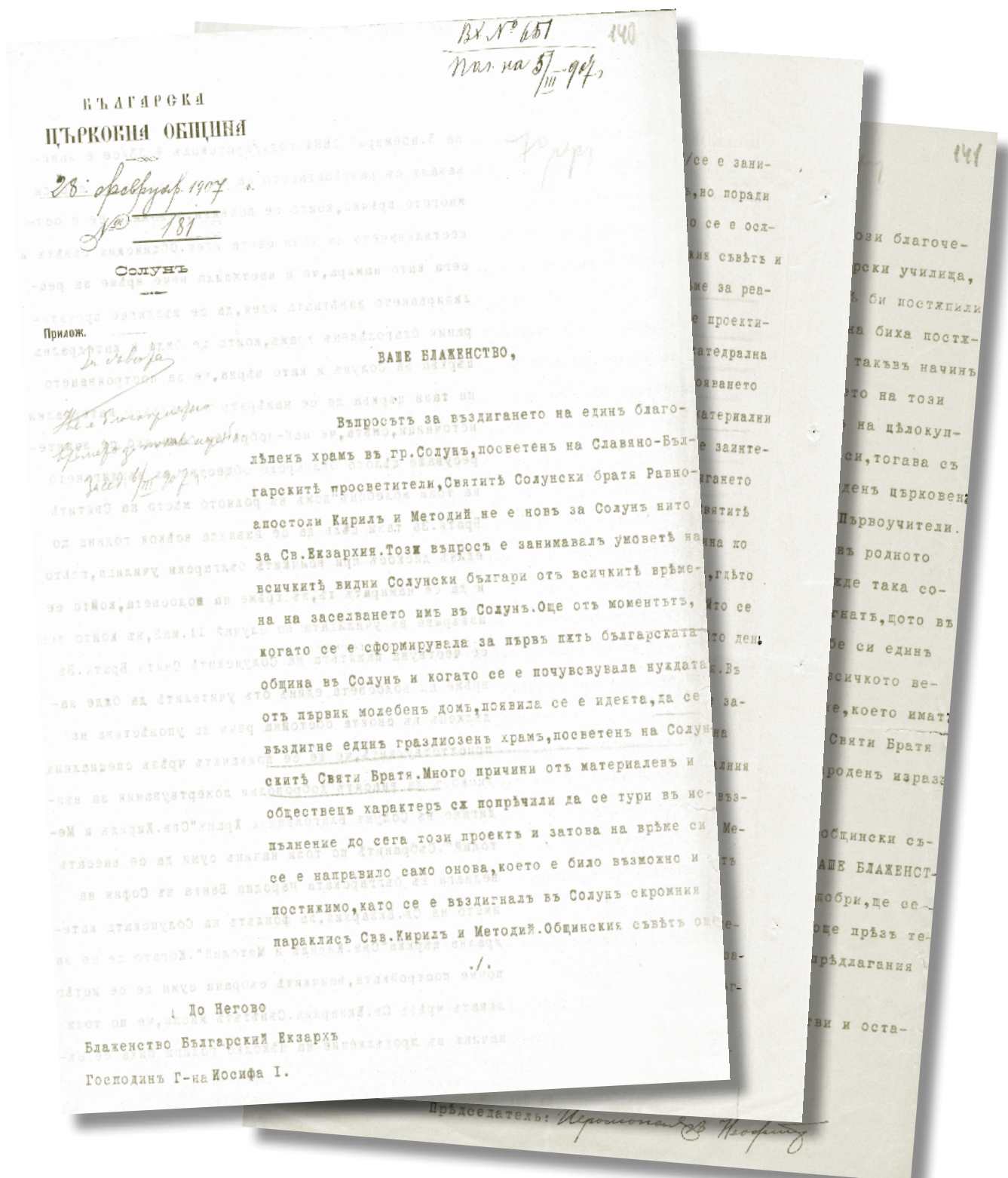
въ Цариградъ

28/2/07

Писмо от йеромонах Неофит – председател на Солунската българска църковна община до екзарх Йосиф I в Цариград за решението на Николаидис да не продава своята къща на Българската екзархия, българската община или на лице от българска народност поради отправените към него заплахи от сънародниците му.

Солун, 23 май 1907 г.

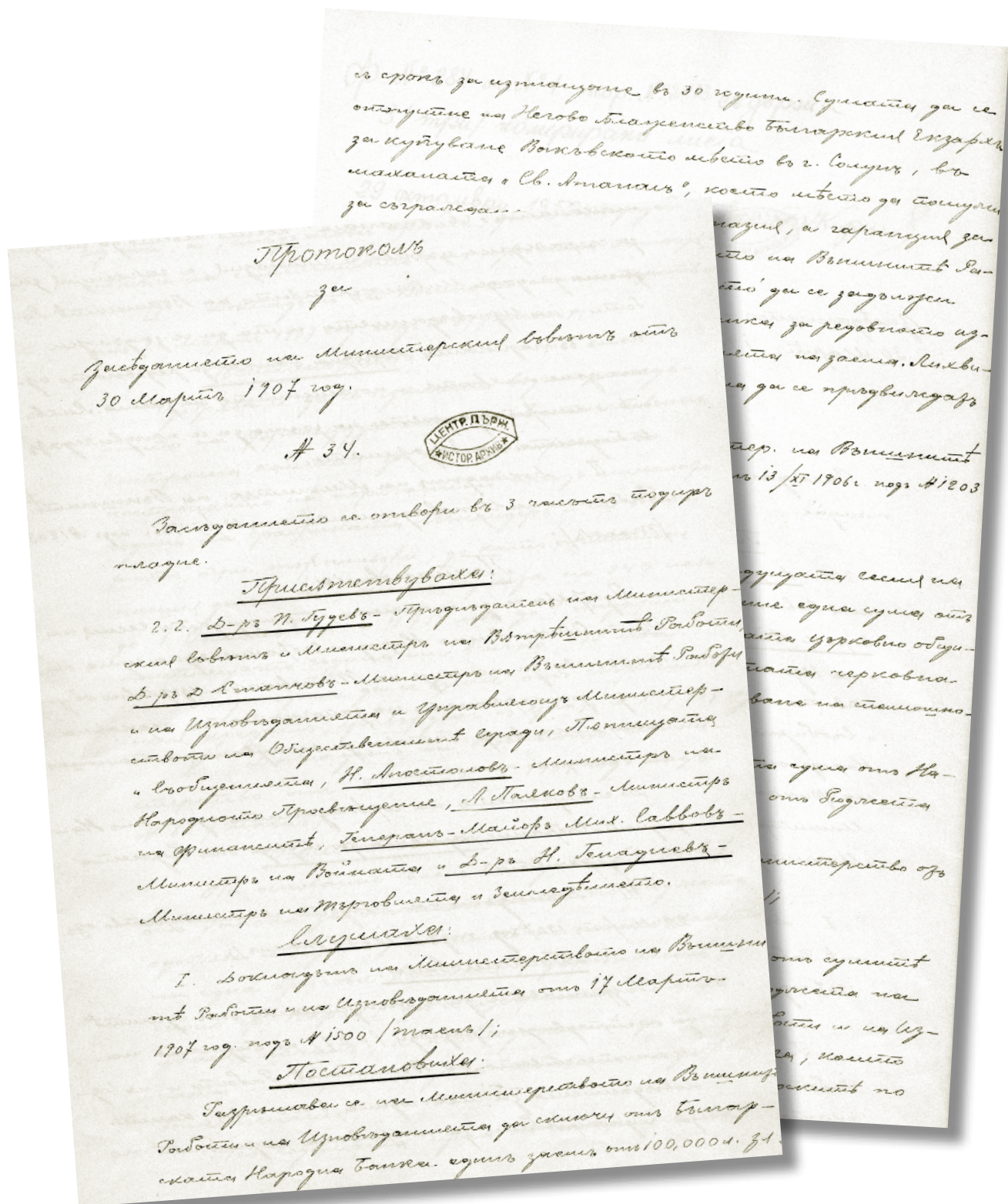
ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 282, л. 174.

Писмо от йеромонах Неофит – председател на Солунската българска църковна община до екзарх Йосиф I в Цариград за необходимостта от издигане на българска църква в града. Солун, 28 февр. 1907 г.

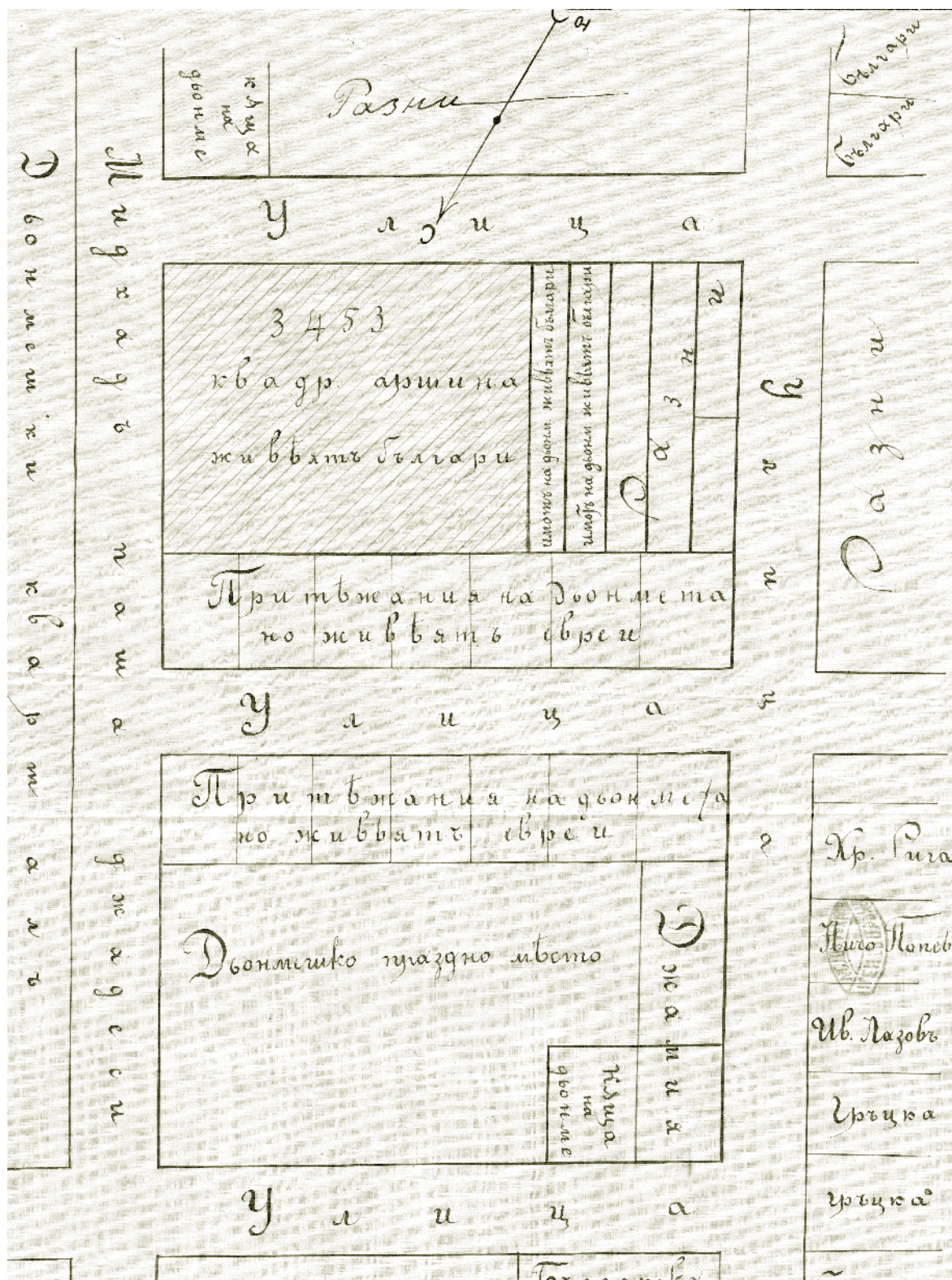
ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 282, л. 140-141.

I.1. Българската общност

Решение на Министерския съвет на Княжество България с разрешение за отпускане на заем в размер на 100 000 златни лв. от Българска народна банка на Министерството на външните работи и на изповеданията с цел закупуване на вакъфско място в Солун за изграждане на българска църква и гимназия. София, 30 март 1907 г.

ЦДА, ф. 284К, оп. 1, а.е. 2193, л. 1.

Скица, приложена към писмо от Атанас Шопов – български княжески търговски агент в Солун до екзарх Йосиф I в Цариград за трудностите при закупуването на парцел за строеж на българска църква и гимназия. Солун, 9 февр. 1908 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 282, л. 216-218.

[illegible]

Списък на недвижимите имоти в Европейска Турция (по вилаети), закупени изцяло или с помощи от Българската екзархия. [Б.м.], 1909 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 2, а.е. 2, л. 2-3.

ПРА. Ф. 216. № 1. Л. 344

2. Маџ погнѣха да е рази
ри меџу астахамаџа

3. Матр подписка да ескав
лва ксраудбана. ксрф отъ ксрф
цыз протоколъ.

4. Избра се Комисия, състояща
с. с.: С. Диримовичевъ, Д. Козловъ
А. Басаревъ, Н. Мавруловъ и С.
Вранисевъ за казаного-уѣзд.
Солунъ 11 Маи 1909

moderately

Великий

*James
Mr. Brown
Philadelphia
August
to Rogers & Co.
N.Y.
England*

~~7-11-1891~~

5020

Exp. Plummer	2000
Endowment	2000
Exp. Plummer	2000
Exp. Plummer	6000
Exp. Plummer	15,000
Exp. Plummer	5000
Exp. Plummer	2000
Exp. Plummer	2000
Exp. Plummer	2000

Massachusetts	2000
Minnesota	2000
Mississippi	2000
Missouri	2000
Montana	2000
Nebraska	2000
Nevada	2000
New Hampshire	2000
New Jersey	2000
New Mexico	2000
New York	2000
North Carolina	2000
North Dakota	2000
Ohio	2000
Oklahoma	2000
Oregon	2000
Pennsylvania	2000
Rhode Island	2000
South Carolina	2000
South Dakota	2000
Tennessee	2000
Texas	2000
Utah	2000
Vermont	2000
Virginia	2000
Washington	2000
West Virginia	2000
Wisconsin	2000
Wyoming	2000

ЦДА, ф. 1932К, оп. 1, а.е. 343, л. 6-8.

Семейство Кюлюмови: Михаил (Мише) Поптемелков Кюлюмов (1845–1905) – седнал с фес, синът му Петър М. Кюлюмов и семейството на другия му син Панчо М. Кюлюмов (1874–1930) – търговец-комисионер и настоятел на солунските български гимназии (прав в средата). Солун, 1905 г.

НБКМ–БИА, СПС, С IV 520

Димитър Шавкулов (1847–1935)
– солунски български търговец
и предприемач, със съпругата
му Леополдина Свобода (1869–
1938) и тяхната дъщеря Олга Д.
Шавкулова. Солун, 1900 г.

Семеен архив на Шавкулови

Никола Шавкулов (1855–
1930) – български търговец
и предприемач от Солун,
със съпругата му Екатерина
Хаджимишева (1873–1948)
и двете им деца – Василка Н.
Шавкулова и Иван Н. Шавкулов.
София, 1903 г.

Семеен архив на Шавкулови

Къщата на българския
търговец и предприемач
Никола Шавкулов (1855–1930)
на бул. „Хамидие“
(дн. „Βασιλίσσης Όλγας“.
Солун, [след 1900 г.].

Семеен архив на Шавкулови

Димитър, Михаил, Трендафил
и Злата Думбалакови заедно с
майка им Мария Думбалакова.
Б.м., септ. 1900 г.

ЦДА, ф. 1898К, оп. 1, а.е. 112, л. 1.

Българи в солунската градина „Бешчинар“, празнуващи Първи май.
Солун, 1907–1908 г.

ЦДА, ф. 771К, оп. 1, а.е. 203, л. 1.

Π Ι Ν Α Ξ

ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΚΑΤ' ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟΝ

ΕΘΝΙΚΟΤΗΣ	ΑΡΡΕΝΑ	ΘΗΛΕΑ	ΣΥΝΟΛΟΝ
ΕΛΛΗΝΕΣ	23.540	16.416	39.956
ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ	29.753	31.686	61.439
ΟΘΩΜΑΝΟΙ	22.808	23.059	45.867
ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	3.402	2.861	6.263
ΞΕΝΟΙ	2.495	1.869	4.364
ΕΝ ΟΛΩ	81.998	75.891	157.889

Таблица с резултатите от преброяването на населението в Солун (по пол и националност), извършено от Общата администрация на Македония през април 1913 г. Солун, 6 май 1913 г.

1.А.М, ГАМ, фак. 27β, σ. 1.

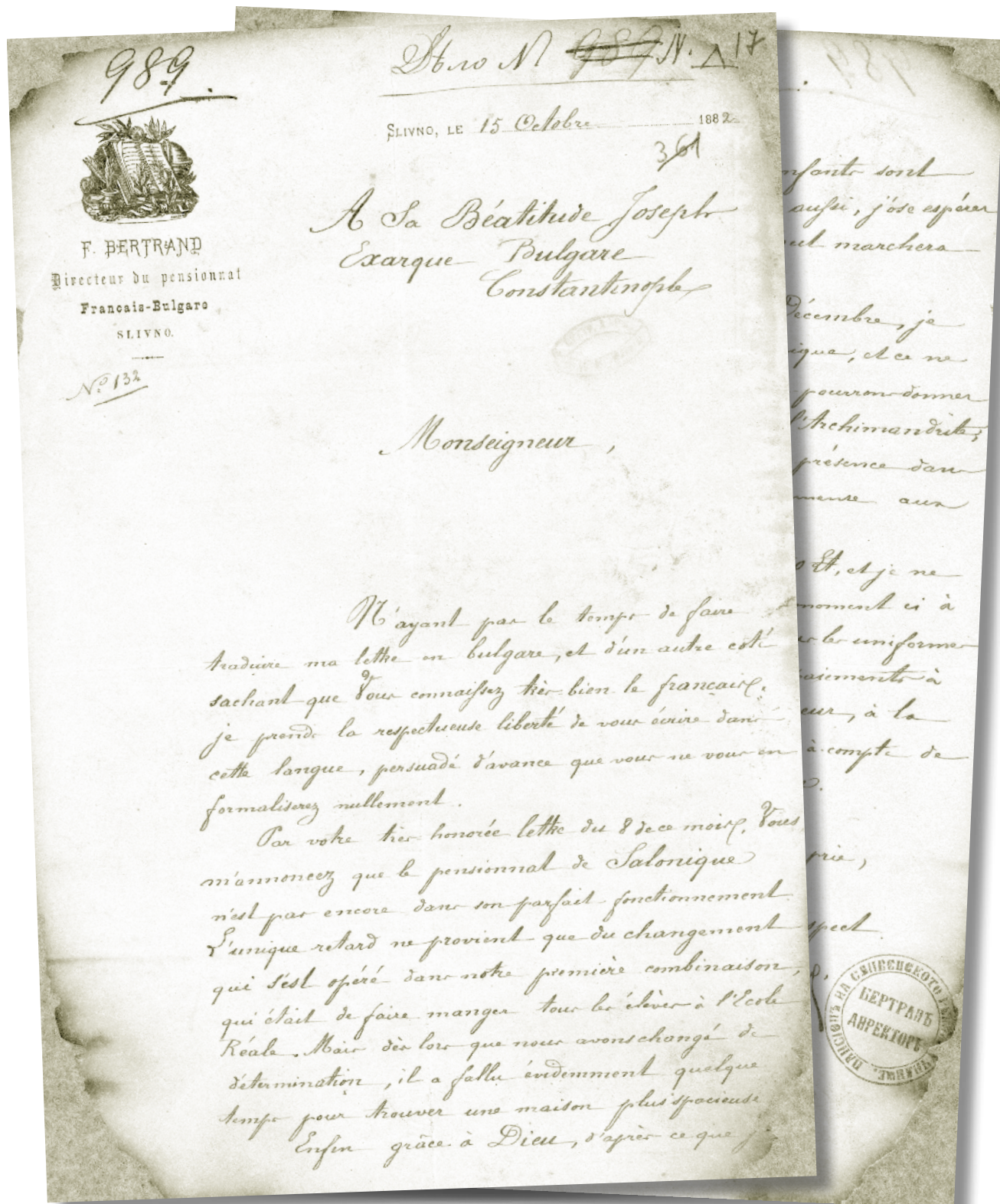
I.2. Учебно дело

Народно училище в гр. Солун, Каледонско. Клас III.				Народно училище в гр. Солун, Каледонско. Клас III.			
1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.	1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.
2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.	2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.
3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.	3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.
4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.	4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.
5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.	5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.
6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.	6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.
7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.	7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.
8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.	8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.
9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.	9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.
Клас II.				Клас II.			
1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.	1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.
2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.	2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.
3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.	3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.
4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.	4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.
5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.	5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.
6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.	6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.
7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.	7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.
8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.	8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.
9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.	9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.

Народно училище в гр. Солун, Каледонско. Клас III.				Народно училище в гр. Солун, Каледонско. Клас III.			
1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.	1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.
2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.	2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.
3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.	3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.
4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.	4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.
5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.	5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.
6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.	6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.
7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.	7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.
8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.	8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.
9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.	9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.
Клас II.				Клас II.			
1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.	1.	Димитър В. В.	16.	Димитър В. В.
2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.	2.	Георги В. В.	17.	Георги В. В.
3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.	3.	Антон В. В.	18.	Антон В. В.
4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.	4.	Тодор В. В.	19.	Тодор В. В.
5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.	5.	Петър В. В.	20.	Петър В. В.
6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.	6.	Михаил В. В.	21.	Михаил В. В.
7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.	7.	Иван В. В.	22.	Иван В. В.
8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.	8.	Анастас В. В.	23.	Анастас В. В.
9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.	9.	Антон В. В.	24.	Антон В. В.

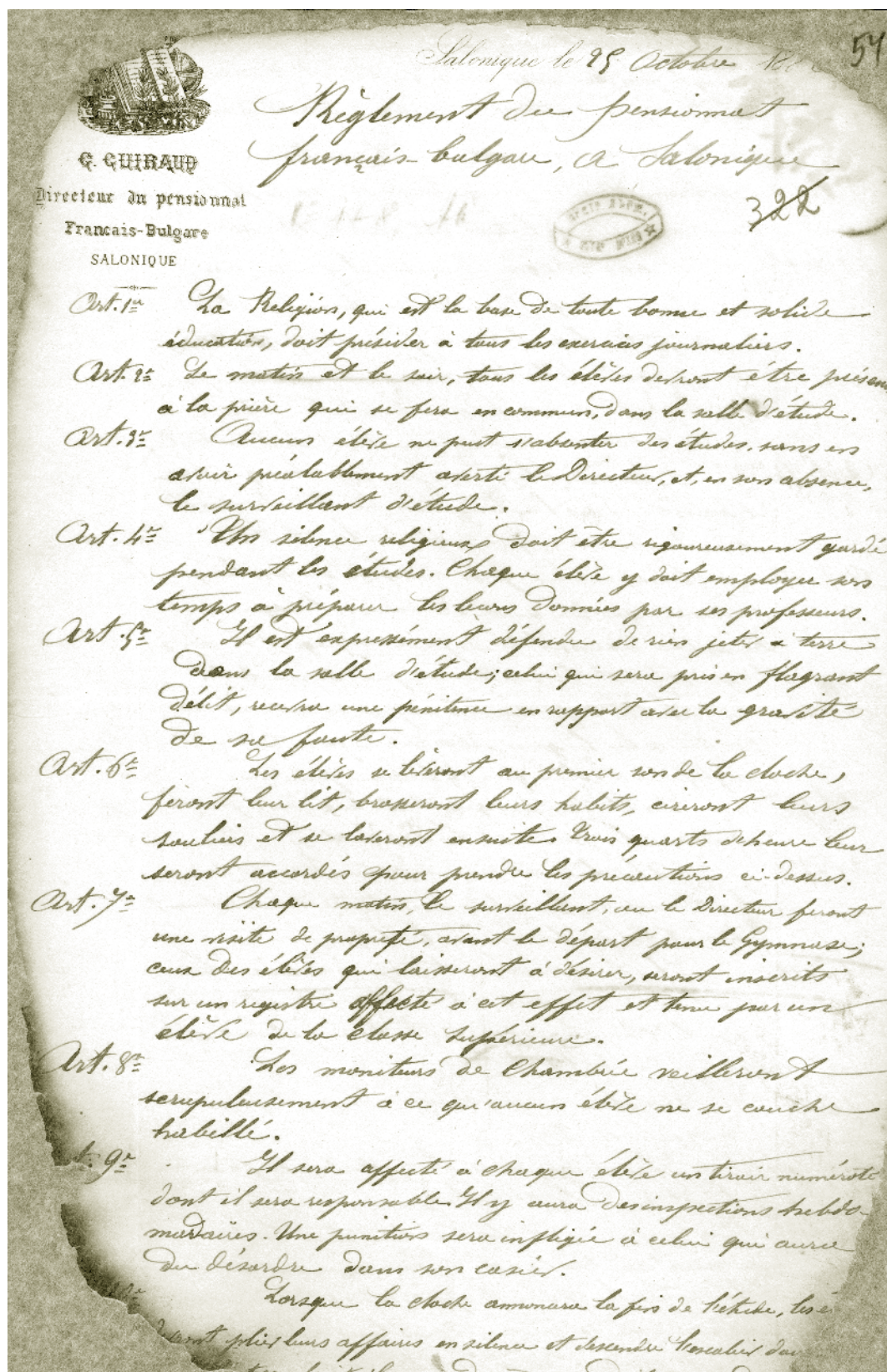
Списък на учениците в българските училища в град Солун през учебната 1880/1881 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 11, л. 66-71.

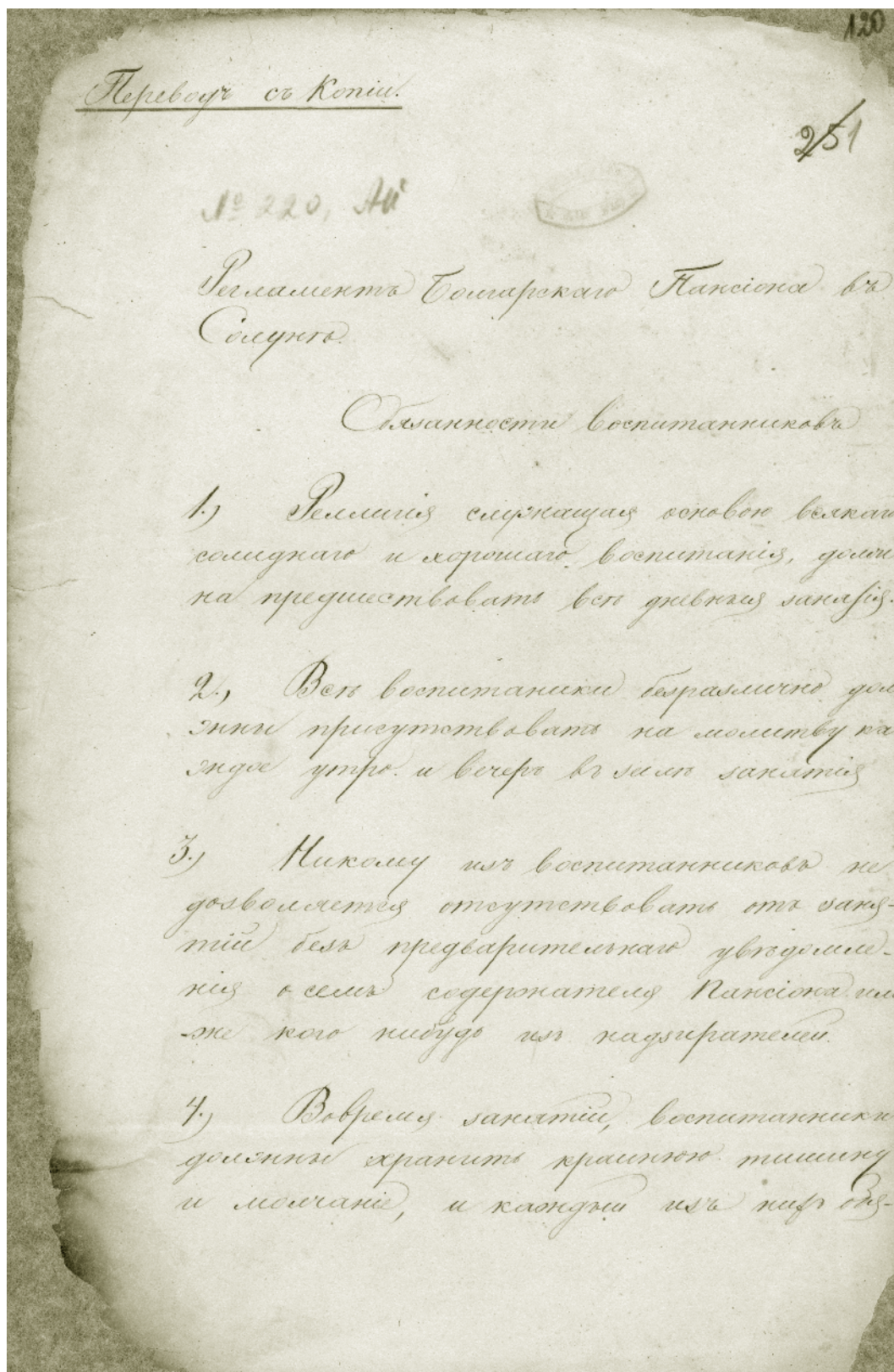
Писмо от Фердинанд Бертран – директор на Френско-българския пансион в Солун до екзарх Йосиф I в Цариград за належащите проблеми, свързани с функционирането на пансиона и с искане за отпускане на средства от Българската екзархия за закупуване на ученически униформи и др. Сливен, 15 окт. 1882 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 156, л. 17.

Правилник на Френско-българския пансион към Солунската българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. Солун, 25 окт. [1882 г.].

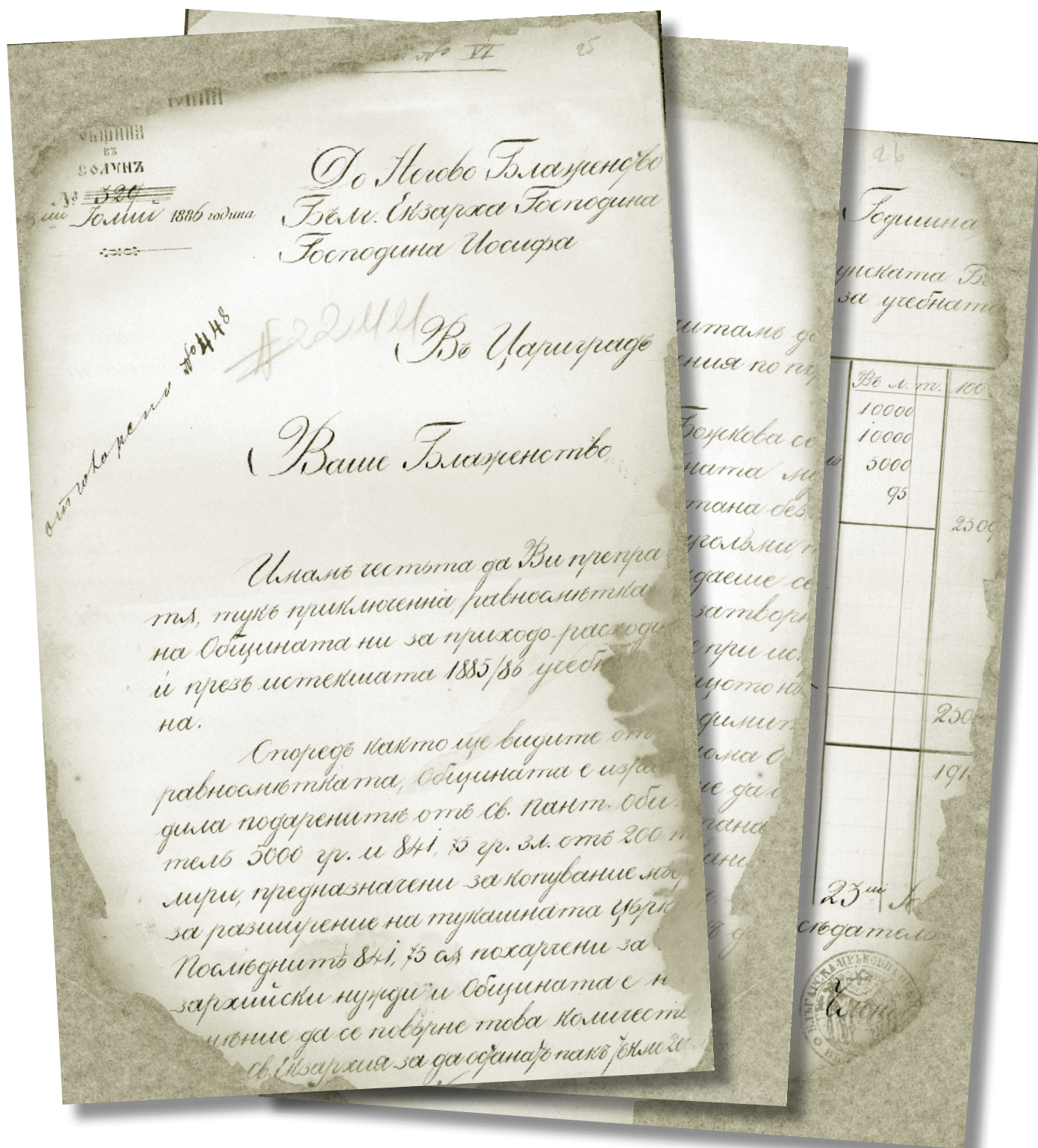
ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 156, л. 54–55.

Правилник на училищния пансион към Солунската българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. Солун, Б.д.
ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 156, л. 120–127.

Journal of Management Education 36(7) 809–826

Отчет от архимандрит Козма Пречистански – председател на Солунската българска църковна община до Българската екзархия в Цариград за развитието на просветното дело в града през учебната 1885/1886 г. Солун, 23 юли 1886 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 26, л. 25–28.

Българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. Солун, 1888–1889 г.
Архив на МНИ

Българското начално училище в Солун. Б.д.
НА-БАН, ф. 41К, оп. 1, а.е. 307, л. 1.

2. X 8/1

Вх. А 302

12/12 97 г.

4/16 Дек. 1897 г. Измисли.

9

Людвиг. Р. м.

Г-н А. Мошова. Солун.

Пріятелското Ви от 3 Януари пріеми времето, то еси на 9 ноември,
и се радваш те сте здрави.

Пріятно ми? Да уиная те Ви сте оцелили доволни от моите подароци
жизади. Вирот в поща на Солунското българско Обществѣ. Идго само не
удобрявамъ, адито стѣ казали на Обществѣта те постройката трябва
да носи името ми. Ще рече азъ жертвовамъ за релігия. Ви знаете
те азъ не желая слава особено сайди смърта си. Моля награда и най
сладкози и най голъмаго, те бачи ма уиостом да биде помезенъ новозна-
меніе на Обществѣта си и азканя на теовителството.

За ршението Ви да направите в Солунъ школа съ моєи подароци,
азъ не противореча. Ако вѣкъ Ви пиша да се раздаде по вѣднѣже Села
да школы и църкви, мисляхъ те ще принесе повече полза.

Днесъ се распорядихъ в Вѣстия да Ви се внесежъ 150 лири турски.
За да заплажте мястото ще купувате за постройката. Ако обаче
Ви изтребовати повече пари за да пригатовите матеріали презъ зимѣ
пишете ми да Ви прама, и ще се съобража нестреминно.

(Замислихъ ви забетѣте те пакъ съ повдига вопрози за Схизмѣта. Нежеламъ
Ивановичъ не развѣражи колко ми вредитъ съ тоа вопрози и съ Имперіалізи?
Не можѣ да рече те ли са враги, но кѣ да речеми, незнамъ.)

Желая Ви вѣахъ добро, и Ви се моля да предадете на Обществѣта Ви
моєа благодарностъ за тахѣно кѣми мене расположеніе.

Цѣлувамъ Ви братски

Ваше пріятелъ
Георги А. Мошова

Писмо от Георги Шопов – търговец от гр. Исмаил (Румѣния) до Атанас Шопов –
български княжески търговски агент в Солун за мотивите му да дари 1000 турски
лири на Солунското българско общество. Исмаил, 4/16 дек. 1897 г.

ЦДА, ф. 334К, оп. 1, а.е. 13, л. 9.

Приложение

11. 6. 20

Т. М. Пономареву
за 6. Мусс
мст. 11. 11. 11.

ОБЩ. НА ВОДИТЕЛЬСКИ РАБОТИ И ИСПОЗ. ДАНИИТА

Общ. Ввод. № 8885 Получено на 20.11.1988

Одделение 4693

Водителя №

Последние Опыты.

Има и кметъ отъ Зидовъ, кметъ
то 1897-98 година. Зидовските учи-
лища въ София, съзавърши вече и го-
динитъ отъ тогава, както на първона-
чалните училища въ града, така и
на отбългарската и македонската гимна-
зии се направило: на първоначални-
те училища въ македонитъ, Ларсари-
калий и Киринъ казано е, че отъ
българската гимназия и централно
образователно първоначално училище на
Зидовъ, а на македонската гимназия
на Мачинъ (Зидовъ).

404 14^ш 904ий).
(На вельбей) отъ тидь актове
респективништ директори китова

Външният Работи и на Мисловданята
Министр на Финансите (ср).

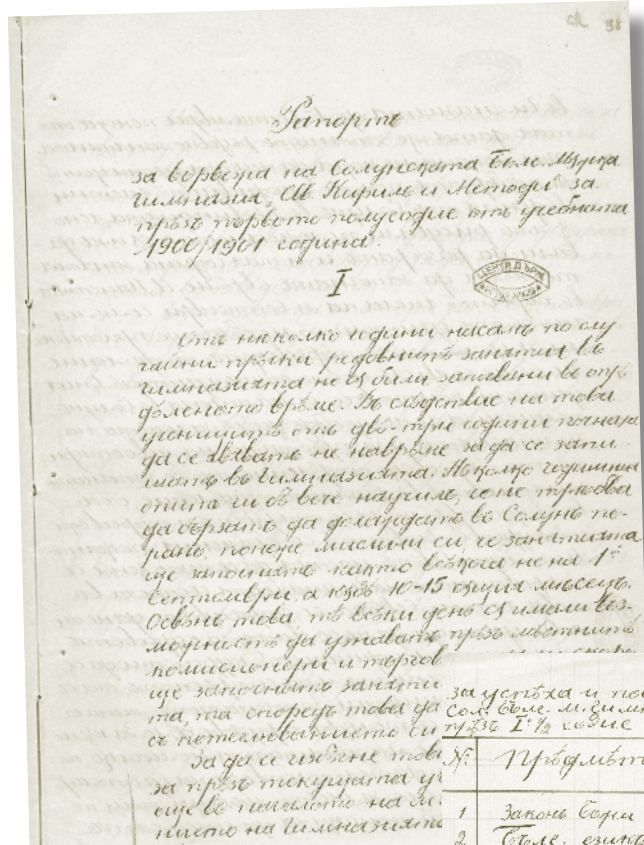
Солун, 17 юни 1898 г.

Елена Стаматова Думанова, по
брак Стателова (ок. 1860–1925) –
учителка в Българската девическа
гимназия „Св. Благовещение“ в
Солун през 1882–1888 г.
Солун, 18 юли 1887 г.
НБКМ–БИА, СПС, С 4055

Люба Кюпева, по брак Руменова –
учителка в Българската девическа
гимназия „Св. Благовещение“ в
Солун. [Б.д.]

НБКМ–БИА, СПС, С 1 8683

Репорти на Георги Раев – директор
на Солунската българска мъжка
гимназия „Св. св. Кирил и Методий“
и Антон Попстоилов – директор на
Солунската българска девическа
гимназия „Св. Благовещение“ до
екзарх Йосиф I в Цариград за вървежа
на българското учебно дело през
първото полугодие на учебната
1900/1901 г., със сведения за
учениците, учителите и състоянието
на училищата; приложени таблици за
успеха и поведението на учениците.
Солун, 10 февр. – 2 март 1901 г.
ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 178, л. 137–180.

Болундешинъ ра
на
Солунската българска
гимназия „Св. Благовъз
учебната 1900-1901 година

1. Записване на уч.
2. Записване на уч.
3. Записване на уч.
4. Записване на уч.
5. Записване на уч.
6. Записване на уч.
7. Записване на уч.
8. Записване на уч.
9. Записване на уч.
10. Записване на уч.
11. Записване на уч.
12. Записване на уч.
13. Записване на уч.
14. Записване на уч.
15. Записване на уч.
16. Записване на уч.
17. Записване на уч.
18. Записване на уч.
19. Записване на уч.
20. Записване на уч.
21. Записване на уч.
22. Записване на уч.
23. Записване на уч.
24. Записване на уч.
25. Записване на уч.
26. Записване на уч.
27. Записване на уч.
28. Записване на уч.
29. Записване на уч.
30. Записване на уч.
31. Записване на уч.
32. Записване на уч.
33. Записване на уч.
34. Записване на уч.
35. Записване на уч.
36. Записване на уч.
37. Записване на уч.
38. Записване на уч.
39. Записване на уч.
40. Записване на уч.
41. Записване на уч.
42. Записване на уч.
43. Записване на уч.
44. Записване на уч.
45. Записване на уч.
46. Записване на уч.
47. Записване на уч.
48. Записване на уч.
49. Записване на уч.
50. Записване на уч.
51. Записване на уч.
52. Записване на уч.
53. Записване на уч.
54. Записване на уч.
55. Записване на уч.
56. Записване на уч.
57. Записване на уч.
58. Записване на уч.
59. Записване на уч.
60. Записване на уч.
61. Записване на уч.
62. Записване на уч.
63. Записване на уч.
64. Записване на уч.
65. Записване на уч.
66. Записване на уч.
67. Записване на уч.
68. Записване на уч.
69. Записване на уч.
70. Записване на уч.
71. Записване на уч.
72. Записване на уч.
73. Записване на уч.
74. Записване на уч.
75. Записване на уч.
76. Записване на уч.
77. Записване на уч.
78. Записване на уч.
79. Записване на уч.
80. Записване на уч.
81. Записване на уч.
82. Записване на уч.
83. Записване на уч.
84. Записване на уч.
85. Записване на уч.
86. Записване на уч.
87. Записване на уч.
88. Записване на уч.
89. Записване на уч.
90. Записване на уч.
91. Записване на уч.
92. Записване на уч.
93. Записване на уч.
94. Записване на уч.
95. Записване на уч.
96. Записване на уч.
97. Записване на уч.
98. Записване на уч.
99. Записване на уч.
100. Записване на уч.

Таблица № 2.

за успеха и поведението на учениците отъ оу.

Сол. Българска мъжка гимназия по класове и предметите за
първо полугодие отъ г. 1900/1901 година.

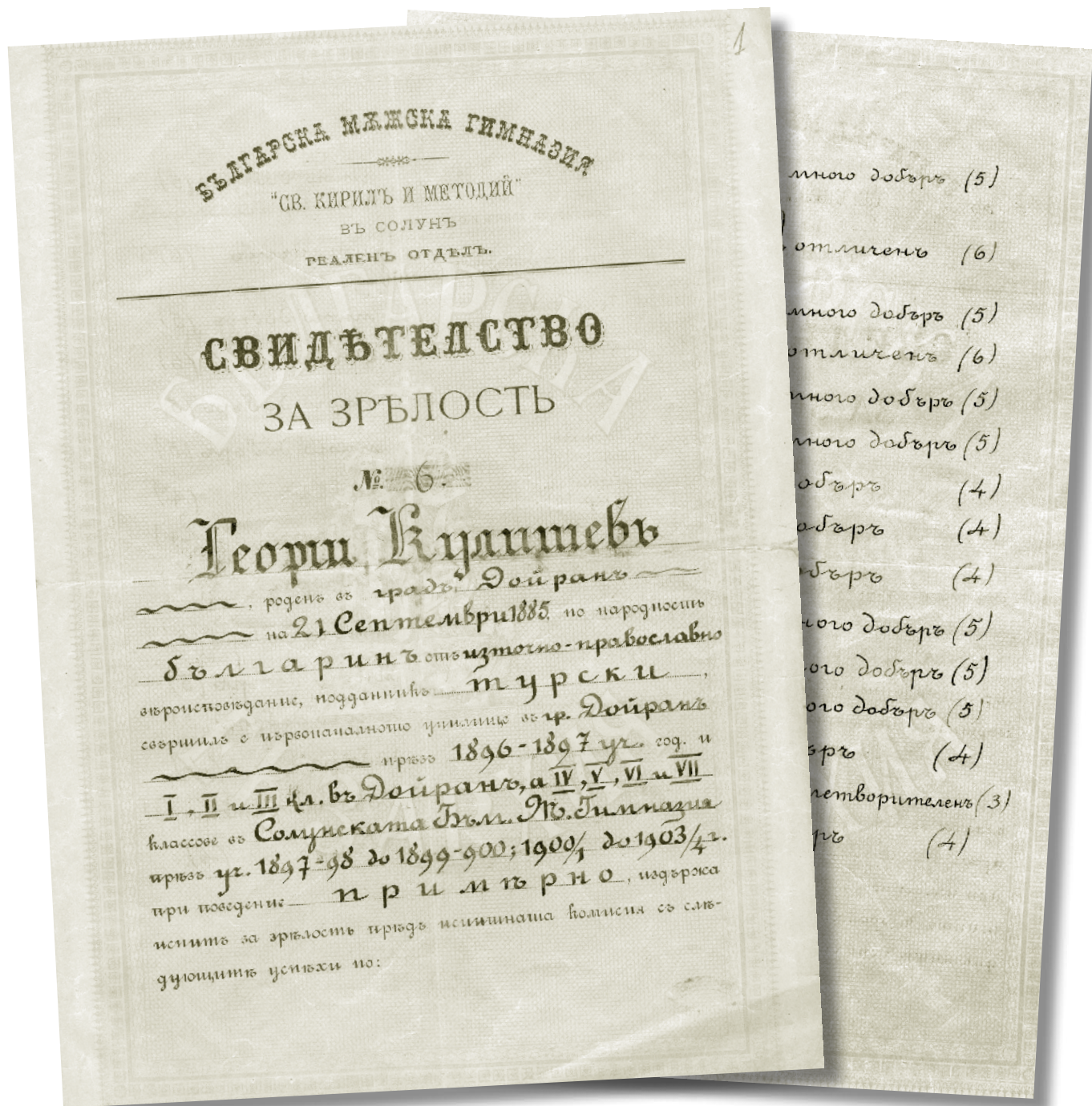
Предмет	I	II	III	IV	V	VI	VII	Средн.
1. Законъ Божий	5.52	5.69	5.07	5.44	5.80	5.78	5.29	5.29
2. Българска азбука	5.50	5.28	5.04	5.12	—	—	—	5.06
3. Словесно сѣтѣ	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Литература	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Аритметика	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Алгебра	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Геометрия	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Геом. чертане	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Естеств. Ист.	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Физика	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Химия	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Вселѣна Ист.	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Логика	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Психология	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Турски език	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Френски език	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Рисование	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Пѣние	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Икономика	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Земл. Геом.	—	—	—	—	—	—	—	—
21. Краснотелство	—	—	—	—	—	—	—	—
22. Поведе	—	—	—	—	—	—	—	—

Таблица № 3.

за успеха и поведението на учениците отъ оу.

Сол. Българска девическа гимназия по класове и предметите за
първо полугодие отъ г. 1900/1901 година.

Предмет	I	II	III	IV	V	VI	VII	Средн.
1. Законъ Божий	5.52	5.69	5.07	5.44	5.80	5.78	5.29	5.29
2. Българска азбука	5.50	5.28	5.04	5.12	—	—	—	5.06
3. Словесно сѣтѣ	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Литература	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Аритметика	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Алгебра	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Геометрия	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Геом. чертане	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Естеств. Ист.	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Физика	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Химия	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Вселѣна Ист.	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Логика	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Психология	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Турски език	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Френски език	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Рисование	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Пѣние	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Икономика	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Земл. Геом.	—	—	—	—	—	—	—	—
21. Краснотелство	—	—	—	—	—	—	—	—
22. Поведе	—	—	—	—	—	—	—	—

Зрелостно свидетелство на Георги Кулишев от гр. Дойран, издадено от Атанас Ченгелев – управител на Солунската българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. Солун, 11 юли 1904 г.

ЦДА, ф. 890К, оп. 1, а.е. 4, л. 1-2.

СОЛУНСКИ БЪЛГАРСКИ ОСНОВНИ УЧИЛИЩА

СВИДЕТЕЛСТВО.

№ 12

Никола поп Стефанов роден в с. Солун
 на 1890 година, свършил IV клас основно отделение през
 1901/02 учебна година с следният резултат:

ПРЕДМЕТЪ.	ОЦЕНКА.	Забелжка.
Законъ Божий	Много-добър (4)	Манаба въ 1-ви класъ.
Български езикъ	Много-добър (4)	
Смѣтанье	Удовлетвор. (3)	
Отечествопѣдние	Удовлетвор. (3)	
Естествопѣдние	Много-добър (4)	
Славянско Четенье	Много-добър (4)	
Чертание	Много-добър (4)	
Ръководство Ръчна работа	Отлично (5)	
Краснописание	Много-добър (4)	

Поведение ~ похвално (4)
 Прилежание ~ прилично (5)
 Отсъствавалъ _____ часове извинени, _____ неизвинени. **Всичко**

УПРАВИТЕЛЪ: Благоевски УЧИТЕЛКА: Ев. Мананова
 9 юни 1902 г.

СОЛУНЪ

Свидетелство на Никола поп Стефанов от Солун за завършено четвърто отделение, издадено от Благоевски – управител на Българското основно училище.

Солун, 9 юни 1902 г.

ЦДА, ф. 86, оп. 1, а.е. 2, л. 1.

Ученици от второ отделение на Българското основно училище (с главен учител Атанас Маджаров) в солунския квартал „Пирги“ [С кръст е означен Димитър Спространов]. Солун, 1905 г.

ЦДА, ф. 613К, оп. 1, а.е. 138а, л. 1.

Музикалният хор при Българската девическа гимназия „Св. Благовещение“.
Солун, [1911 г.].

ЦДА, ф. 766К, оп. 1, а.е. 15, л. 2.

Salonica, Turkey, Nov. 3, 1902
Dear Brother Metcalf,
Your cablegram arrived about 10:15 p. m. The Housers and Holways had spent the evening here & gone home, remarking that as we had not heard from you the matter had probably fallen through. I had just undressed for bed when the messenger arrived. I threw on my clothes again & ran over and informed the others (we live about 4 min. walk apart) As the broker is a Jew and as the Feast of Tabernacles was on, it would have made no difference even if two or three days more had passed.
By a rough measurement with a 50 foot tape we make out the land to be about 54 acres English. It is a little farther from town, too, than I thought when I first wrote - probably 3 1/2 miles from the E. edge of the city. After our new colleague, F. V. Holway, returned from Sophia we 3 walked out to it by ourselves. We wondered, in view of the distance, whether we better not look further. There is one spot overlooking the sea that we covet. Next day I went in a tour for our Sunday. I talked it over with a Bulg. preacher & a business man who are familiar with the city & asked their opinion. I also had the Hampton catalogue with me which

Писмо от Едуард Хаскел до Ъруин Меткалф за закупуването на 52 акра земя от американските мисионери в Солун, предназначени за строеж на земеделско училище, както и за необходимостта от изпращане на няколко български момчета в САЩ, които да се подготвят за учители. Солун, 3 ноем. 1902 г.

The American Farm School Archives, 1.B.1, Directors and Presidents, John Henry House, Box № 1.

First students of American Farm School.
Orphaned when parents were massacred by
Turkish soldiers in their villages in
Macedonia. Children Rescued by Dr.E.Haskell
Boys brought to the Farm School. Girls taken
to Thessalonike American Girls School.

Първите ученици в Американското земеделско училище в Солун – сираци, изгубили своите родители по време на Илинденско-Преображенското въстание (1903).

Ch. M. Draper. The American Farm School of Thessaloniki. A Family Album. New York & Thessaloniki, 1994, p. 14.

Сградата – седалище на Апостолическия викариат на Македония в Солун (през 1917–1924 г. училище на викентинките, по-късно разрушена). [Солун], Б.д.

Histoire de la Mission lazarisite de Macédoine (1839–1939) par Arthur Droulez C. M. Texte publié par les soins de R. Zaïmova. Istanbul, ISIS, 2018, p. 249.

Монахиня Евросия Алоати (1859–1920) – основателка, заедно със своя брат монсеньор Йосиф Алоати, на Общността на българските сестри-евхаристинки в Солун. [Солун], Б.д.

Histoire de la Mission lazarisite de Macédoine (1839–1939) par Arthur Droulez C. M. Texte publié par les soins de R. Zaïmova. Istanbul, ISIS, 2018, p. 251.

Иван Караянов, Димитър (Мито) Богданов и Никола Барофлиев – възпитаници на Българския католически семинар „Св. св. Кирил и Методий“ в кв. Зейтинлик. Солун, 1912–1914 г.

Histoire de la Mission lazarisite de Macédoine (1839–1939) par Arthur Droulez C. M. Texte publié par les soins de R. Zaïmova. Istanbul, ISIS, 2018, p. 252.

Тереза Стоянова от Битоля (1) и Елена Атанасова Мангърова (2) със съученички и преподавателки от Френския колеж на вискентинките в Солун. Солун, Б.д.

ЦДА, ф. 771К, оп. 1, а.е. 218, л. 1.

Елена Атанасова Мангърова със съученички и преподавателки от Френския колеж на вискентинките в Солун. Солун, Б.д.

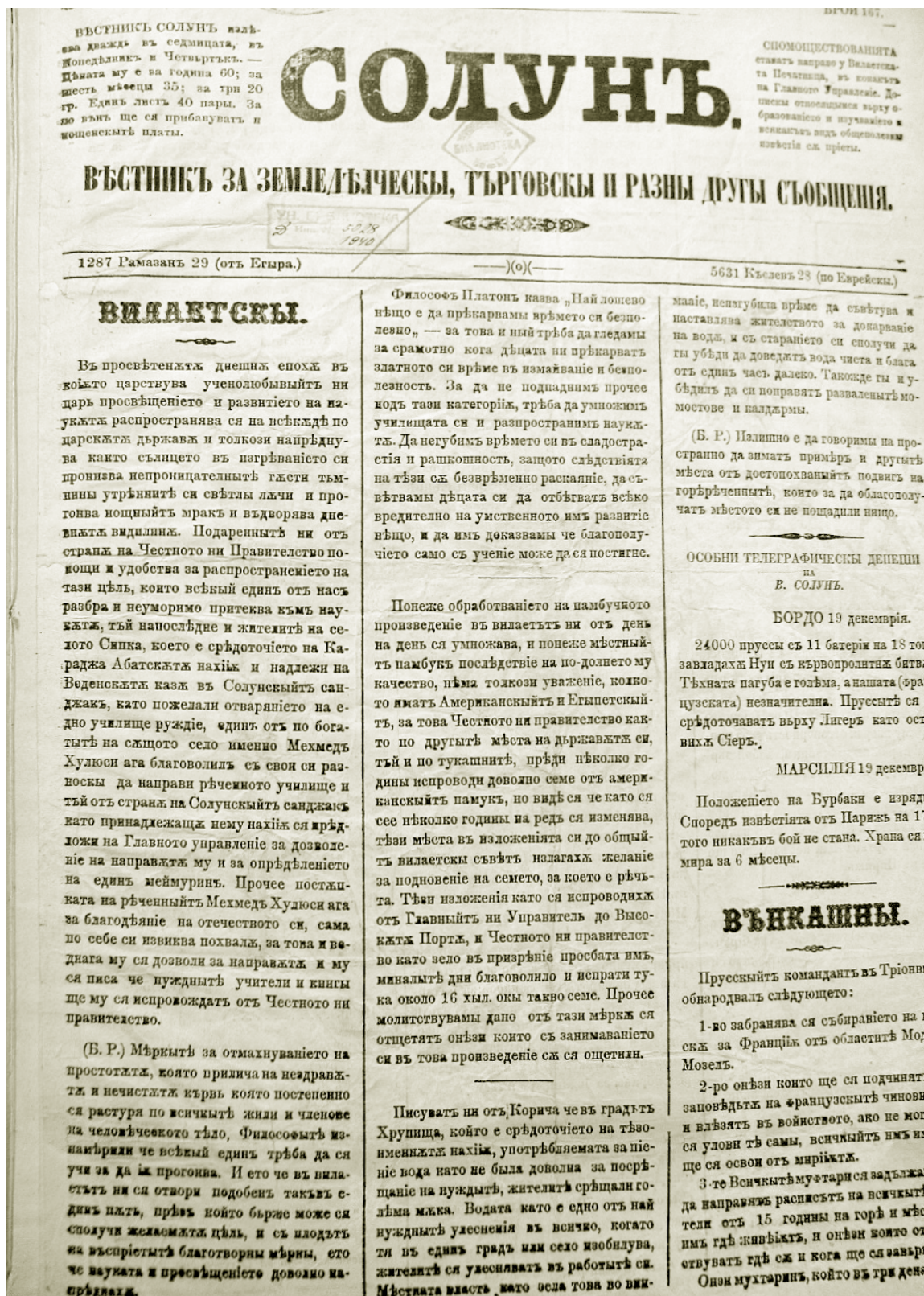
ЦДА, ф.771К, оп. 1, а.е. 242, л. 4.

І.3. Участие в обществения, политическия и духовния живот на града

Титулните страници на „Началное учение с молитви утрения, славяноболгарский и греческий“ от архим. Теодосий Синаитски (†1843) и „Книга глаголемая утешение грешным“ от Кирил Пейчинович (1770–1845) – първите книги, отпечатани на български език в Солун през 1838 и 1840 г.

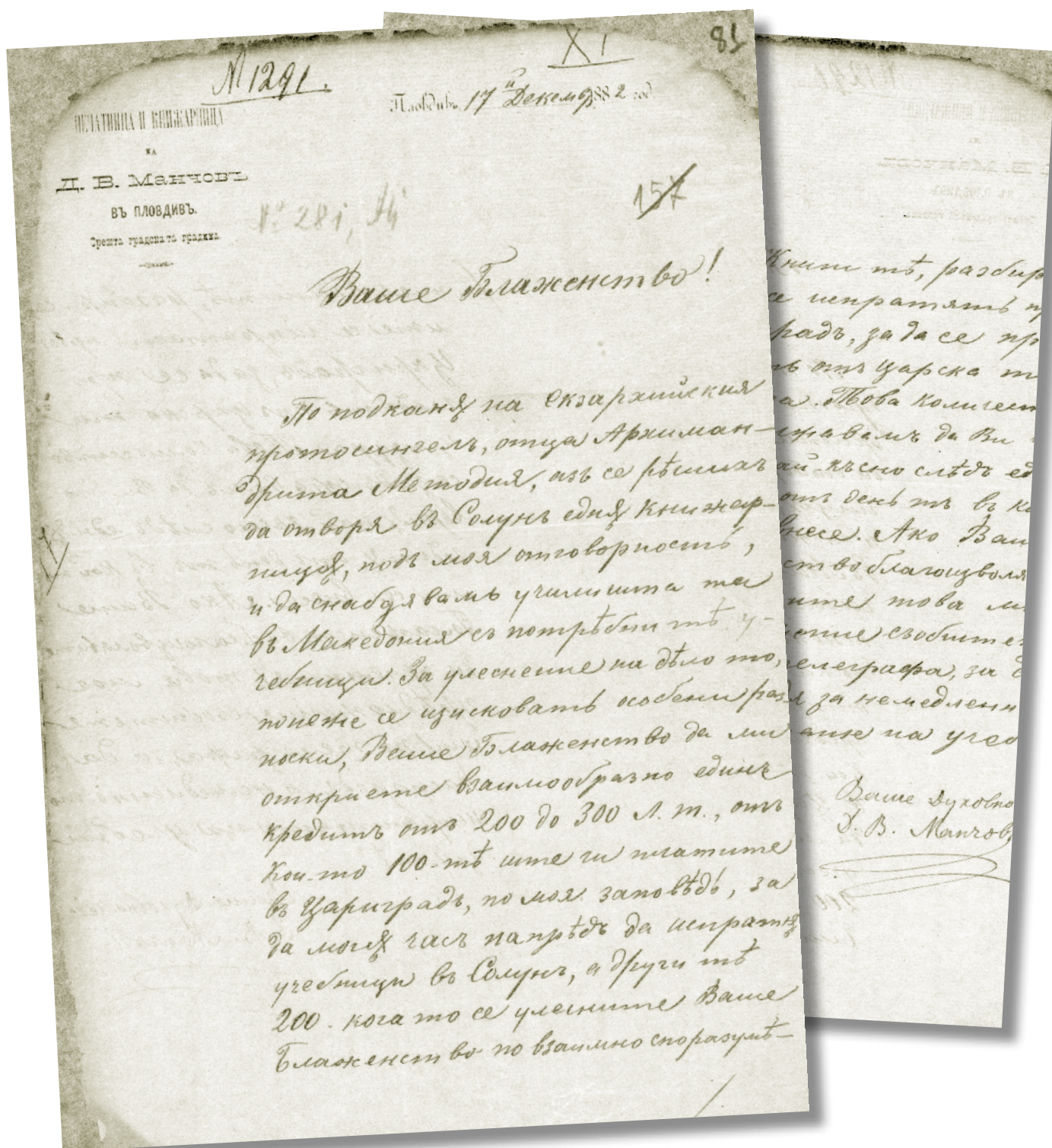
БАН – ЦБ, 1838–1848 г. и 1840–1853 г.

Екземпляр от българското издание на османския вилаетски вестник „Солун“.

Солун, 10 дек. 1870 г.

ЦУБ, В 28

Писмо от Димитър В. Манчов до екзарх Йосиф I в Цариград за решението му да отвори книжарница в Солун и с молба към Българската екзархия за отпускане на кредит в размер на 200–300 турски лири. Пловдив, 17 дек. 1882 г.

ЦДА, ф. 246К, оп. 1, а.е. 15в, л. 81.

БЛАГОДѢТЕЛНО БРАТСТВО
„МИЛОСЪРДИЕ“
гр. Солунъ 30 Априль 1900 г.

До Милово Високо
Првособвщенство Г-на Г-на
Методий съ Ст. Загорский
Митрополитъ
въ Ст. Загора
Ваше Високо Првособвщенство,

Измежду нашия народъ въ влиятелнѣ има още доста грозни недуги за изцѣриванне, има и ще има още за дълго време, може би, нужди, на които трѣбва да се притичае на помощъ. Значителна часть отъ населението, подъ давлението на немотията и невѣжеството, се поддава на влиянието на разни чужди пропаганди, които душатъ неговия националенъ духъ и въставатъ развратъ въ националния му организъмъ. Всѣкой родолюбивъ българинъ се замислюва прѣдъ жалката картина която прѣдставяватъ съ стотини български села пазъ разнитѣ каази, които гинятъ подъ влиянието на чужди духовни вѣдомства, стоятъ безъ народни черкви и училища и въсиремятъ разни чужди аспирации. Жалко е човѣкъ да гледа много български дѣца да се развращаватъ и забравятъ свой родъ въ сърбски, гърки и пр. училища! Не трѣбва да се самооболцаваме, а дължимъ сме да не забравяме, че има много да работимъ въ черковно — училищното поле.

Високо-християнски и човѣшки дългъ е да изрѣжъ това население и да помагаме за неговото духовно развитие.

Както Ви е извѣстно, тия нужди прѣдизвикаха основанието на Солунското Благодѣтелно Братство „Милосърдие“ Потрѣбна е работа, потрѣбно е и поддрѣна.

Като Ви испращаме при настоящето си отчетъ за втората година на това Братство и като сме увѣрени въ благороднитѣ Ви родолюбивы пориви къмъ нуждающитѣ се, осмѣляваме се да поискаме още единъ ижъ Вашата морална и материална поддрѣна за продължение святото дѣло. Дълбоко сме убѣдени, че Вашата инициатива ще бѣде ползотворна за едно подобно благородно дѣло. Милчливитѣ съзи на нуждающитѣ се и топлиятѣ тѣхши молитви къмъ Бога ще бѣждатъ благодарноститѣ къмъ всѣки пожертвувателъ, който съ своята лепта пепъши и единъ дългъ прѣдъ народния олтаръ.

Позволете ни прѣдварително да Ви благодаримъ най-сърдечно за съдѣйствието, което бихте ни оказали.

Прѣдседателъ:

Секретаръ:

Помощитѣ се изирачатъ чрезъ
Книжеското Агентство въ гр. Солунъ.

Обръщение на Благодетелно братство „Милосърдие“ (подписано от председателя Д. Шавкулов и секретаря Д. Хаджигеоргиев) до Старозагорския митрополит Методий [Кусевич] с молба за оказване на морална и материална подкрепа на братството; приложен е отчет за дейността му през 1898–1899 г.
Солун, 30 апр. 1900 г.

ЦДА, ф. 420К, оп. 2, а.е. 1202, л. 1.

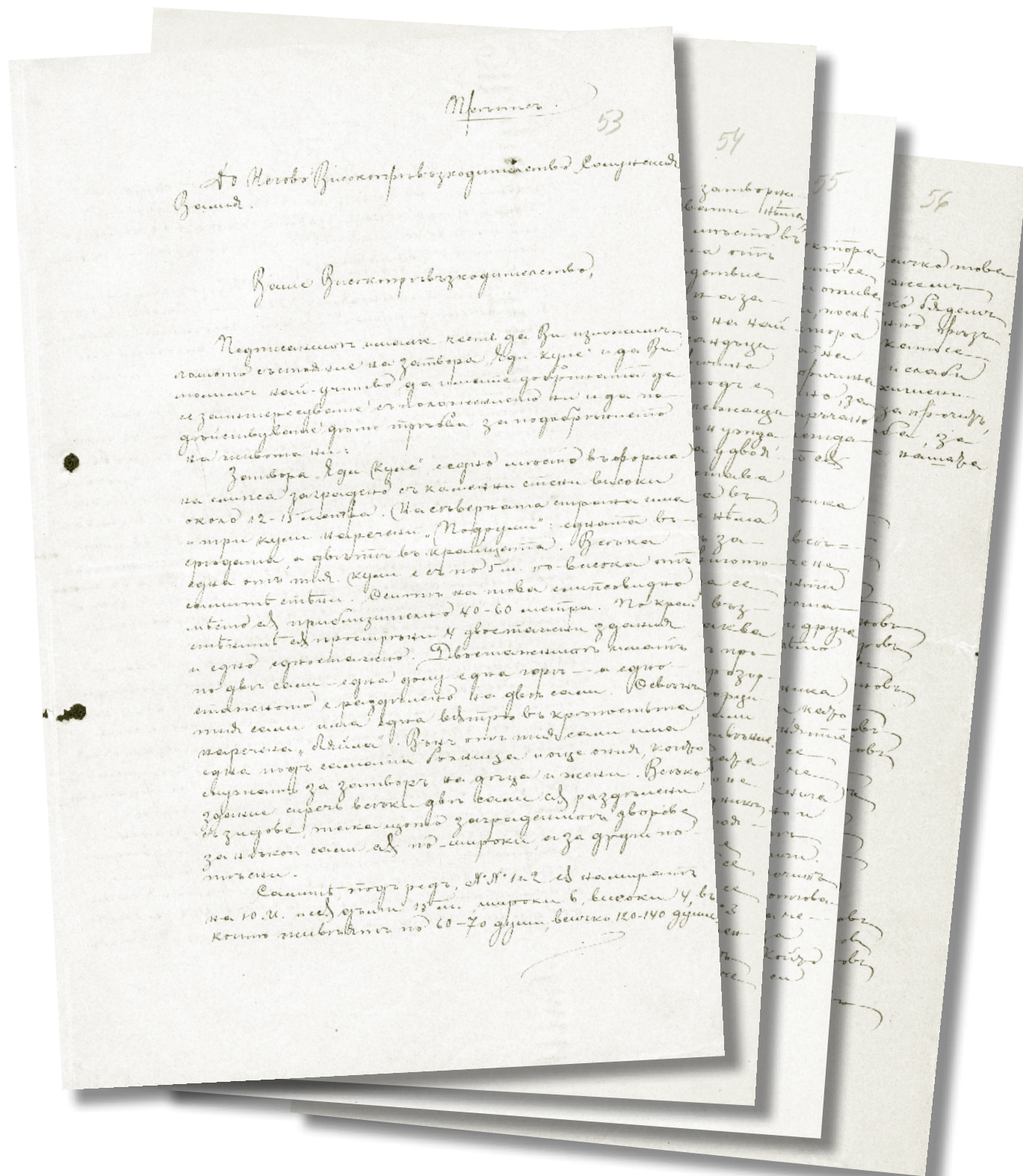
Дамян (Даме) Груев (1871–1916) – революционер, инициатор за създаването на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО) в Солун (1893) и ръководител на Илинденско-Преображенското въстание (1903).
София, 4 апр. 1905 г.

ЦДА, Фототека „Б“, оп. 10, а.е.
14852, л. 1.

Д-р Христо Татарчев (1869–1952) – лекар, революционер, един от основателите на ВМОРО. София, [1903 г.].

ЦДА, Фототека „Б“, оп. 10, а.е.
14850, л. 1.

Прошение от български затворници до областния управител (валията) на Солунския вилает за подобряване условията в затвора „Йедикуле“ (Седемте кули), подписано от Христо Татарчев, Петър Тошев, А. Танчев, Б. Мончев, Христо Янков, Христо Лисичков, Иван Хаджиниколов, свещ. Янков, свещ. Димитрия, свещ. И. Антонов, свещ. Хр. Зидаров и др. Солун, 1901 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 1, а.е. 1525, л. 53-56.

Български преподаватели и студенти в двора на затвора „Йедикуле“.

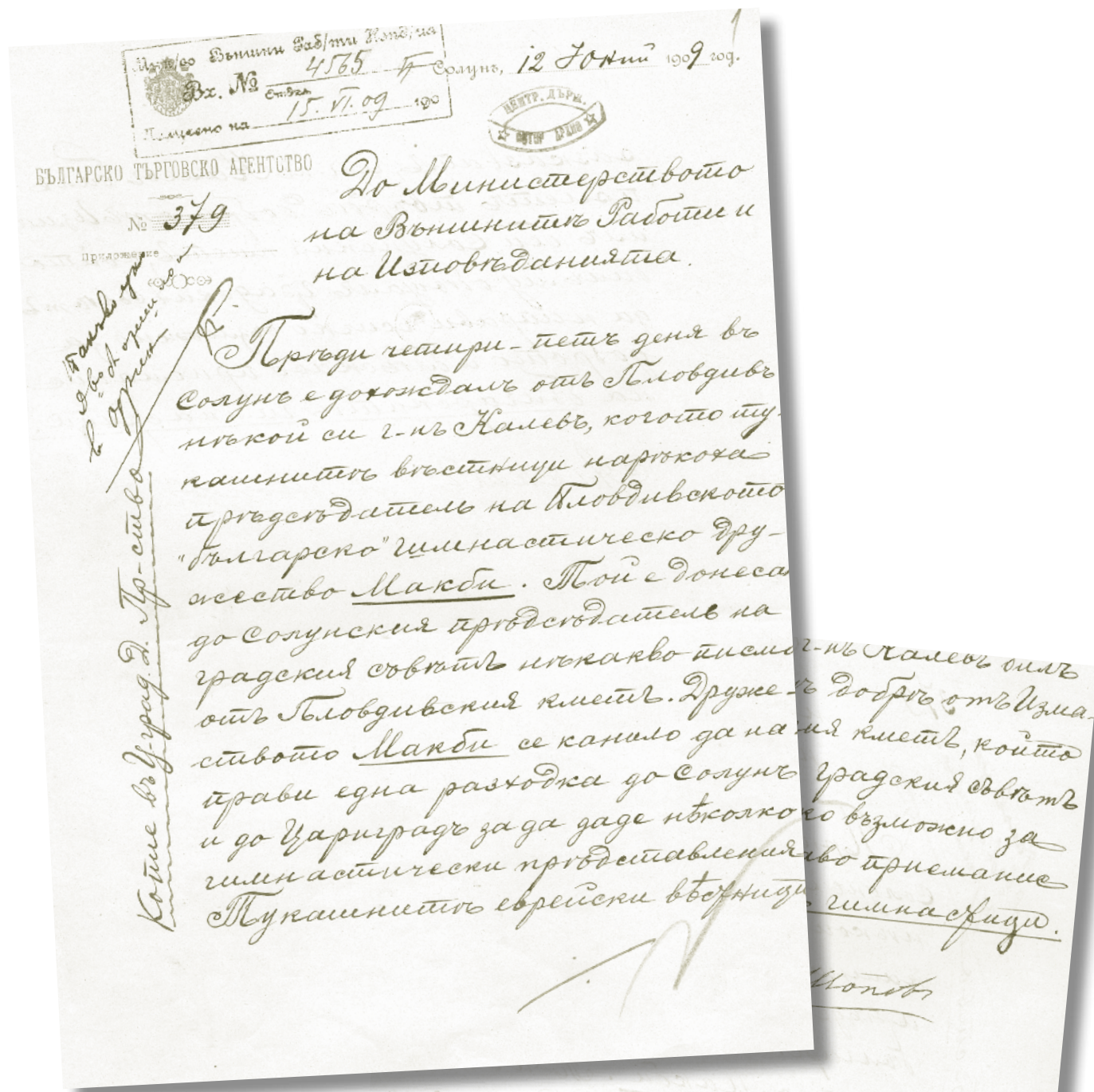
Солун, 12 авг. 1909 г.

ЦДА, ф. 1840К, оп. 1, а.е. 53, л. 1.

Схема на квартала около улиците „Френк“ и „Коломбо“ в Солун, на която е нарисуван тунелът, прокопан от гемиджиите през 1903 г. за взривяването на „Банк Отоман“.

Вестник „Македоно-одрински куриер“ (София), № 12, 26 апр. 1903 г.

Писмо от Атанас Шопов – български търговски агент в Солун, до Министерството на външните работи и на изповеданията на Царство България относно пристигането на председателя на Пловдивското гимнастическо дружество „Макаби“ и срещата му с валията Исмаил бей за организирането на посещение на членовете на дружеството в Солун и Цариград. Солун, 12 юни 1909 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 21, а.е. 2070, л. 1.

Книг. № 44 125⁴⁶

УСТАВЪ

НА

Гимнастическото Д-во

на

Отоманскитѣ Българи

въ гр. солунъ.

Печат. К. Г. Самарджиевъ & С-ие
СОЛУНЪ
1912.

Устав на Гимнастическото дружество на отоманските българи в Солун.

Солун, 1912 г.

ЦДА, ф. 367К, оп. 1, а.е. 2, л. 46-50.

Членовете на Синдиката на печатарските работници в Солун. [Солун], 1910 г.
ЦДА, ф. 1932К, оп. 1, а.е. 423, л. 6а.

Солунската социалистическа организация. Солун, 1910 г.
ЦДА, ф. 1932К, оп. 1, а.е. 422, л. 2.

Делегатите на Първия (учредителния) конгрес на Народно-федеративната партия, проведен в хотел „Сплендит Палас“ в Солун, сред които Яне Сандански (№ 1), Христо Чернопеев (№ 2), Димитър Влахов (№ 3), Добри Даскалов (№ 4) и Георги Казепов (№ 5). Солун, [3 авг.] 1909 г.

Архив на МНИ, а.е. 270.

Четниците от Първа чета на Македоно-одринското опълчение под командването на Михаил Атанасов Думбалаков. Б.м., 17 септ. 1912 г.

ЦДА, ф. 1898К, оп. 1, а.е. 148, л. 1.

II.

**ВОЙНИТЕ
И ТЕХНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ**

II.1. Човешки и материални измерения на военните конфликти в началото на XX век

Цар Фердинанд I, престолонаследникът княз Борис Търновски и княз Кирил Преславски с офицери от българската армия пред сградата на Българското генерално консулство в Солун. Солун, 6 дек. 1912 г.

Личен архив на Горан Благоев

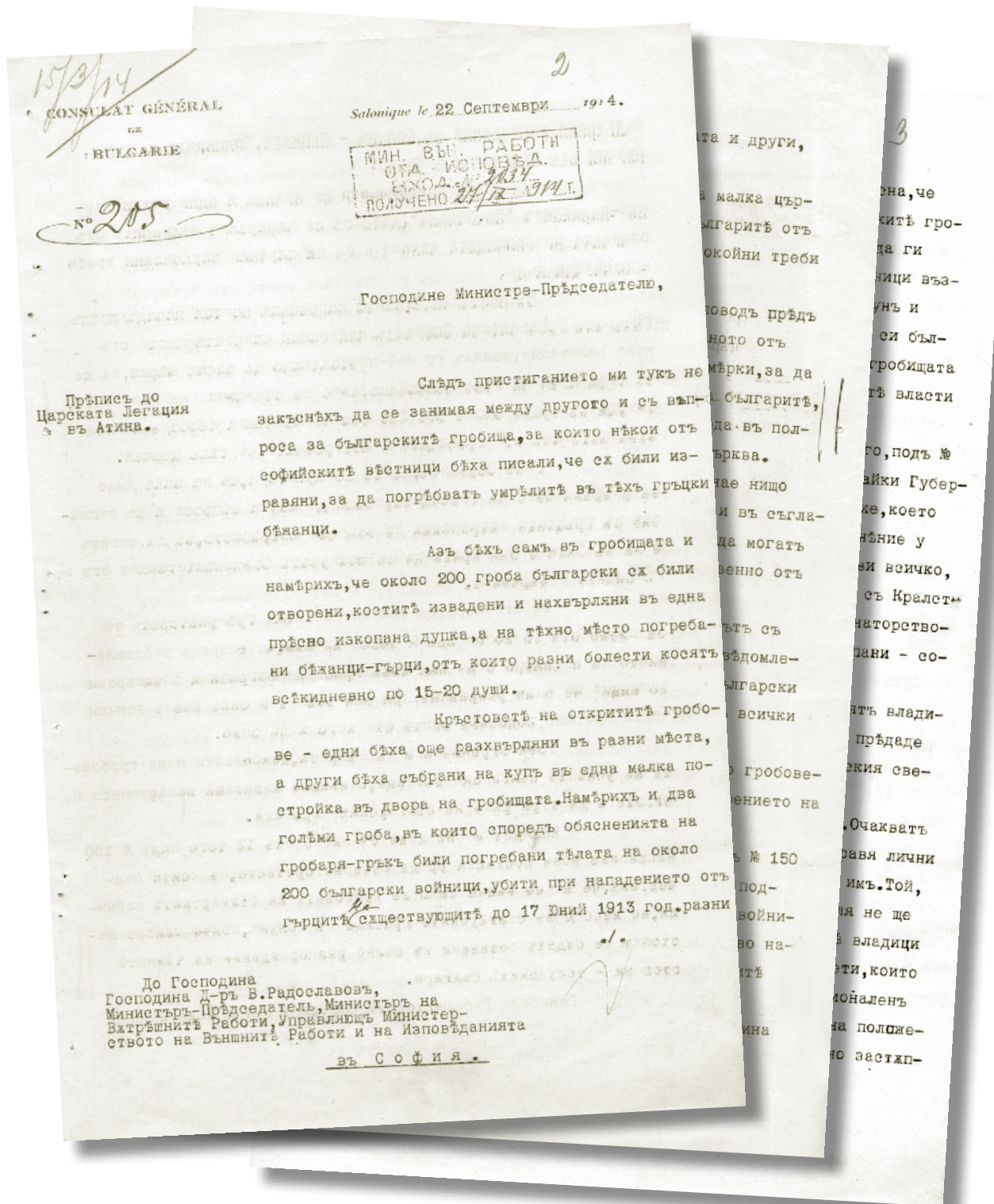

Офицери и войници от българската армия на крайбрежната улица в Солун.
Солун, 1913 г.
НВИМ, III-461 и III-3929

15/3/14
 Солун, 11 юли 1914 г.
 № 365
 19/10/14
 Копие на Солунско Генерално Консулство
 Български Работи, № 3702
 Копие на 18 юли 1914
 ЦЕНТРАЛЕН
 РАБОТЕН
 СЪВЕТ
 СЕДМИЦА
 1914
 Още една в Консулството
 Солунските граждани донесе Карпузова и
 донесе Карпузова и ти съобщава, както съ-
 щият викали в българските гробища, като
 гробища и в "Кукушката махала" и погреб-
 вали в тези гробища българци, от които
 натамънше умирали по 12-15 души
 от изтощение.
 Същият гробища вика нарочно о-
 тича да видиш гробищата, по-
 ва в Гроби, защото и тук това го чу-
 ли от трети лица, и заварили на гроби-
 щата един гробищен гробар, който раз-
 казвал българските гробове и заравнал в
 тези гробища гробовете. Гробищният погреб-
 гробар, защо отваря гробовете, но той
 отговаря, и много празни гробовете
 до Министерството на външните работи и на изповеданията
 на Министерството на външните работи и на изповеданията
 от Софийска

Писмо от Сократ Тодоров – преводач в Българското генерално консулство в Солун до Министерството на външните работи и на изповеданията на Царство България, за извършването на погребения на гръцки бежанци в българските гробища в „Кукуш махала“. Солун, 14 юли 1914 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 3, а.е. 58, л. 1.

Рапорт от Тодор Недков – български царски генерален консул в Солун до д-р Васил Радославов – министър-председател, министър на вътрешните работи и управляващ Министерството на външните работи и на изповеданията на Царство

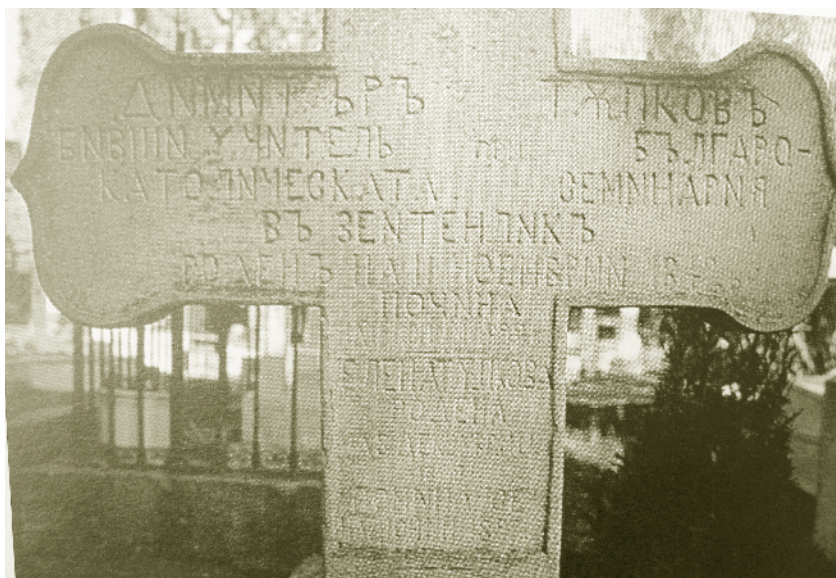
България, за изравнянето на българските гробове в централните български гробища в Солун и завземането на гробищната църква-параклис „Св. Павел“ от грѣците. Солун, 22 септ. 1914 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 3, а.е. 58, л. 2–3.

Димитър Константинов Тъпков (1842–1899) – учител в българските екзархийски училища в Лерин и Прилеп, във Френско-българския пансион на Бертран и Гирó към Солунската българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ и в Българския католически семинар на лазаристите в солунския кв. Зейтинлик, и съпругата му Василка Мирчева Тъпкова (1865–1950).

Личен архив на Рая Заимова

Надгробният кръст на Димитър К. Тъпков (1842–1899) в католическото гробище в Солун, с паметен надпис на български език, указващ дългогодишната му учителска кариера в Българския католически семинар на лазаристите в кв. Зейтинлик. Солун, 2017 г.

Личен архив на Рая Заимова

О П И С Ъ

НА ИМОТИТЕ НА ЦЪРКОВНО-УЧИЛИЩНИТЕ ОБЩИНИ

НА гр. СОЛУНЪ.

Д/.....

Съставен от 22
Христо Далчев

23

/гр.СОЛУНЪ/.

- 1.МЪЖКА ГИМНАЗИЯ:** състояща се от обширен дворъ, съ малко здание до входа въ двора, голѣмо здание отъ нѣколко етажа служещи на помещение на гимназията, на кабинетитѣ и библиотеката и др. разни приспособления и училищнѣ инвентаръ, още задъ голѣмото здание отъ къмъ северо-източната страна отъ двора отъ мѣсто /градина/, купено презъ 1909 година отъ съседната турска къща, за да може да се осветлява гимназията отъ къмъ северната страна, като се построи /ако не е още построено/ една стѣна между това купено мѣсто и постройката на турската съседна къща. Така очертана гимназията граничи отъ югъ-съ улица "Аристотело" отъ къмъ изтокъ-съ улица "Еврипило", западъ-съ ул. "Ал София", а отъ къмъ северъ-съ турски къщи. Гимназията носи № 125 на ул. "Аристотело", на стойностъ англ. лири 10,120

Основитѣ за ново здание за гимназията въ двора 3,000

на последната, на стойностъ 4,000

зоологически кабинетъ при сѣщата 6,000

физико-химически кабинетъ 1,500

РАЗНИ ДРУГИ ПРИСПОСОБЛЕНИЯ и училищнѣ инвентаръ 14,000

БИБЛИОТЕКА: предимно руска и нѣмска 14,000

ЗАБЕЛЕЖКА: подробно и точно описание на горнитѣ ще се представи допълнително.
- 2.БЪЛГАРСКА МИТРОПОЛИЯ:** на ул. "Аристотелъ" №88, срещу гимназията, състояща се отъ две здания: едно отъ служеще за митрополия, а другото - едно отъ първото - служеще известно време за образцово училище и после за нуждитѣ на дѣвическата гимназия. Митрополията граничи съ улица "Аристотело", къщата на Маведжийски, турски еснафъ, отъ срещуположната страна на Мария Константилидис и отъ южната страна съ дѣвическата гимназия, на стойностъ английски лири 1,500

МЕБЕЛИ И ИНВЕНТАРЪ на тия две здания: английски лири 2,500

ЗАБЕЛЕЖКА: подробно описание на мебелитѣ и инвентара ще се представи допълнително.
- 3.ДѢВИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ:** състояща се отъ нѣколко-етажно голѣмо здание, въ което се помещаваше Българската Дѣвическа Гимназия и служеше още и за пансионъ, отъ обширенъ дворъ, въ двора отъ къмъ северната страна, двоетажнo здание, служеще за пансионъ, отъ къмъ северо-източната страна на двора друго двоетажнo здание сѣщо и единя гимнастически салонъ, стойностъ м.и. 30,000

КАБИНЕТНИ ПРИСПОСОБЛЕНИЯ, лаборатории и пр. 5,000

Специаленъ добре уреденъ зоологически кабинетъ 3,000

БИБЛИОТЕКА: предимно руска и българска 8,000

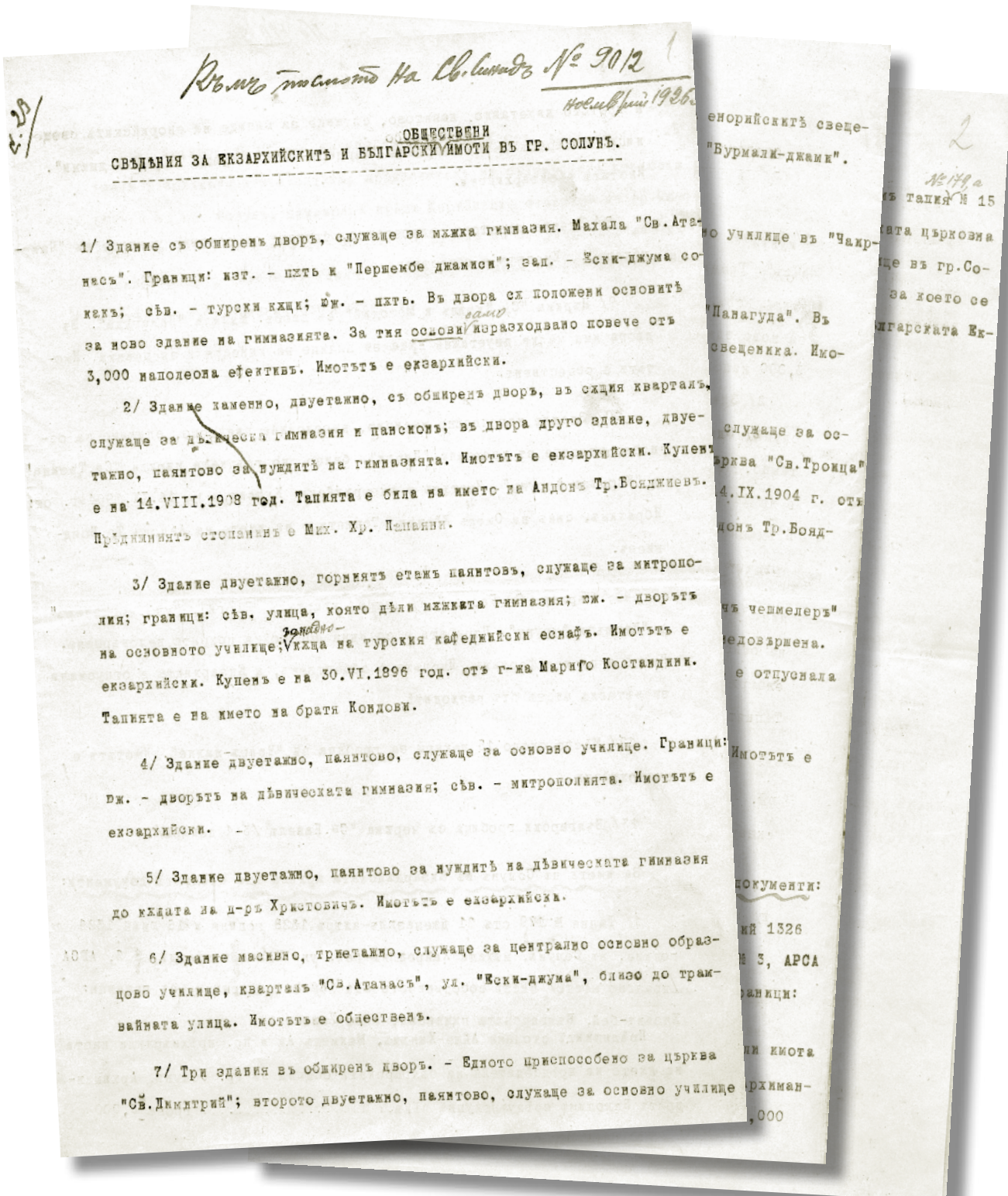
ИНВЕНТАРЪ: за пансионитѣ и гимназията 3,500

ЗАБЕЛЕЖКА: подробно описание на мебелитѣ и инвентара ще се представи допълнително.
- 4.ЦЕНТРАЛНО ОСНОВНО ОБРАЗЦОВО УЧИЛИЩЕ:** на ул. "Св.София" № 64, близо до ул. "Знатица", кварталъ Св.Атанасъ английски лири... 7,500

ИНВЕНТАРЪ: подробно за който ще се представи допълнително 500 а.

СВИДѢТЕЛИ, които ще установятъ горното и всички

Опис на имотите на българските църковно-училищни общини в Солун, съставен от Христо Далчев. Б.м., Б.д.
ЦДА, ф. 719К, оп. 14, а.е. 345, л. 22-23.

Сведения за екзархийските и българските обществени имоти в Солун, приложени към писмо на Св. Синод на Българската православна църква. [София], ноем. 1926 г. ЦДА, ф. 719К, оп. 14, а.е. 408, л. 1-2.

II.1. Човешки и материални измерения на военните конфликти...

ПРЕЦЕНКА									
НА									
ПЪРВОБЧУЛНО-УЧИЛИЩНИ ИМОТИ									
ВЪ									
ГР. СОЛУН.									
Според бивши учители в Солунската гимназия.									
№	И М О Т И	ЛКМ стеряния	ЛКМ държав.	№	И М О Т И	ЛКМ стеряния	ЛКМ държав.	от	
1.	а/ МЕКАА ГИМНАЗИЯ, с малко здание при входа на двора 1:.....	10,000	6,744,500	7.	а/ УЧИЛИЩНО на "Биргати": <i>на м. Георгиев</i>	1,000	1,011,675		
	б/ Зоологически кабинет при сградата:.....	4,000	2,697,500		б/ Инвентар:.....	400	269,750		
	в/ Физико-химически кабинет:.....	6,000	4,046,700	8.	а/ ЦЕРКВА "СВ. ГЕОРГИ" на "Биргати": <i>на м. Георгиев</i>	8,200	5,580,450		
	г/ Разни други приспособления и учил. инвентар:.....	1,500	1,011,675	9.	а/ УЧИЛИЩНО в м. "Траяновски": <i>на м. Траяновски</i>	1,200	809,340		
	д/ Богата библиотека, предимно руска и немска:.....	14,000	9,442,300						
2.	а/ БЪЛГАРСКА МИТРОПОЛИЯ:..... <i>(на м. Киприя)</i>	2,500	1,686,125	10.	а/ УЧИЛИЩНО в м. "Кукушка": <i>на м. Кукушка</i>	2,500	1,686,125		
	б/ По малкото здание към сградата, което изцяло е време служене и за училни:.....	1,500	1,011,675		б/ Инвентар:.....	350	236,057	50	
	в/ Мебели и инвентар на двата здания:.....	2,500	1,686,125	11.	а/ ГРОМНИЦАТА зад "Римската крепост" и черквата при тях:.....	10,000	6,744,500		
3.	а/ ДИВИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ, сградата на м. Георгиев:.....	25,000	16,861,250	12.	б/ ГРОМНИЦАТА зад "Българската мах." с параклис:.....	4,500	3,035,025		
	б/ Зданията в двора, химико-технически сградите и пр.:.....	5,000	3,372,250						
	в/ Библиотека приспособления, лабораторий и пр.:.....	5,000	3,372,250						
	г/ Специален добър параклис зоологически кабин.:.....	3,000	2,023,350						
	д/ Библиотека / предимно руска и българска:.....	8,000	5,395,600						
	и/ Обзаведени канцонари при сградата гимназия/мх.:.....	3,500	2,360,575						
4.	а/ ОБРАЗОВОТО ПЪРВОНАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ, сградата на м. Георгиев:.....	7,500	5,058,375						
5.	а/ ЦЕРКВАТА "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ":.....	2,500	1,686,125						
	б/ Допълнително здание при черквата:.....	1,500	1,011,675						
	в/ Одежди и инвентар:.....	4,300	2,900,135						
6.	а/ ЦЕРКВАТА "СВ. ДИМИТРИЙ", дворът и кмета:.....	4,500	3,035,025						
	б/ Училището при сградата:.....	1,800	1,214,010						
	в/ Инвентар при сградата, одежди и пр.:.....	2,000	1,348,900						

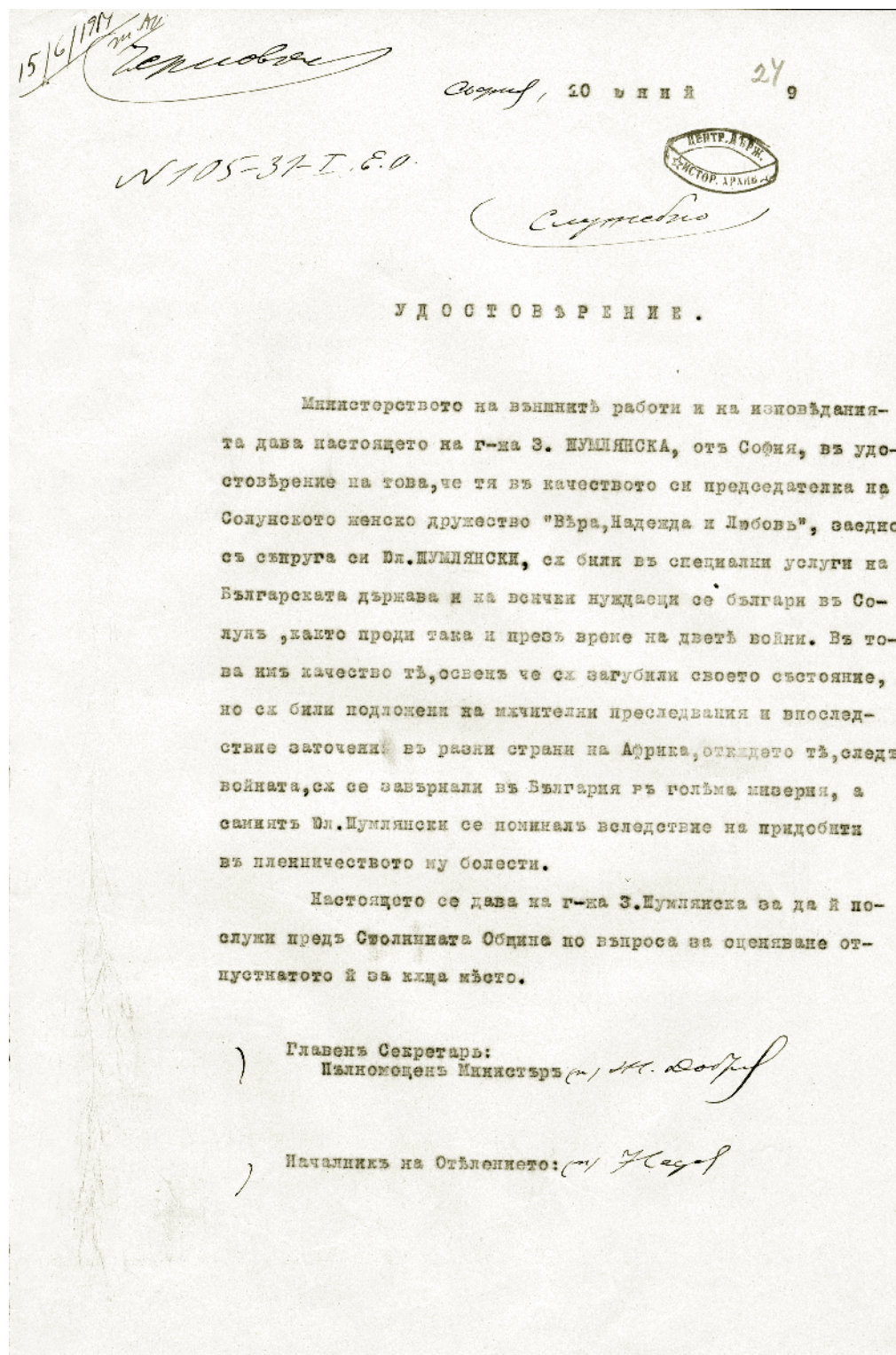
Стойност на църковно-училищните имоти на Българската екзархия в Солун според преценката на бивши български учители в Солун. Б.м., Б.д. ЦДА, ф. 719К, оп. 14, а.е. 345, л. 3.

76

[illegible]

Документи на Иван Стаматов Сафаров от Солун – свидетелство за етническо малцинство, молба за ликвидирание на имущество, ситуационен план на недвижим имот и решение на Смесената българо-гръцка емиграционна комисия за обезщетяване за недвижимия му имот в Солун.
Пловдив – Атина, 25 авг. 1924 – 23 септ. 1930 г.

== 77 ==

Удостоверение, издадено от Живко Добрев от името на главния секретар на Министерството на външните работи и на изповеданията на Царство България на Захария Шумлянска в уверение на това, че е изгубила своето състояние поради заслугите на нейното семейство към българската държава. София, 10 юни 1924 г.

ЦДА, ф. 176К, оп. 3, а.е. 42, л. 24.

Елена Атанасова Мангърова с нейни приятелки пред къщата на Баятов, съседна на бащината ѝ къща. Солун, Б.д.

ЦДА, ф. 771К, оп. 1, а.е. 220, л. 1.

II. Войните и техните последици

ПРЕПИС.

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА НА ВОЙНАТА - Т У Н.

ЦЕНТ. ДЪРЖ.
ИСТОРИЧ. АРХИВ

ИЗЛОЖЕНИЕ

ОТ АНГЕЛ ПЕТРОВ, ОТ ГР. СОФИЯ, УЛ. "АЛАБИНСКА" № 50.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

ПРЕЗ 1938 ГОДИНА ПО СЛУЧАЙ УЧАСТИЕТО НА БЪЛГАРИЯ С СПЕЦИАЛЕН ПАВИЛОН В XIII СОЛУНСКО МЕЖДУНАРОДНО ИЗЛОЖЕНИЕ, ЗАЕДНО С ДВАМА ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ ЕКСПОРТНИЯ ИНСТИТУТ, БЕХМЕ ИЗПРАТЕНИ В СОЛУН ЗА ДА ПРЕДСТАВЛЯВАМЕ БЪЛГАРИЯ.

ПРЕЗ СЪЩОТО ТОВА ВРЕМЕ В СОЛУН ПРИСТИГНАХА ПОЧТИ ВСИЧКИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНИТЕ КАМАРИ В БЪЛГАРИЯ, А ТАКА СЪЩО И МНОГО ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА БЪЛГАРО-ГРЪЦКОТО ДРУЖЕСТВО В СОФИЯ, НАЧЕЛО С ТОГАВАШИЯ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДРУЖЕСТВОТО СЕГАШНИЯ МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ Г-Н ФИЛОВ.

ЗА ДА ОТДАДАТ НУЖДАТА ПОЧИТ КЪМ ПАДНАЛИТЕ БЪЛГАРСКИ ОМОВЕ В МАКЕДОНИЯ, КАТО ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНИТЕ КАМАРИ, ТАКА И ТЕЗИ ОТ БЪЛГАРО-ГРЪЦКОТО ДРУЖЕСТВО, ОТИДОХА НА БЪЛГАРО-ГЕРМАНСКОТО ГРОБИЩЕ, ГДЕТО СА ПОГРЕВАНИ 22 ДУШИ НАШИ ВОЙНИЦИ И ОЩЕ ГОЛЮВА ГЕ-МАНСКИ ВОЙНИЦИ И ПОЛОЖИХА ВЕНЕЦ К БЪЛГАРСКИ ТРИКОЛОР.

СЪЩИЯ ДЕН АЗ БЯХ ДЕЖУРЕН В НАШИЯ ПАВИЛОН И НЕМОЯХ ДА ПРИСЪТСТВУВАМ ПРИ ПОЛАГАНЕ ВЕНЕЦА.
НА ТРЕТИЯ ДЕН ОТ ПОЛАГАНЕ ВЕНЕЦА, ЗАЕДНО С ЧЛЕНА ОТ ДЕЛЕГАЦИЯТА НИ Г. БОРИСЛАВ БОЯДЖЕВ, ОТИДОХМЕ ДА СЕ ПОКЛОНИМ НА ГРОБИЩЕТО. КОНСТАТИРАХМЕ, ЧЕ ВЕНЕЦА ЛИПВА. ПОМОСНАХМЕ ОБЯСНЕНИЕ ОТ ПОЗИТЕЛЯ НА ГРОБИЩЕТО, НО ТОЙ СМУТЕН НИ ОТГОВОРИ, ЧЕ БИЛ ИЗСЪКНАЛ И ЗАТОВА ГО ВДИГНАЛ.

ЗАПИСАХМЕ ИМЕНАТА НА ПОКОЙНИЦИТЕ, КОИТО ПОТЪДУ ПОСОЧВАМЕ.
ПОДЪР ТОВА ОТИДОХМЕ В ГРОБИЩАТА "ЛЕМ-ЕТ", ГДЕТО СЕ НАХОЖДА И АНГЛИЙСКОТО ГРОБИЩЕ И ГДЕТО МЕЖДУ АНГЛИЙСКИТЕ ГРОБОВЕ ИМА 45 ГРОБОВЕ НА НАШИ ОФИЦЕРИ, ПОДОИЦЕРИ И ВОЙНИЦИ. ЗАПИСАХМЕ И ТЕХНИТЕ ИМЕНА.

ДОКАТО НАДПИСИТЕ НА ПОКОЙНИЦИТЕ В ОБЩОТО БЪЛГАРО-ГЕРМАНСКО ГРОБИЩЕ СА ВЕЩЕ НА ЗАЛИЧАВАНЕ, ТЕЗИ НА НАШИТЕ ПОКОЙНИЦИ В АНГЛИЙСКОТО ВОЕННО ГРОБИЩЕ-СПЕЦИАЛНО ПЛОЧИТЕ СА МНОГО ПОТЪХУВАНИ ОТ САШИТЕ АНГЛИЙСКИ ПЛОЧИ НА АНГЛИЙСКИТЕ ВОЙНИЦИ. ТЕ СА ОТ КРИМОР И ЯНО НАПИСАНИ ИМЕНАТА, ПРЕЗИДЕНАТА, ОТ КОИ ЧАСТИ СА И КОГА СА ПОТЪХНАЛИ.

НОБАНО НЕ СЕ ВЗЕМАТ НАВРЕМЕ МЕРКИ ЗА ПОПРАВЯНЕ НА ВЕЩЕ ИЗТРИЛИТЕ СЕ ИМЕНА НА ГРОБОВЕТЕ НА НАШИТЕ ВОЙНИЦИ В ОБЩОТО БЪЛГАРО-ГЕРМАНСКО ВОЕННО ГРОБИЩЕ, ТЕЩЕ СЕ ЗАЛИЧАТ СЪВЪРШЕНО И НЕЩЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОЗНАВАТ НАДПИСИТЕ.

ТАЗИ ГОДИНА ПАН БЯХ ИЗПРАТЕН В СОЛУН, ЗАЕДНО С ДРУГИ ЛИЦА ОТ ЕКСПОРТНИЯ ИНСТИТУТ КАТО ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАВИЛОН ПРИ XIV СОЛУНСКО МЕЖДУНАРОДНО ИЗЛОЖЕНИЕ.

СЛЕД ЗАКРИВАНЕ НА ИЗЛОЖЕНИЕТО ОТИДОХ ДА СЕ ПОКЛОНИМ НА ГРОБОВЕТЕ НА НАШИТЕ ПОКОЙНИЦИ В ОБЩОТО БЪЛГАРО-ГЕРМАНСКО ВОЕННО ГРОБИЩЕ И В ТЕЗИ НА АНГЛИЙСКОТО ВОЕННО ГРОБИЩЕ.

- 2 -

ТА ПАЗИТЕЛИ НА ПОСЛЕДНЕТО ГРОБИЩЕ РУСИЯЦИ УЗНАХ, ЧЕ ИМА БЪЛГАРСКИ ГРОБОВЕ В "МИКРА" / МАЛКИЯ КАРАБУРУН / ДО СОНЕ, НА ПОСТЪПКИТЕ, КОИТО НАПРАВИХ ДА ОТИДА НА ПОКЛОНЕНИЕ ГРОБИЩА, БИ СЕ ОТКАЗАНО ДА БЪДА ДОПУСНАТ ТАМ, ПОД ПРЕДЛОГ, МЕСТНОСТ БИЛА ЗАБРАНЕНА ВОЕННА ЗОНА.

УЗНАХ, ЧЕ БЪЛГАРСКИ ГРОБОВЕ ИМАЛО И В С. ШАМЛИ, НА ОКОЛО ПЕТРА ВЪН ОТ СОЛУН ПО ШОСЕТО-СОЛУН-ЕНИДЖЕ-ВАРДАР, НО И ТЯХ ДОПУСНАТ ДА ОТИДА, ЗАЩОТО И ТАМ БИЛА ЗАБРАНЕНА ВОЕННА

ИМЕНАТА НА ПОКОЙНИЦИТЕ И В ДВЕТЕ ГРОБИЩА СА СЛЕДНИТЕ:

В БЪЛГАРО-ГЕРМАНСКО ВОЕННО ГРОБИЩЕ СА ГРОБОВЕТЕ НА:

МИТЕВ	12. АТАНАС ВЕЛКОВ
НЕВ	13. ПЕТЪР НЕДЕВ
ДИМИТРОВ	14. СТЕФАН ХРИСТОВ
АНАСОВ	15. ГЕОРГИ ЦОНЕВ
ГЕОРГИЕВ	16. ВАРНИ НИКОЛОВ
РАДЕВ	17. ГЕОРГИ ПЕШЕВ
АНЕВ	18. ХРИСТО ДЕЛКОВ
ВОЙНОВ	19. ИВАН ПЕТРОВ
ЕТРОВ	20. ИВАН КИЧЕВ
ТИМОВ	21. ХРИСТО ВАЛЕВ
ИВАНЧЕВ	22. ДИМИТЪР ГОЛЧЕВ

ВЪНШНОТО ВОЕННО ГРОБИЩЕ "ЛЕМБЕТ" СА ГРОБОВЕТЕ

НА
СЛЕДНИТЕ НАШИ ВОЕННИ.

МИНКО К. МИНКОВ - 62	П.П. ПОЧИНАЛ НА	12. IV. 1918 Г.
П. ЯНАКИ Я. ВОЙНОВ - 14	" "	12. X. 1917 Г.
САНДЕ ДЖАМБАСКИ - 54	" "	18. 6. 1917 Г.
СТОЙНЕ АТ. СТОЙНЕВ - 13	" "	12. X. 1916 Г.
ПЕТЪР ХРИСТОВ - 13	" "	15. X. 1916 Г.
ЦЕНКО К. КОСМОВ - 13	" "	12. X. 1917 Г.
КОСТА СТ. АРНАУДОВ - 54	" "	12. VI. 1917 Г.
ЦВЕТОК Г. ДОНКОВ - 17	" "	26. 8. 1917 Г.
СТЕФАН ЛАЗАРОВ - 22	" "	26. 7. 1917 Г.
НИКОЛА АТ. ДОЛГЕРОВ - 14	" "	24. 9. 1917 Г.
ИВАН Т. ИЛИЕВ - 85	" "	28. 9. 1917 Г.
МИТРЕ ХР. ПЕТРАНИН - 54	" "	28. 8. 1917 Г.
ЙОРДАН Г. БЕЛИЧКОВ - 14	" "	28. 8. 1917 Г.
НИКОЛА СТ. БАТУХОВ - 54	" "	15. 8. 1917 Г.
ВЛАДИ Г. БУЧКОВ - 54	" "	1. 7. 1917 Г.
ПЕТЪР Н. ГЕНОВ - 54	" "	17. 6. 1917 Г.
ПЕТЪР ВЛ. ЛЕИЧКОВ - 54	" "	24. 2. 1917 Г.
БОРИС П. МОНЧЕВ - 54	" "	20. XII. 1917 Г.
ЯНАКИ Г. ЯНЕВ - 64	" "	13. 9. 1919 Г.
ТАНО М. ТАШКОВ - 64	" "	7. 8. 1918 Г.
НИКОЛА ХР. ШАНКОВ - 54	" "	30. 12. 1917 Г.
ЗАРЕ В. ИВАНЧЕВ - 14	" "	4. 12. 1917 Г.
ЯКИМ К. ТЮТЮНОВ - 68	" "	10. 2. 1918 Г.
АЛЕКСАНДЪР М. ПЕШОВ - 54	" "	2. 2. 1918 Г.
ХРИСТО КАРАБАШКОВ - 14	" "	12. IV. 1918 Г.
СТОЯН АТАНАСОВ - 54	" "	29. 6. 1918 Г.
ПЕТЪР З. ЙОНОВ - 22	" "	2. 9. 1918 Г.
ДИМИТЪР Г. ИНГЛИЙСКИ - 14	" "	31. 9. 1918 Г.
ИВАН М. ЯКОБАРСКИ - 14	" "	29. 8. 1918 Г.

Изложение от Ангел Петров до [ген. Теодосий Даскалов] – министър на войната на Царство България, за посещението му на българо-германското и българо-английското гробище в Солун през 1938 г., със сведения за състоянието на гробищата, имената на погребаните в тях войници и с препоръки за поддържането им. София, 12 юли 1940 г.

ЦДА, ф. 1150К, оп. 1, а.е. 1, л. 1-3.

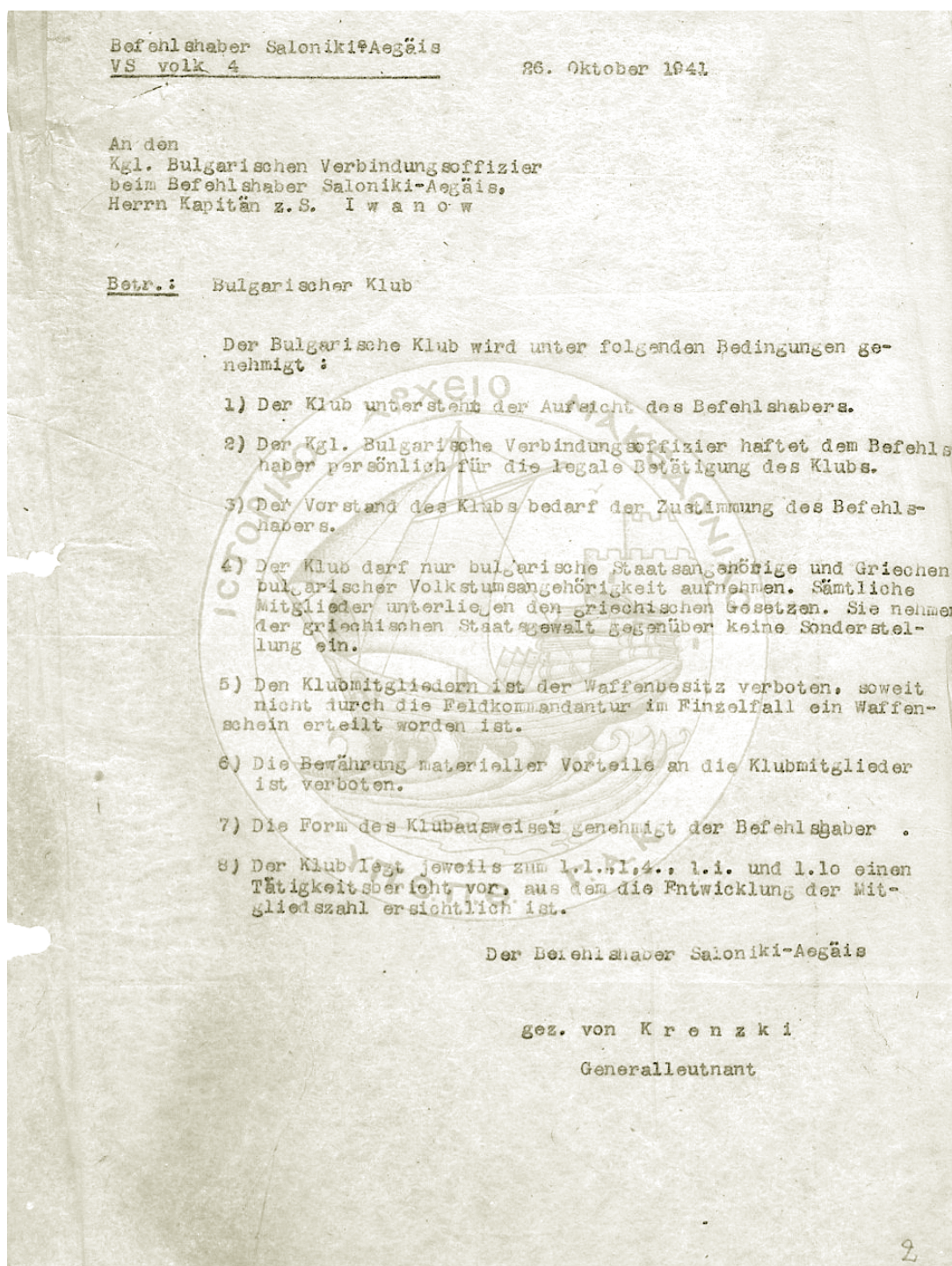

Паметникът в общото българо-германско гробище в Солун и поклонение (задушница) на българи в гробището. Солун, [Б.д].

НВИМ, Албум XVI-A-557

II.2. В годините на Втората световна война

Разрешение от ген.-лейт. Курт фон Кренцки до кап. С. Иванов с указание за условията, при които в Солун може да съществува Български клуб.

Солун, 26 окт. 1941 г.

I.A.M., AYEM, σειρά 829, σ. 2.

12

KGL. BULGARISCHER VERBINDUNGSOFFIZIER
BEIM BEFEHLSHABER SALONIKI-AGÄIS
ЛЕ № 458

SALONIKI, den 19 м а й 1942

До Господина
Министър-Председателя и Министър
на Външните работи и външнопроизведа-
нията.

Копие: Министъра на Вътрешните работи и
народното здраве.

С о ф и я.

Преди известно време бях направил постъпки предъ
Командващия областта Солун-Егея за откриване на бъл-
гарски часъ при предавателя на Радио Солунъ.

Още тогава господинъ генералъ фонъ Кренцки ми даде
положителенъ отговоръ, като ми обеща да нареди на заве-
дущия радиослужбата въ Солунъ-Българградъ да ме потърси
и ми съобщи денъ, когато ще може да се открие българ-
ския часъ при Радио Солунъ.

Имайки това обещание на Командващия областта Солунъ-
Егея, азъ се погрижихъ, при последното си пътуване за Со-
фия, да набавя, съ съдействието на Дирекцията на национал-
ната пропаганда, грамофонни плочи-предимно български на-
родни пѣсни и хора, които донесохъ съ себе си въ Солунъ.

На 13.т.м.заведущиятъ радиослужбата въ Солунъ Д-ръ
Фогелъ ме потърси и ме запита дали следниятъ денъ 14 май
часътъ 19, биха били денъ и часъ подходящи за откриване
на българския часъ при Радио Солунъ и като получи съгла-
сието ми за това ме покани азъ лично да открия предъ
микрофона на Радио Солунъ българския часъ.

И така на 14 май н.г.въ часътъ 19 биде откритъ отъ
менъ българския часъ на Радио Солунъ съ кратко слово
предъ микрофона, отправено къмъ българските слушатели на
сщото радио.

Следъ това се изсвихриха Българскиятъ националенъ
химнъ, химна на Н.В.Царя и редица български пѣсни и хора.

За сега българския часъ на Радио Солунъ ще се състои
всеки четвъртъкъ въ часътъ 19, презъ две седмици. По-късно
следъ като получа грамофонни плочи за една по-богата про-
грама ще направя постъпки за въвеждане на редовенъ българ-
ски часъ, поне веднажъ седмично, което ми се обещава още
отъ сега.

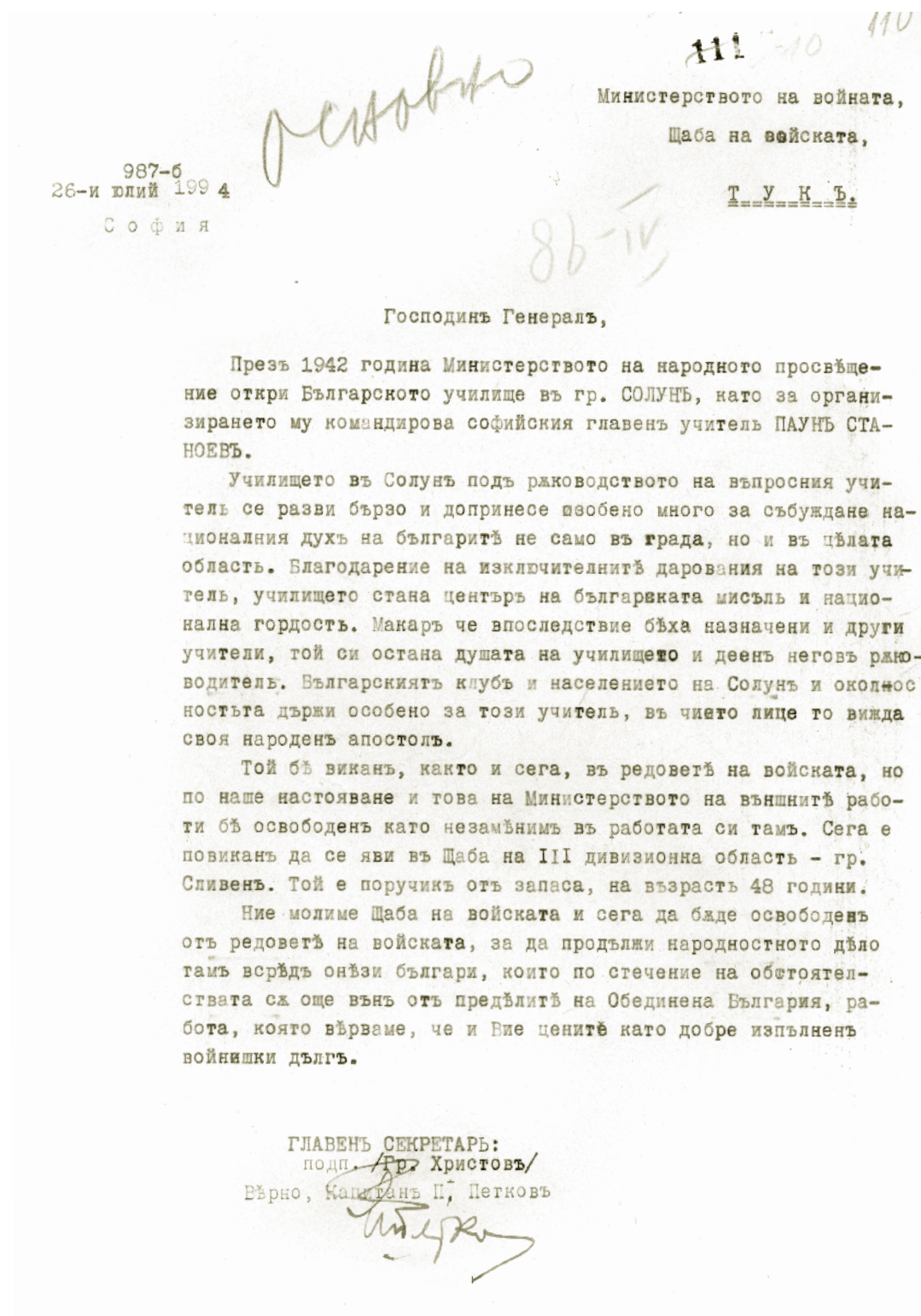
По този начинъ българското население въ Солунъ-Егейска-
та областъ ще може за напредъ по-често да се радва на бъл-
гарска музика, на Българския народенъ химнъ на химна на
Н.В.Царя и на хубавитъ български пѣсни и хора.

М А Й О РЪ-ЦАРСКИ БЪЛГАРСКИ ОФИЦЕРЪ ЗА СВРЪЗКА.

Рапорт от царския български офицер за свръзка в Солун до проф. Богдан Филев
– министър-председател и министър на външните работи и на изповеданията на
Царство България за българския час по предавателя на радио „Солун“.

Солун, 19 май 1942 г.

ЦДА, ф. 264К, оп. 7, а.е. 812, л. 12.

Писмо от Гр. Христов – главен секретар на Министерството на народната просвета до Щаба на войската към Министерството на войната на Царство България с молба Паун Станоев – командирован през 1942 г. за организиране на българско училище в Солун – да бѣде освободен от армията, за да продължи своята дейност.

София, 26 юли 1944 г.

ЦДА, ф. 142, оп. 1, а.е. 179, л. 110.

Български свещеници, офицери, войници, учители и ученици в двора на българското основно училище „Св. св. Кирил и Методий“ в Солун.

Великден (5 апр.) 1942 г.

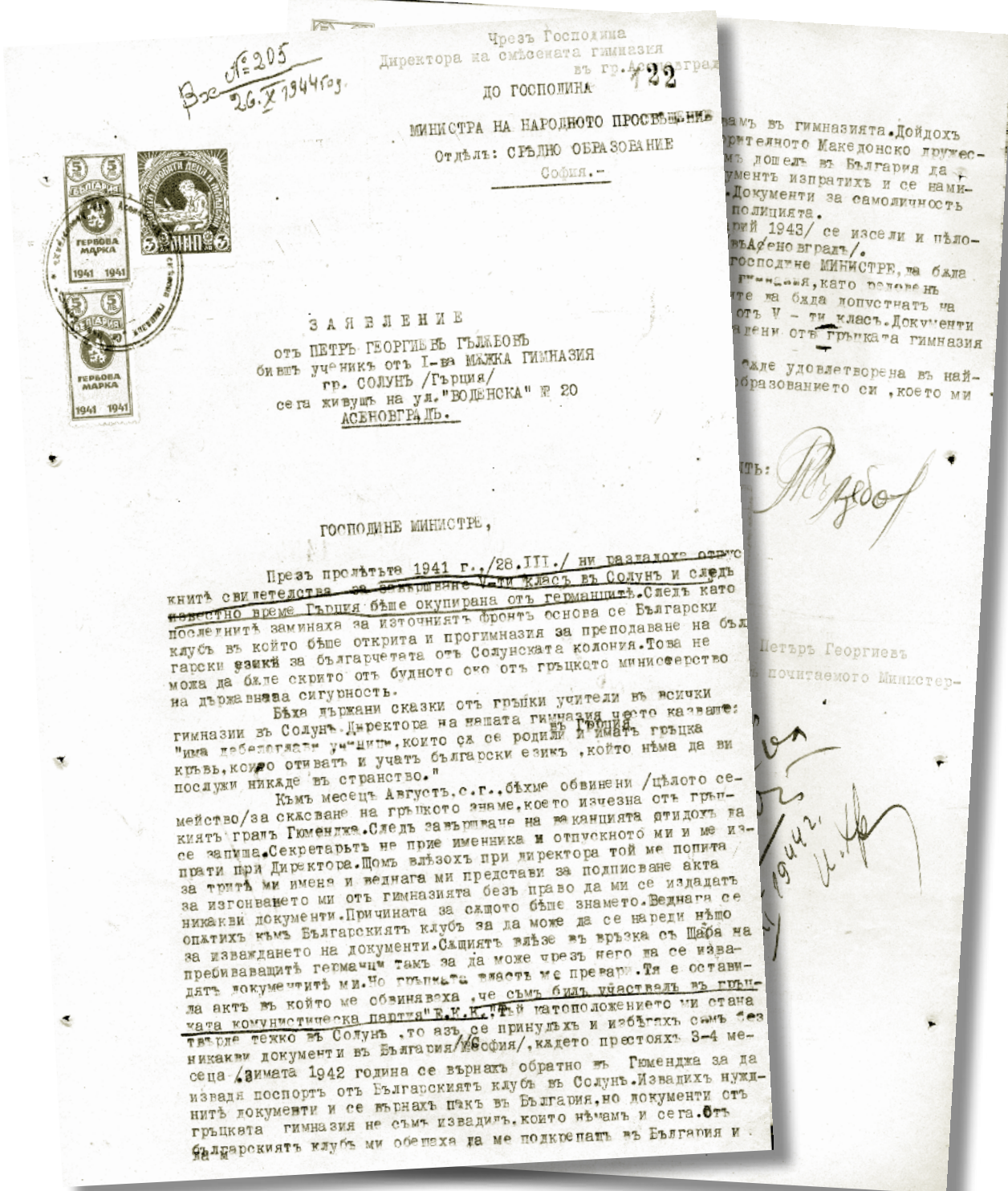
ЦДА, ф. 771К, оп. 1, а.е. 235, л. 1.

Детският хор при Българското основно училище „Св. св. Кирил и Методий“ в Солун.

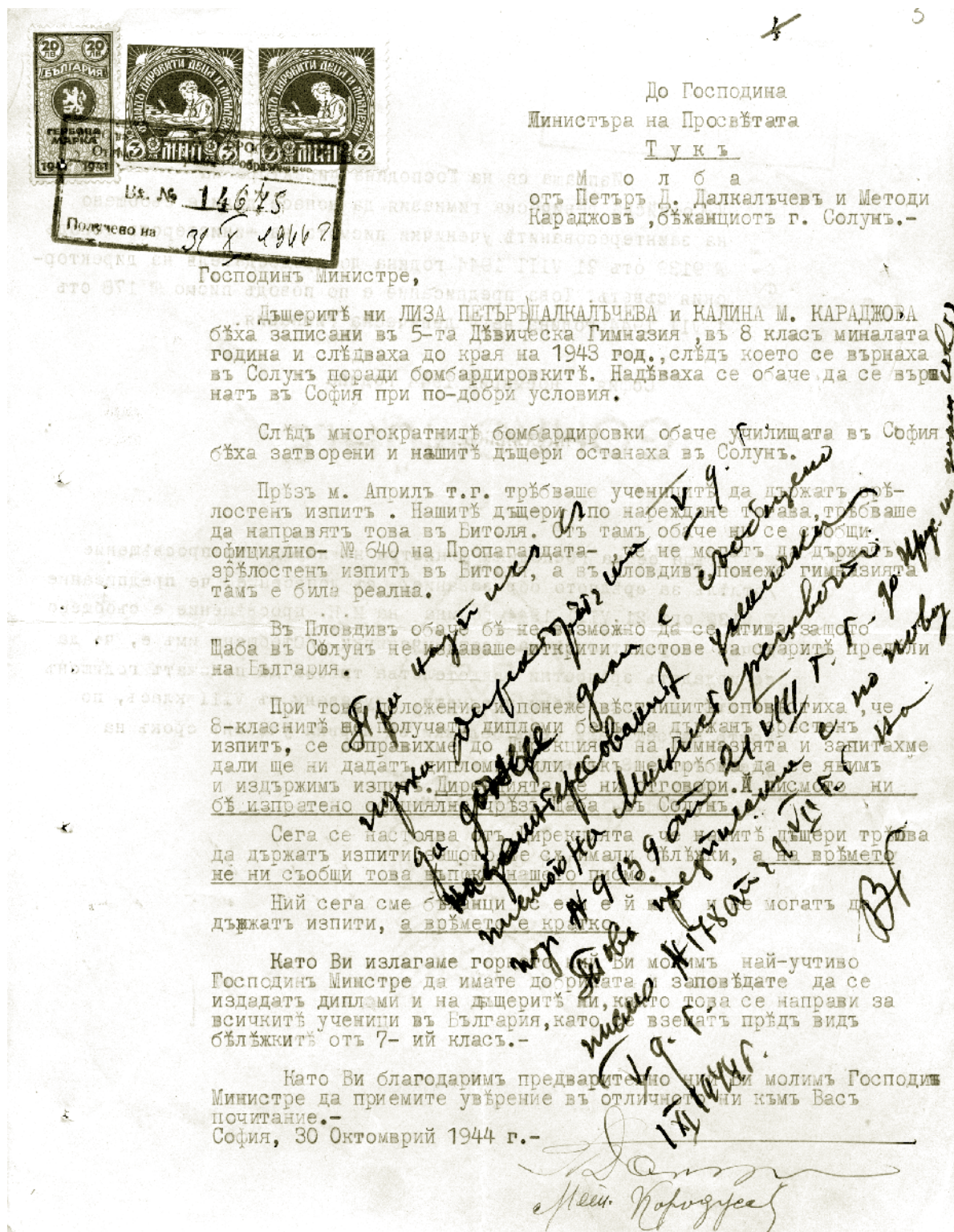
Солун, 1942 г.

ЦДА, ф. 771К, оп. 1, а.е. 236, л. 1.

Заявление от Петър Георгиев Гълтбов – бивш ученик в Солун, до Министерството на народното просвещение на Царство България, за приемането му като ученик в Асеновградската смесена гимназия. Асеновград, 25 окт. 1944 г.

ЦДА, ф. 142, оп. 1, а.е. 317, л. 122.

Заявление от Петър Далкалъчев и Методи Караджов до Министерството на народното просвещение на Царство България за издаване зрелостни свидетелства на техните дъщери Лиза Далкалъчева и Калина Караджова от Солун – ученички в Пета девическа гимназия в София, но завърнали се в Солун поради англо-американските бомбардировки над българската столица. София, 30 окт. 1944 г.

Снимка на Костас Тракидис, изпратена за спомен на неговия братовчед Николай Тодоров във Варна. Солун, 13 март 1940 г.

Личен архив на Върбан Тодоров

Първата среща на Николай Тодоров с неговите братовчеди Костас и Димитрис Тракидис след изселването им от Варна. Солун, 1957 г.

Личен архив на Върбан Тодоров

Рисунки на Солун и пристанището му, направени от художника Владимир Мански по време на посещението му в града. Солун, 1944 г.

ЦДА, ф. 360К, оп. 2, а.е. 286, л. 3-4.

III.

СОЛУН В БЪЛГАРО-ГРЪЦКИТЕ ОБЩУВАНИЯ

III. 1. Политически отношения

Посещение на Тодор Живков – генерален секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на НРБ в Гърция, по време на което е договорено развитието на научното и културно сътрудничество между двете страни.

Атина, 9 апр. 1976 г.

ЦДА, ф. 378Б, оп. 2, а.е. 31, л. 2.

ΤΟΝΤΟΡ ΖΙΦΚΟΦ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Брошура на Тодор Живков
„Похвална реч за България“,
издадена в Солун през 1982 г.

ЦДА, ф. 405, оп. 9, а.е. 568, л. 45.

ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

У К А З

№ 1161

Държавният съвет на Народна република България
на основание чл. 93, точка 13 от Конституцията на Народ-
на република България

П О С Т А Н О В Я В А :

ОСВОБОЖДАВА ПЕТЪР ИЛИЕВ СЛАВЧЕВ от длъжността
генерален консул на Народна република България в Солун.

НАЗНАЧАВА СТИЛИЯН ДАНОВ СТОЯНОВ за генерален
консул на Народна република България в Солун.

Изпълнението на указа се възлага на министъра
на външните работи.

Издаден в София на 15 август 1978 г. и подпеча-
тан с държавния печат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Т. Живков

СЕКРЕТАР НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Н. Манолов

Върно с оригинала,

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ "КАПИТЕЛАРИЯ":

/Т. Томов/

Указ на Държавния съвет на
НРБ за освобождаване на Петър
Илиев Славчев от длъжността
генерален консул на НРБ в
Солун и назначаване на Стилиян
Данов Стоянов на същата
длъжност. София, 15 авг. 1978 г.
ЦДА, ф. 136, оп. 66, а.е. 164, л. 4.

Препис

ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

У К А З

№ 2520

Държавният съвет на Народна република България на основание чл. 93, точка 13 от Конституцията на Народна република България

П О С Т А Н О В Я В А :

ОСВОБОЖДАВА ГЕОРГИ ЖЕКОВ ГИРОВ от длъжността извънреден и пълномощен посланик на Народна република България в Народна република Ангола.

НАЗНАЧАВА БОЯН МИХАЙЛОВ ЙОРДАНОВ за извънреден и пълномощен посланик на Народна република България в Народна република Ангола и Демократична република Сао Томе и Принсипи.

ОСВОБОЖДАВА СТИЛИЙ ДАНЕВ СТОЯНОВ от длъжността генерален консул на Народна република България в гр. Солун - Република Гърция.

НАЗНАЧАВА ИЛИЯ ПЕТРОВ ГЕШЕВ за генерален консул на Народна република България в гр. Солун - Република Гърция.

Копието на указа се възлага на министъра на

в София на 1 декември 1980 г. и подпечат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Т. Живков

СЕКРЕТАР НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Н. Манолов

начала,
НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ "КАНЦЕЛАРИЯ":

Препис

ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

У К А З

№ 4400

Държавният съвет на Народна република България на основание чл. 93, точка 13 от Конституцията на Народна република България

П О С Т А Н О В Я В А :

1. ОСВОБОЖДАВА ИЛИЯ ПЕТРОВ ГЕШЕВ от длъжността генерален консул на Народна република България в гр. Солун - Република Гърция.

2. НАЗНАЧАВА СТОЙЧО ДИМИТРОВ ДАСКАЛОВ за генерален консул на Народна република България в гр. Солун - Република Гърция.

Изпълнението на указа се възлага на министъра на външните работи.

Издаден в София на 29 декември 1985 г. и подпечатан с държавния печат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Т. Живков

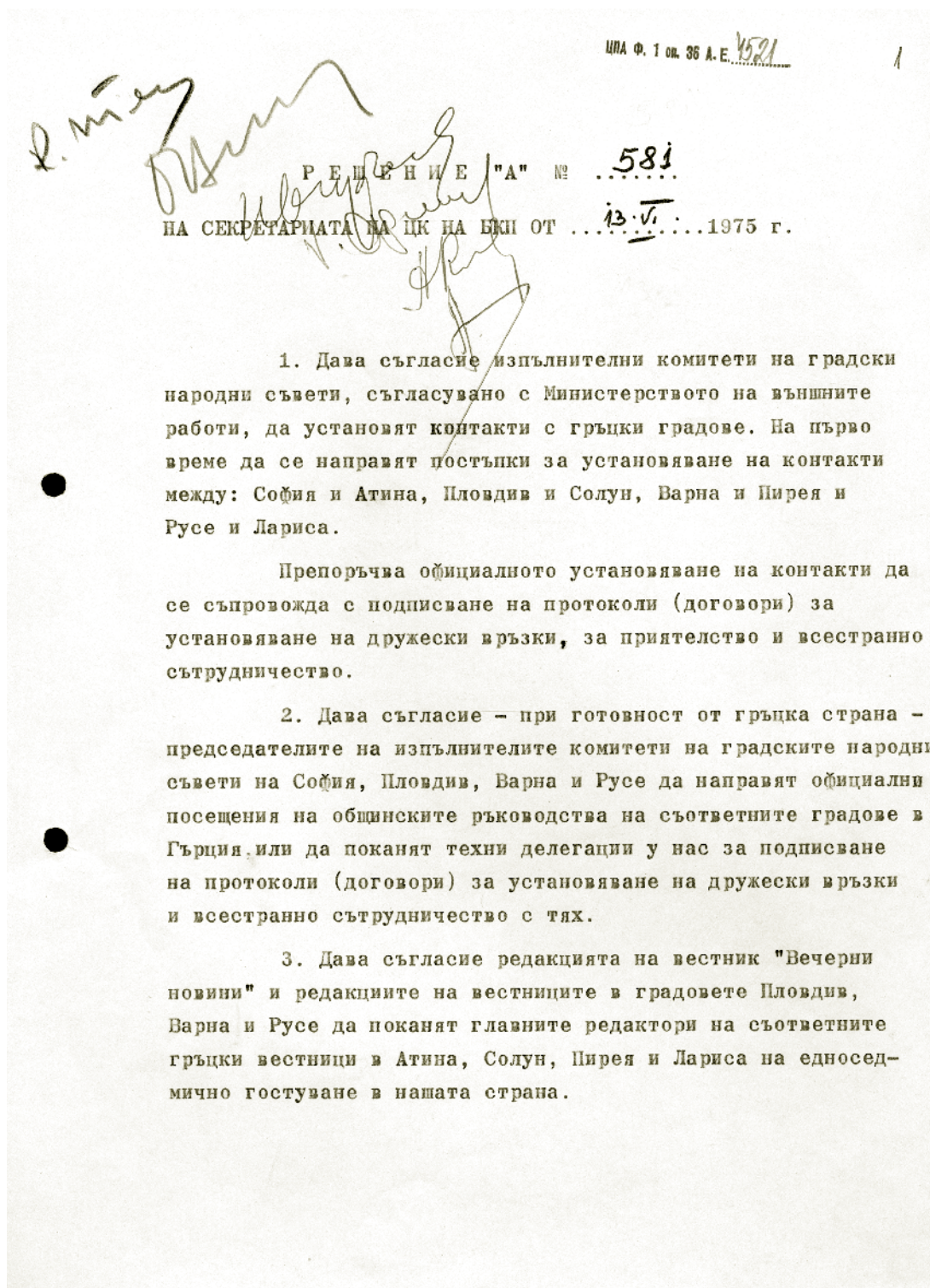
СЕКРЕТАР НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Н. Манолов

Вярно с оригинала.

НАЧАЛНИК НА КАНЦЕЛАРИЯТА: Т. Томов

Указ на Държавния съвет
на НРБ за освобождаване
на Илия Петров Гешев от
длъжността генерален
консул на НРБ в Солун и
назначаване на Стойчо
Димитров Даскалов на
същата длъжност.
София, 29 дек. 1985 г.

ЦДА, ф. 117, оп. 43, а.е. 1688,
л. 26.

Решение на Секретариата на ЦК на БКП за установяване на контакти между българските и гръцките градове София и Атина, Пловдив и Солун, Варна и Пирея, Русе и Лариса и за подписване на протоколи за дружески връзки, приятелство и всестранно сътрудничество. София, 13 юни 1975 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 36, а. е. 4521, л. 1.

III. 1. Политически отношения

17. 1 74 01275
Ген. консулство
на НРБ в Солун
Иск. № 6
18 XII 1973 г.

62535 / 16. 01. 74

18 92 18
До министерството на
външните работи
Отдел III
Копие: ЦК на БКП
Отдел "Външна политика
и международни връзки"

Днес в Генералното консулство поидоха Методи и Султана Бардзови от с. Загоричене, Костурско. Гръцкото име на селото е Василиада, окръг Кастория.

Искаха да заминат в България на гости на първора им, който живее във Варна и който не са виждали от 27 години. Първора им се казва Мария Гаврова и работи във някаква банка. Където се говори за това.

Където се открива българско

Където се открива българско село, че от години правят постъпки да им бъде издаден паспорт за България. Едва преди няколко дни са получили гръцки изходни визи и биха много разочаровани, че сега нашата граница е затворена поради урана. Обещах им веднага след като бъде вдигната забраната да ги уведомя.

Село Загоричене някога било над 200 къщи. Сега били около 300 къщи и постоянно намалявали. Всички от селото се чувствали българци, макар и да се наричали македонци. Мнозина наричали селото македонци винаги се интересували какво става в България. Младешките обаче, знаели слабо български, а имало и такива, които вече се смятали гърци. В селото било добре известно, че Благоев е от там. Знаели дори къде е родната къща на рода Благоеви.

До преди няколко години съществувала забрана да се говори на български. Въпреки това мнозина от жителите на селото не знаели въобще гръцки и на гръцките власти било добре известно, че по къщите се говори български. Султана, която е над 60 години знае само отделни гръцки думи. Мъжът и говори добре гръцки.

Сега режимът бил значително омегчен. Гръцките власти престанали да практикуват репресии, когато чуят, че някои говори български, въпреки, че не се гледало с добро око на тези, които говорят български. Местното население в селото страдало много от доносничеството на десетина-двадесет жители "гюнчи". Така наричат шпанти. Те постоянно слухтели и доносили на гръцките власти кой говори български, кой слуша българското радио.

Консул:

П. Славчев

Писмо от Петър Славчев – генерален консул на НРБ в Солун до Министерството на външните работи в София за посещението на Методи и Султана Бардзови от с. Загоричане (дн. Василиада), Костурско в консулството и техните разкази за българския характер на родното им село. Солун, 18 дек. 1973 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 270, л. 18-19.

СПРАВКА

за проведения разговор с Райна Митровска,
ул. " Кресна " № 15 – Солун.

Същата е на около 80 години, родителите и са българи, от Дебърско, тя се чувства българка.

На 19.V.1978 год. посетихме същата и проведохме разговор с нея. По-съществени моменти, към които имаме интерес са следните:

На въпроса учила ли е в българско училище и колко време ти отговори, че е учила до II – ри гимназиален клас в българската девическа гимназия в Солун, до 1912 год., когато гимназията е била затворена. Беше запитана къде се е намирала тази гимназия и съществува ли и сега. Отговори, че сега на мястото на тази гимназия е построено ново гръцко училище. Освен девическа гимназия каза, че на същата улица, но на по-горна пресечка се е намирала мъжката българска гимназия, през чието място сега, след събарянето ѝ, минава улица " Филипу ". Каза, че между двете гимназии е имало и търговска гимназия, но не спомена тя да е българска. Улицата, на която са се намирали гимназиите, каза, че се казва " Филипу ", пресечка на улица " Света София " – в старата част на града.

В разговора стана въпрос и за това, къде, и има ли сега български църкви в Солун, обслужвани ли са на български език и от български свещеници и посещават ли се те от българи, живущи в Солун? Тя отговори, че такава църква има, " Йоан Хрисостомос ", и се намира на ъгъла на улиците " Серон " и " Пердика " / след посещение от тази страна на мястото се установи, че действително там има голяма църква, разположена на площ около 3.5 – 4.5 дка, която има два входа – от към улиците " Серон " и " Пердика " и номер на този вход 69 /, където на религиозни празници и сега се събират много българи от квартала. По-рано е имало и служби на български език, но сега това не става. В момента църквата се обслужва само от гръцки свещеници на гръцки език. Външно църквата е запазена, вътрешно-ремонтна. Възможност да се снимат няма.

Каза също, че вследствие на многото гонения от страна на гръцките власти, българите, които живеят и познават в Солун се стра-

- 2 -

ват български език. Това правят в къщи, където и. Някои от децата също знаели български, но в против България и не говорили на български. продължавали и сега. Стремелът на гръците да и заличават всичко българско – продължавал и обичали България, мило им било българското, чувства, а децата не се чувствали българи, имали репресии и тормоз.

Тя не се ли страхува от това, че посещава стана с български официални представители. Грците – си я знаели, може и да я следят, но тя

за това защо голяма част от улиците в квартала са български имена и дали в Солун има български, че улиците в квартала са именувани така от българи, живущи в квартала. В Солун имало български Кукучки и др., в които и сега живеят

много и българско гробище, което сега гръците

та църква " Йоан Хрисостомос ", в района, където българските гимназии, имало още две български " и " Свети Кирил и Методий "

КОНСУЛ : *Петър Осенски*
/ П. ОСЕНСКИ /

Справка от Петър Осенски – генерален консул на НРБ в Солун [до Министерството на външните работи в София] за проведения разговор с Райна Митровска от Солун и дадените от нея подробни сведения за българските църкви и училища в града до Балканските войни (1912–1913). Солун, 23 май 1978 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 270, л. 79–80.

Работна среща на Иван Костов – министър-председател на Република България, с Костас Симитис – министър-председател на Република Гърция, в правителствената резиденция в Солун. Солун, 3 апр. 2001 г.

Пресфото, БТА

Работна среща на Георги Първанов – президент на Република България с Каролос Папуляс – президент на Република Гърция в Солун. Солун, 11 апр. 2005 г.

Пресфото, БТА

Среща на Бойко Борисов – министър-председател на Република България,
с Алексис Ципрас – министър-председател на Република Гърция и
Александър Вучич – президент на Република Сърбия, проведена в Солун.
Солун, 13 юли 2017 г.

Пресфото, БТА

III.2. Икономическо сътрудничество

Албум „България на Солунския международен мострен панаир – 1926 г.“ със снимки на заглавните страници на трите книжки, на Българския павилион, на интериора на Българския павилион и на българската делегация.
Б.м., [1926 г.].

ЦДА, ф. 1549К, оп. 1, а.е. 9, л. 14, 59, 63, 65, 68.

19.VIII.38

33

До

Господин Председателя на
Софийската Търговско-
Индустриална камара

Т У К Ъ

ГОСПОДИНЪ ПРЕДСЕДАТЕЛИ,

По почитъ на атинската Гръцко-Българска лига и Софийското Българо-Гръцко дружество, към 15 септември т.г. ще се състои въ Солунъ обща конференция на гръцките и българските търговски камари. Конференцията, която има за целъ да обсъди възможноститъ за засилване на стопанскитъ връзки между дветъ страни, ще съвпадне съ откриването на Солунския панаиръ, на който ще участва и България. Конференцията се събира подъ покровителството на атинската и солунската Гръцко-Българска лиги и на Софийското Българо-гръцко дружество.

Споредъ изработената за случая предварителна програма, за участващитъ въ конференцията се предвижда петдневенъ престой въ Солунъ и следъ това тридневно посещение въ Атина. Презъ време на престоя въ двата града, както и при пътуването отъ Кулата до Солунъ, Атина и обратно, представителитъ на българските търговско-индустриални камари ще бъдатъ гости на Гръцко-Българскитъ лиги въ Солунъ и Атина.

По молба на атинската Гръцко-българска лига, Софийското Българо-Гръцко дружество има честь да покани председателствуваната отъ Васъ Търговско-Индустриална камара да участва въ солунската конференция, като посочи въ най-скоро време трима отъ най-виднитъ членове на своя управителенъ съветъ, които да я председателствуватъ на тая конференция.

Увѣрени, че схващате навъзвно ползата отъ една подобна конференция и добритъ послѣдствия, които тя ще има за развитието на търговския ни обмѣнъ съ съседна Гърция, очакваме Вашия положителенъ отговоръ.

СЕКРЕТАРЪ:

Геопги Керековъ

ПРЕДСЕДАТЕЛЪ:

Проф. Б. Филовъ
ул. Кракра, 26, София.

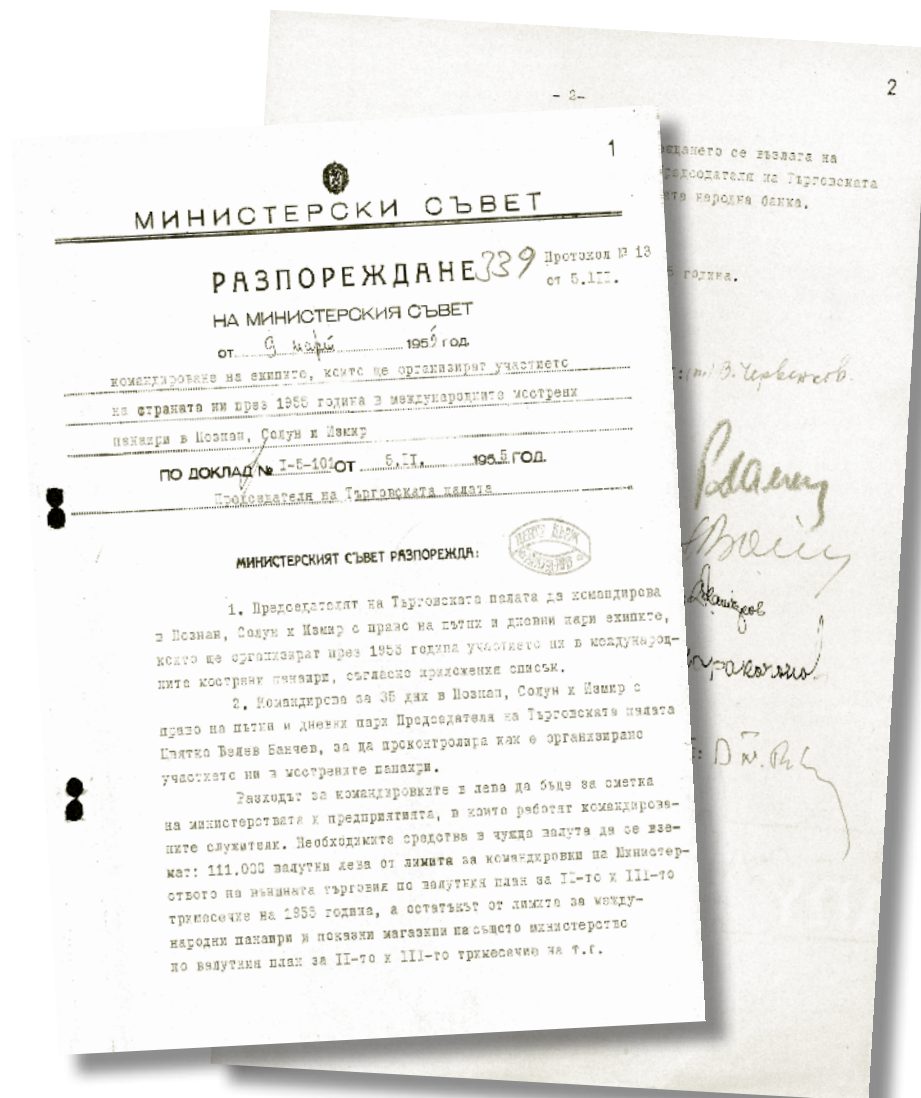
Писмо от проф. Богдан Филов – председател на Българо-гръцкото дружество в София до председателя на Софийската търговско-индустриална камара за провеждането на обща конференция на гръцките и българските търговски камари. София, 19 авг. 1938 г.

ЦДА, ф. 413К, оп. 1, а.е. 6, л. 33.

Гръцкото кралско семейство [крал Георгиос II и кралица Елисавета Румънска] пред българския щанд на XIII Международно изложение в Солун. Солун, [авг. 1938 г.].

ЦДА, ф. 1150К, оп. 1, а.е. 7, л. 12.

Разпореждане на Министерския съвет на НРБ за командироването на Цвятко Велев Банчев – председател на Българската търговска палата и екип от сътрудници на палатата, за организиране участието на НРБ в Солунския панаир през 1955 г. София, 9 март 1955 г.

ЦДА, ф. 136, оп. 19, а.е. 328, л. 1-2.

III. Солун в българо-гръцките общувания

LEGATION DE LA REPUBLIQUE POPULAIRE
DE BULGARIE
CONSEILLER COMMERCIAL
TEL. 74400

No. 561

Athènes 15.5. 1958
14, RUE ROJINS

До
БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА ПАЛАТА
София
копие: МИНИСТЕРСТВО НА ТЪРГОВИЯТА
София

261
се ползват местни работници, които са
изпратят най-малко трима техници-
е машини.

ИСТАВИТЕЛ:

В. Цанков

КР
На № II-8-102/30.4.958 год.

Считаме целесъобразно и полезно участието на България на между-народния панаир в Солун през 1959 год. Това ще даде възможност на де-ловите среди, на отговорните фактори в Гърция, а така също и на целия гръцки народ да се запознаят още по-добре с нашите постижения по пътя на социалистическото строителство в нас, с нашите експортни въз-можности. Това естествено ще даде благоприятно отражение на развити-ето на търговските и др. отношения между двете страни.

Предлагаме да вземем участие на 400 м2 закрита площ и 500-600 м2 открита площ с следните експонати:

1. Всички видове химикали, торове, медикаменти и етер. масла.
2. Всички видове строителни, дървообработващи и хранително-вкусо-ви машини.
3. Металообработващи машини-стругове С9 и С11, като при възмож-ност се увеличи разстоянието между центровете на 3 м.; бор машини-стабилни и нестабилни, хидравлическа ножовка, фрез машини и други по-леки и малки машини.
4. Електроинсталационни и изолационни материали-пълнен асортимент, електропроводници-пълнен асортимент, електропорцелан, трансформатори, прекъсвачи и др.
5. Различни видове въглища и брикети.
6. Различни видове и размери желяза.
7. Различни видове желязни инструменти.
8. Паркет-дъбов и бук, парен бук, шперплат-различни размери и качества, бурета, совалки, кибрит. файансови плочки, строителен файанс, кухненски порцелан, азбесто-циментови тръби, също аплочи, моливи-черни и цветни, килими, бродерия, пирография, резби и др.
9. Конопени маркучи и торби, трансмисионни каиши-червени, текстил-памучен и от изкуствени влакна, тъкани от лен и коноп.
10. За артикулите на "Хранекспорт" и "Булгарплодекспорт"/хранител-ните/да се докара един хубав съвременен хладилник-ветрина, където същите да се подредят, а също съвсем малки количества от фасул, тикв. семе и разни видове семена.

Павилиона да бъде подреден съвсем семпъл. Да не се взимат никакви работници и специалисти от България, освен един общ отговорник, един

Предложение от В. Цанков – търговски представител към Посолството на НРБ в Атина до Българската търговска палата и Министерството на търговията в София за целесъобразността от участието на НРБ в Международния панаир в Солун.

Атина, 15 май 1958 г.

ЦДА, ф. 487, оп. 1, а.е. 88, л. 264-265.

7811

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА ПАЛАТА
 БУЛ. СТАМБОЛИЙСКИ П-А СОФИЯ

Телеграфен адрес: ТОРГПАЛАТА
Телефон: 7-26-31-35

Ваш знак:

Наш знак: **МД/ЦХ**
 поз. II-9-102

30 АПР 1959

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА Индустримпорт, Булгарплодекспорт, Металимпорт, Рудметал, Хранекспорт, Химимпорт, Разноизнос Балкантурист, Булгартабак, Техноимпекс
 Булет Т У К

Предстоящо е определянето на международните панаири и изложби, на които нашата страна ще вземе участие през 1960 година.

По указание на Министерството на търговията дайте Вашето мнение и препоръки, на кои международни панаири и с какви експонати предлагате да вземе участие Вашето предприятие през 1960 год.

Предлагаме на Вашето внимание участието на следните международни панаири:

ЛАЙПЦИГ	-	пролетен на 1200 кв м площ с участието на централите Металимпорт, Индустримпорт, Булгарплодекспорт, Разноизнос, Булгартабак, Химимпорт, Хранекспорт, Рудметал, Техноимпекс, Балкантурист
ПОЗНАН	-	пролетен на 500 кв м площ - Металимпорт, Индустримпорт, Булгарплодекспорт, Разноизнос, Булгартабак, Химимпорт, Хранекспорт, Техноимпекс, Балкантурист
БЪРНО	-	есенен, на 600 кв м площ - Металимпорт, Рудметал, Техноимпекс, Балкантурист
БУДАПЕЩА	-	пролетен на 400 кв м площ - Металимпорт, Индустримпорт, Разноизнос, Химимпорт, Техноимпекс, Балкантурист
БАГДАТ	-	есенен на 400 кв м покрита и 200 кв м открита площ - Металимпорт, Индустримпорт, Химимпорт, Разноизнос, Булгарплодекспорт, Булгартабак, Техноимпекс, Балкантурист
ДАНАСК	-	есенен на 800 кв ^м покрита и 400 кв м открита площ - Металимпорт, Индустримпорт, Разноизнос, Химимпорт, Булгарплодекспорт, Булгартабак, Рудметал, Техноимпекс, Балкантурист
СОЛУН	-	есенен на 600 кв м покрита и 200 кв м открита площ - Металимпорт, Индустримпорт, Разноизнос, Рудметал, Хранекспорт, Химимпорт, Техноимпекс, Балкантурист
ТУНИС	-	есенен на 300-400 кв м покрита площ - Металимпорт, Индустримпорт, Разноизнос, Булгарплодекспорт, Химимпорт, Булгартабак, Рудметал, Техноимпекс, Балкантурист

./.

13620-56-10,000 ДП "Форм и рег"

2724 Г Д 1956

Покана-предложение от Иван Давидов - главен секретар и временен председател на Българската търговска палата до главните директори на български държавни търговски и стопански предприятия за участие в международните панаири, организирани през 1960 г. София, 30 апр. 1959 г.

ЦДА, ф. 487, оп. 2, а.е. 20, л. 51.

119

FOIRE INTERNATIONALE DE THESSALONIKI

Téléphone: centr. 71.823 - Direction 71.610 - Participations 222.377, 222.366 Adresse télégr: FOIRINT. - Thessaloniki
TELEX 291

38ème MANIFESTATION
2 - 23 SEPTEMBRE 1973

DECLARATION DE PARTICIPATION

No de licence(3)
du Représentant Commercial

à remplir à la machine à écrire et
à envoyer à la F.I.T. avant le 2 Mai 1973

Firme: **BULGARIAN CHAMBER OF COMMERCE**

Adresse: **11a Al. Stamboliiski Blvd.,** Ville **Sofie** Téléph. **87-26-31**

Qualite: (1) Industriel — Artisan — Producteur — Représentant — Mandataire.

Nom du Représentant à Thessaloniki

Adresse:

EMPLACEMENT DEMANDE

Droit d'insertion dans le Catalogue d'Exposants (payable en une seule fois)	810	Drs. 364500
Stand dans un pavillon (minimum 6m ² ou 9m ² ou 15m ² ou multiple)	M ²	Drs. 450 = »
Stand pour l'exposition de machine (minimum 20m ² ou multiple)	M ²	» 400 = »
Stand dans le salon des automobiles (minimum 80m ²)	M ²	» 300 = »
Emplacement spécial pour longue durée en vue de construction d'un pavillon	525	125000
	M ²	» 250 = »
Terrain en plein air (minimum 80m ² et au - dessus)	M ²	» 250 = »
Emplacement pour pavillon de vivres (sur accord spécial)	M ²	= » 489700
Emplacement pour publicité (No)	M ²	= »
	Somme à payer	Drs. 122425
Quart du montant, payable d'avance, lors de la remise de la présente		» 367275
Solde à régler jusqu'au 2-8-1973		»

Avez-vous besoin de(2):

1) Courant électrique ?	Oui	Non
2) Eau ?	Oui	Non
3) Téléphone ?	Oui	Non

Je soussigné, en fournissant les renseignements ci - haut déclare ma participation à la 38e Foire Internationale de Thessaloniki 1973 sur base des clauses du Règlement Général de Participation, dont j'ai pris connaissance entière et déclare que je les accepte sans réserve et que Je me conformerai strictement à toutes ses dispositions

Sofie, le 12 March 1973

(signature) *[Signature]*

INDICATIONS ADMINISTRATIVES (à remplir par le Service de la F.I.P.)

No d'enregistrement - Date d'entrée	Catégorie des articles à exposer	Indications d'emplacement	Etendue d'emplacement définitivement occupée

Observation:

- (1) Laissez le mont indiquant votre qualité et biffez autres.
(2) Biffez le OUI ou le NON suivant les cas
(3) La mention du No de licence du représentant commercial est obligatoire.

Voir au verso

Декларация от Българската търговска палата за участието на български фирми и предприятия на XXXVIII международен панаир в Солун. София, 12 март 1973 г.

ЦДА, ф. 762, оп. 1, а.е. 63, л. 119.

Всичко това заедно с експозицията, която беше показана много сполучливо предизвика голям интерес както у обикновените посетители, така и сред специалисти.

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: участието на НР България на 38-я международен панаир в гр. Солун - Гърция през 1973 година.

Тази година България участва за седемнадесети път на международния панаир в гр. Солун - Гърция.

Панаирът в гр. Солун е сравнително малък, но добре организиран. Датата от 1926 година и се провежда ежегодно през м. септември. През последните 4 - 5 години се забелязва един отлив от участие на редица страни. На тазгодишния панаир участваха 19 страни - СССР, България, Чехословакия, Румъния, Унгария, Полша, Югославия, Албания, Австрия, Белгия, Франция, Западна Африка, САЩ, Япония, Израел, Италия, ГФР, Кипър и Холандия. Освен тези страни участваха още 570 гръцки и 1700 чуждестранни фирми.

Нашето участие беше устроено на 810 кв. м. пократа и 500 кв. м. открите изложбена площ. Участваха следните външнотърговски предприятия: Машиноекспорт, Балканкаримпекс, Агромашинампекс, Автоимпекс, Интрансмап, Техноекспорт, Електроимпекс, Рудметал, Нефтохим, Химимпорт, Фермахим, Индустримпорт, Хемус, Изотимпекс и Родонаимпекс.

Нашето участие на тазгодишния Солунски панаир беше на много по-високо равнище от предишните, на които. Такава е оценката на нашия посланик в Атина д-р. Попов, Търговския ни представител, Търговския представител на СССР и редица други специалисти. Журналистите класираха нашия павилион на трето място след павилиона на леката промишленост на Гърция и тоди на Югославия.

Оформлението на павилиона и откритата площ беше на високо идейно, художествено и техническо ниво. Цялото художествено оформление беше пластично и съвременно с модерните материали. На четири екрана ~~е изобразено~~ ^{изобразено} чрез цветни диапозитиви ^{показващи} нашите успехи в областта на икономиката, науката и културата, изкуството, образованието, здравеопазването и други социално-битови придобивки на нашия народ през годините на народната власт.

На фасадата и интериора на павилиона, чрез цветни и черно-бели фотоси и текстове беше широко застъпена социалната политика на народната власт, а на централно място в павилиона бе политическият кет с голям портрет на д-р. Тодор Живков и изказването "Всичко за човека, всичко за благото на човека - това е главната цел на народната власт" и 16 броя цветни фотоси капаиращи на кръгови пласмасови томбури, отразяващи трудовите успехи и бита на нашия народ.

рета от деловите среди. Нашият павилион на панаира. През времето от около 750 хил. души. и специалистите проявиха към експозицията и металообработващите за широката публика - произве- текстила, българските книги живее народа в България, което е отговорно оформление на павилиона, които раздаваха нашите

пресконференция, която бе открит на българското радио-рекламни мероприятия. политическият ефект от нашето участие.

най-големи в сравнение с останалите. Всички машини изложени на 3 дърводелски експозиции, които не представиха на панаира бяха подписани от 10 х.щ.д./металорежащи машини и 1200 х.щ.д./

заключване на сделки за износ и за допълнително обработване на участниците

Информация за участието на НРБ в XXXVIII международен панаир в Солун през 1973 г.

ЦДА, ф. 762, оп. 1, а.е. 63, л. 1-2.

Българският павилион на Солунския панаир. Солун, 1975 г.

ЦДА, ф. 762, оп. 1, а.е. 199, л. 1 и л. 2.

ПРОГРАМА

за участието на НР България на международния панаир в гр. Солун - Гърция през 1979 - 1980 г.

Търгово-икономическите отношения между НР България и Гърция имат дългогодишна традиция и се развиват на основата на взаимната изгода. Същите са регламентирани от екипната дългогодишна спогодба за търговия и плащания за периода 1975 - 1979 година.

НР България изнася за Гърция машини и съоръжения, азотни торове, месни консерви, животни, яйца, птици и други, а внася цитрусови плодове, портокалов концентрат, маделини, кожи, памук и други.

През последните години стокообменът между двете страни се увеличава непрекъснато.

За укрепване и по-нататъшно разширяване на търгово-икономическите връзки между НР България и Гърция допринася ежегодното участие на нашата страна на международния панаир в Солун.

Международния панаир в Солун има общ търговски характер. На неговите експонати - продукция на машиностроенето, металообработването, електрониката, електропромишлеността, химическата промишленост, леката и хранителна промишленост и други. На панаира се разгръща пропагандна дейност и за развитие на международния туризъм.

Панаирът в Солун разполага с 62,171 кв.м. покрита изложбена площ, а също така с 19,100 кв.м. открита изложбена площ.

През последните години НР България участва ежегодно на панаира в Солун. През 1975 г. българските възникотърговски организации представиха своите експонати на 810 кв.м. покрита и 525 кв.м. открита изложбена площ, през 1976 и 1977 г. - на 1100 кв.м. покрита и 525 кв.м. открита площ, през 1978 г. - на 945 кв.м. покрита и 525 кв.м. открита площ. През м. септември 1978 г. ще се проведе 43-ия международен Солунски панаир, на който НР България ще участва за 22-и път.

УЧАСТИЕТО НА НР БЪЛГАРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАНАИР В СОЛУН ПРЕЗ 1979 - 1980 ГОДИНА.

Участието на НР България на международния панаир в Солун през 1979 и 1980 година да се организира с оглед постигането на следните цели: - да съдейства за укрепване и разширяване на икономическото търговско сътрудничество между НР България и Гърция, като се представят последните постижения в областта на машиностроенето, електрониката, електротехниката, химическата промишленост, хранително-вкусовата промишленост и други;

2.-

3.-

Програма за участието на НРБ в Международния панаир в Солун през 1979-1980 г.
Б.м., Б.д.

ЦДА, ф. 762, оп. 2, а.е. 144, л. 1-3.

Български щандове на Международния панаир в Солун. Солун, 1978 г.

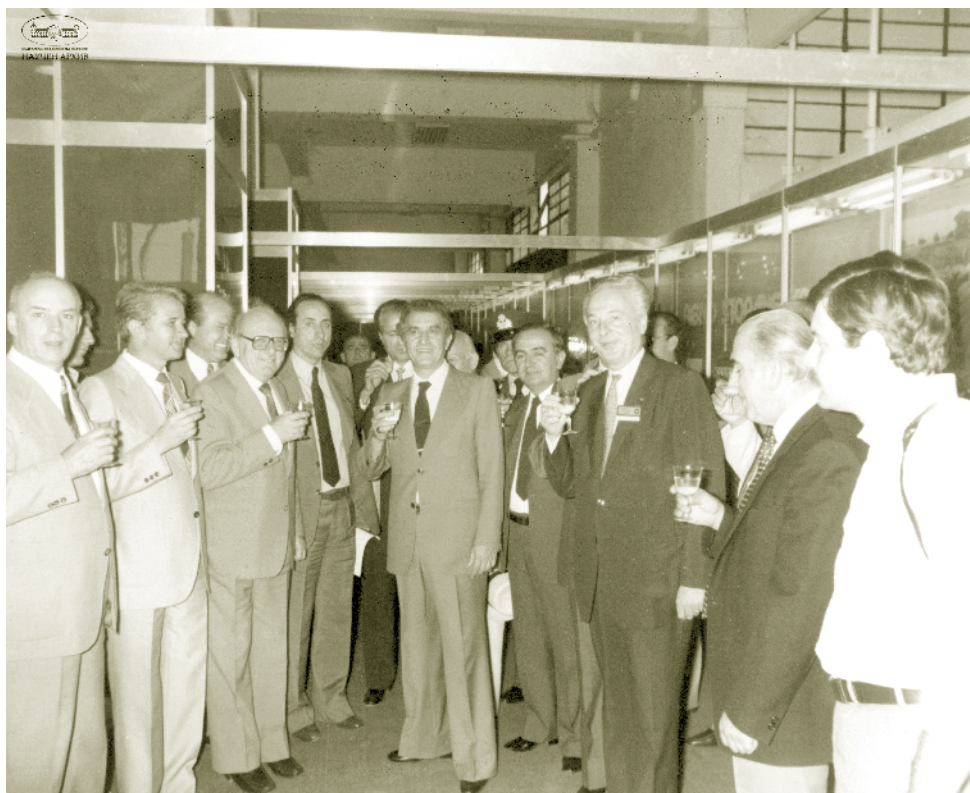
ЦДА, ф. 762, оп. 1, а.е. 202, л. 4 и л. 7.

Щандовете в Българската палата
на Международния панаир в Солун.
Солун, 1979 г.

ЦДА, ф. 762, оп. 1, а.е. 203, л. 2-5.

Българската палата на Международния панаир в Солун (1981): сред домакините и гостите са проф. Николай Тодоров – посланик на НРБ в Атина, Илия Петров – генерален консул на НРБ в Солун, Аристидис Каландзакос – министър на търговията на Република Гърция. Солун, септ. 1981 г.

Личен архив на Върбан Тодоров

III.2. Икономическо сътрудничество

AMBASSADE DE LA RÉPUBLIQUE
BULGARE DE SOUVAIN
ATHÈNES

ATHÈNES, LE 26 2 1974

ДО

Д-р. ТОДОР ЖИВКОВ
ПЪРВИ СЕКРЕТАР НА ЦК НА БКП,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НА НР БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ЛЮБОМИР ПОПОВ – посланик в Атина

УВАЖАЕМИ ДРУГАРИ ЖИВКОВ,

При срещата Ви с посланиците на 9 февруари Ви съобщих за трудностите, които съществуват по използване на Солунското пристанище, за транзит на наши стоки през него. Вие наредихте да Ви изпратя записка.

Министърът на външните работи д-р. Петър Младенов е изпратил на д-р. Теню Цолов на 21 януари т.г. докладна записка ФК – № 62, в която подробно са посочени възникналите трудности – обективни и субективни. За да не свърже гръцката страна неизползването от нас на пристанището с преврата от 25 ноември т.г. д-р. Младенов предлага да се дадат съответни указания на министрите на външната търговия и транспорта. Другарят Цолов е наредил на двете министри да уредят въпросите и да докладват през месец март. Убеден съм, че мерките които ще се вземат ще дадат положителни резултати.

Тъй като въпросът за използването на Солунското пристанище има за нас и много голямо политическо значение, аз бих искал и Вас да заемете с него, с оглед на необходимостта от неговото трайно решаване. Знаей, че съображенията, които ще изложя са Ви много добре известни. Тяхното припомняне обаче е необходимо, за да се посочи опасността, която съществува да изгубим това, което сме постигнали.

В резултат на изключително успешния опит на Международен кинофестивал. В сключената спогодба за въздухоплаване се предвижда китейски граждански самолети да спират в Солун.

Уважаеми другари Живков,

В резултат на активните и последователни политики, които под Ваше пряко ръководство нашата страна провежда на Балканите и по-специално към Гърция през последното десетилетие, беше осъществен и пробива в политиката на дискриминация срещу България, която Гърция провежда по отношение на Солун. Открито е и вече функционира българското генерално консулство в Солун. Подписано беше споразумение и за използване на Солунското пристанище. Трябваше да се отбележи, че това споразумение не е междуправителствен документ, а има характера на търговско договаряне между "Деспред" и Управлението на Солунското пристанище. Такова споразумение беше подписано и през 1964 г., но то остана само на книга, защото практически ние не пристъпихме към използването на пристанището. За да не изпаднаме

102
103
- 2 -
ко гр. Солун влезе в територията на Гърция та и Междусъюзническата война преди 60 години, отношенията неизменно са провеждали твърда линия срещу България, по отношение нейното гр. Солун. Българското генерално консулство, което турския Солун тогава престава да съществува. В първата световна война Гърция има свое консулство в Бургес, но на България не се разрешава да бъде в Солун, това важно пристанище на Балканския мрежа се в непосредствена близост с нашата страна по време, през 1923 г. Югославия сключва договор подписан през юни 1924 г./, по силата на който един свободна зона в пристанището на Солун. Югославия неизменно имат в Солун генерално консулство в световна война. Румъния използвайки въпросите за единство също се стреми както тогава, така и днес в Солун. Достатъчно е да се отбележи, че в Втората световна война в Солун функционира педагогическо училище, което подготвя учители в училища. Известно е, че с ревност бяха румънска страна миналата година споразуменията от България на пристанището в Солун и за открито генерално консулство. Изостанали и по двата пътя се стремят сега да ги решат.

Всички отношения между Гърция и Югославия контакти и културни връзки са изпълно преустановени, югославските претенции за македонско малцинство, са много големи усилия не само да си запази Солун, но и да го разшири. Югославия се прява и задълбочава икономическите си отношения с Гърция и политическите трудности, именно с оглед на това, което е придобила и ако може да проникне още по-дълбоко. Миналата година стокообмена между Гърция и Югославия достигна 115 милиона долара, а за тази

- 5 -

даже се по-малко благоприятна за нас атмосфера, при която може да се окажем в положение да изгубим придобитото много усилия.

Излагаяйки тези съображения, предлагам, д-р. Живков, да се вземат съответни мерки за подходящо постоянно използване на пристанището на Солун.

ПОСЛАНИК:

/Л. Попов/

Докладна записка от Любомир Попов – посланик на НРБ в Атина до Тодор Живков – генерален секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на НРБ за преимуществата от използването на Солунското пристанище от страна на България. Атина, 26 февр. 1974 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 259, л. 102-106.

PROT O C O L E

En application de l'accord signé le 15 Février 1975, entre l'Organisation du Port de Thessaloniki et DESPRED-Entreprise Bulgare d'Etat des Transports Internationaux, ainsi que l'acte daté de 14 Décembre 1975 de la 4ème Cession du Comité Grécobulgare Interministériel entre la République Grecque et la République Populaire de Bulgarie, en ce qui concerne le transit des marchandises bulgares par le Port de Thessaloniki, une délégation bulgare est arrivée à Thessaloniki le 14 Avril 1976 et des pourparlers ont eu lieu aux Bureaux de l'Organisation du Port de Thessaloniki, le 15 Avril au 17 Avril 1976.

Du côté bulgare ont pris part Messieurs:

1. Stoil Ferdov, Ministre Adjoint des Transports.
2. Petar Slavcev, Consul Général de Bulgarie à Thessaloniki.
3. Georgi Mincev, Directeur Général Adjoint des Chemins de Fer Bulgares.
4. Ivan Papalezov, Représentant de DESPRED à Thessaloniki.
5. Jordan Stalev, Directeur de BALKAN AND BLACK SEA SHIPPING.
6. Nikola Gougov, Assistant du Consulat de Bulgarie, pour des affaires économiques.

Il a aussi assisté avec la délégation bulgare Mr. Démètre Soukoulis, Directeur de l'Entreprise Grecque des Transports ELTRANS, succursale de Thessaloniki.

De la part de l'Organisation du Port ont pris part:

1. Mr. Démètre Valalas, Président de l'Organisation du Port.
2. Mr. Pantelis Romanow, Directeur Général du Port.
3. Mr. Jean Papadopoulos, Directeur des Services Techniques du Port.
4. Mr. Georges Kartsounas, Directeur de la Zone Franche du Port.
5. Mme Elli Papavassiliou, Directeur Adjoint de la Zone Franche du Port.
6. Mr. Aristides Logothetis, Juriste du Port.

De même ont assisté de la part de l'Organisation des Chemins de Fer Grecs Messieurs:

1. Ilias Bosdas, Directeur Général d'Exploitation.
2. Jacobos Kazantzoglou, Directeur Régional.
3. Athanassios Tsamourtzis, Ingénieur en chef-Directeur d'Exploitation.

Les deux côtés, ayant examiné la matérialisation de l'Accord depuis le 15 Février 1975 jusqu'à présent, ont abouti aux conclusions suivantes:

- 1.- Grâce aux efforts des deux partis, le volume des marchandises bulgares a été augmenté plus de deux fois en comparaison de l'année 1974 (236.000 t.) .-

Славков

... а fixer pour les
... marchandises, les droits qui sont versés aux agents

Споразумение между Пристанище „Солун“ и Държавно стопанско предприятие „Деспред“ за товаро-разтоварване и складиране на предоставените стоки.

Солун, 17 апр. 1976 г.

ЦДА, ф. 493, оп. 3, а.е. 59, л. 6-8.

Българо-гръцка икономическа среща в Солун (1981) с участието на Атанасиос Канелопулос – министър на финансите на Република Гърция, Аристидис Каландзакос – министър на търговията на Република Гърция, Андрей Луканов – зам. министър-председател на НРБ, Христо Христов – министър на външната търговия на НРБ и проф. Николай Тодоров – посланик на НРБ в Атина. Солун, юли 1981 г.

Личен архив на Върбан Тодоров

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

РЕШЕНИЕ № 248

от 11 декември 1987 година

за утвърждаване на протоколи от сесия на Българо-гръцките комисии за икономическо сътрудничество и за туризъм

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ РЕШИ:

Утвърждава:

– Протокол от XIII сесия на Българо-гръцката комисия за икономическо сътрудничество, подписан на 12 ноември 1987 г. в София, и Мероприятия за изпълнение на договореностите, постигнати на XIII сесия;

– Протокол на XIII заседание на Българо-гръцката комисия по туризма, подписан на 16 ноември 1987 г. в Солун, Република Гърция.

София, декември 1987 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

СЪВЕТНИЦИ:

РЕДАКТОР-СТИЛИСТ:

Решение на Министерския съвет на НРБ за утвърждаване Протокола от XIII сесия на Българо-гръцката комисия за икономическо сътрудничество, Мероприятията за изпълнение на договореностите, постигнати на XIII сесия и Протокола от XIII заседание на Българо-гръцката комисия по туризъм. София, 11 дек. 1987 г. ЦДА, ф. 136, оп. 80, а.е. 384, л. 1.

III.3. Култура, наука, образование и спорт

48
Мл. № 1, оп. 8, а.е. 7397
ДО ПОЛИТБЮРО НА ЦК НА БКП

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

По повод 1100 годишнината на братята Кирил и Методи в края на м.октомври т.г. в Солун се организират църковни тържества.

Българската патриаршия е получила покана от гръцката митрополия в Солун за изпращане на българска църковна делегация за участие в тържествата.

Патриарх Кирил е уведомил Комитета за изповеданията за това, че изпращането на делегация от църковно гледище би било оправдано.

Руската православна църква, която също е поканена, е изявила съгласие за участие в тържествата.

В случай на неблагоприятни оценки по адрес на българската държава и култура във връзка с въпроса за националната принадлежност на солунските братя, което може да се предполага, от страна на гръците или т.н. "независима македонска църква", нашата църковна делегация следва да се подготви и да получи конкретни указания за нейното държане.

Министерството на външните работи, като има предвид сегашните отношения между двете страни и перспективите за тяхното развитие, а също така и домогванията на западната католическа пропаганда за обсебване делото на създателите на

49
2 - Мл. № 1, оп. 8, а.е. 7397
Писмоност смята, че приемането на гръцката едлага да се изпрати наша църковна делегация с проектираните тържества за Кирил

всуюваност между св.Синод и Комитета за ни са и органите на КДС/ предвижда се ция да бъде в състав: търновския митрополит овната академия епископ макариополски ховната академия Апостол Михайлов и християнското изкуство Васил Пандурски. лтика и международни връзки" на ЦК по предложението на Министерството на зпрати наша църковна делегация в Солун а по случай 1100 годишнината на братята

политика и

ЦК на БКП:

D. Dichev
/Д.Дичев/

Докладна записка от Димо Дичев – зав.-отдел „Външна политика и международни връзки“ на ЦК на БКП до Политбюро на ЦК на БКП за одобрение състава на официалната делегация на Българската патриаршия за участие в тържествата по повод 1100-годишнината на братята Кирил и Методий, организирани в Солун.
София, 12 окт. 1966 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 8, а.е. 7397, л. 48-49.

Честване на 1100-годишнината от успението на св. Константин-Кирил Философ, с участието на Константинополския Вселенски патриарх Атинагорас, Българския патриарх Кирил, делегации от поместните православни църкви и представителство на Римския папа Павел VI.
София, 7-14 май
1969 г.

ЦИАИ, инв. № 11541.

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЖУРНАЛИСТИ
UNION DES JOURNALISTES BULGARES

СОФИЯ 1000, УЛ. „ГРАФ ИГНАТИЕВ“ № 4, ТЕЛ. 87-27-73, ТЕЛЕКС 22636

СОФИЯ, 4, RUE GRAF IGNATIEV, TEL. 87-27-73; TELEK: 022636;

№ 1941

ЦК на БКП

№ 68.18-13.138.1985

Подлежи на връщане
и отдал „Делово дело“

03.10.5

СОФИЯ, СОФИЯ, 1985 г.

ОТДЕЛ „ИДЕОЛОГИЧЕСКА ПОЛИТИКА“
на ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ НА БКП

гр. С о ф и я

Съюзът на българските журналисти получи покана за участие на наша делегация в тържествата по-случай 2300-годишнината на Солун, организирани от Съюза на редакторите в Македония и Тракия със седалище в Солун, които ще се проведат от 29 октомври до 4 ноември т.г.

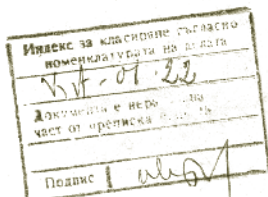
Председателството на Съюза на българските журналисти реши делегацията да се ръководи от д-р. ТОРКОМ ГАРАБЕДОВ, председател на Творческия фонд на СБЖ и зам. главен редактор на вестник „Земеделско знаме“.

Молим за Вашето становище.

ПЪРВИ ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ Ст. Кръстев /

Писмо от Стойне Кръстев – първи зам.-председател на Съюза на българските журналисти до Отдел „Идеологическа политика“ на ЦК на БКП за отправената покана българска делегация да посети Солун за тържествата по случай 2300-годишнината от основаването на града. София, 3 окт. 1985 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 78, а.е. 2154, л. 2.

СПРАВКА

за резултатите от проведените мероприятия
във връзка с 24 май

С цел по-широкото отразяване на 24 май и налагането му като ден на българската просвета и култура и славянската писменост, генералното консулство планира, организира и проведе следните мероприятия:

1. Коктейл с концерт
2. Беседа за развитието на българската кинематография, съпроводена с прожекция на филм.
3. Беседа за съвременните проблеми и развитие на българската литература.

1. На 29 май в хотел "Медитеране палас" в Солун бе проведен коктейл с концерт. Присъствуваха 182 души, между които кметът на Солун, кметовете на кварталните общини, генералните и почетните консули с изключение на югославския генерален консул, ректорът на солунския университет, целият декански съвет, зам. ректорът на университета в гр. Янина, професори и доценти, представители на градските власти, завеждащи културни служби, писатели, поети, художници, научни дейци и други приятели на България. Сред присъстващите беше и председателят на ГКП д-р. Апостолос Грозос.

В резултат на добрата организационна подготовка и на отлично представилите се наши изпълнители Кръстина Горанчева, Жени Захаријева, Юлия Радунова и Иван Консулов, бе осъществено едно мероприятие, което по всеобщото признание се провежда за първи път в Солун и на което "само българите са способни". Дори самото разчупване на традиционната протоколна форма и вмъкването на концерт се прие като нещо ново и много подходящо. Вестник "Ризоспастис", отразявайки събитието, го определи като блестящо и с особен успех.

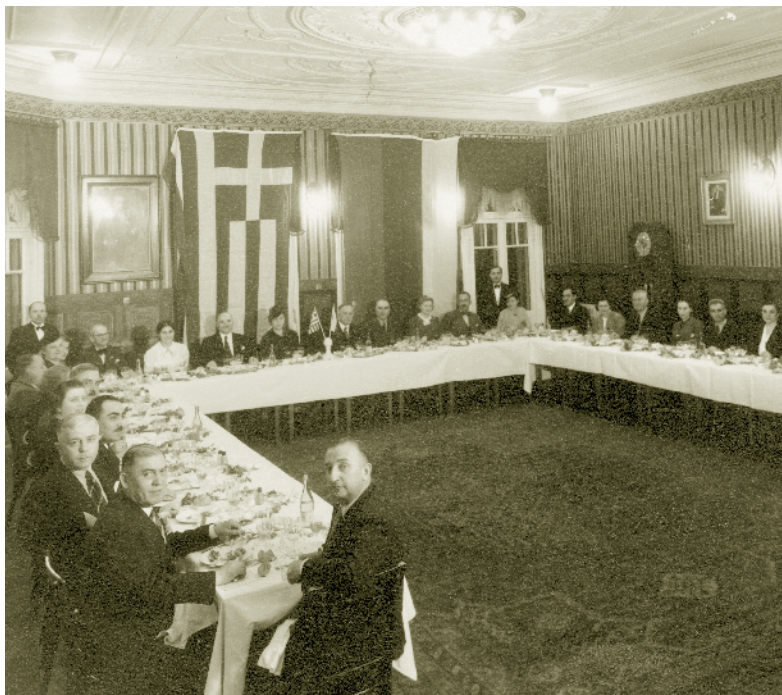
По време на коктейла присъстващите отправяха по адрес на нашата страна ласкави отзиви за нейните успехи в различните области. Както

Справка от Димитър Влаховски – генерален консул на НРБ в Солун за резултатите от организираните и проведени в града мероприятия във връзка с честването на 24 май – Деня на славянската писменост. Солун, Б.д.

ЦДА, ф. 405, оп. 9, а.е. 568, л. 54-55а.

Български творци, сред които художниците Васил Захариев, Иван Лазаров, Дечко Узунов, Иван Ненов, Бенчо Обрешков, Александър Божинов, Пандо Киселинчев, поетесата Елисавета Багряна, певицата Таня Начева и др. на вечеря в Солун по случай изложбата на българско изкуство в Атина (1940).
Солун, юни 1940 г.

ЦДА, ф. 1510К, оп. 1, а.е.
1282, л. 1.

23.05.99
ГЕНЕРАЛНО КОНСУЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОЛУН - ГЪРЦИЯ

Их. № 905 / 10.05.1999

Писмо от Илко Шивачев
– генерален консул на
Република България
в Солун, до доц. Анна-
Мария Тотоманова
– зам.-министър на
образованието и науката,
с покана за присъствие на
тържественото честване
на 24 май – Деня на
славянската писменост,
организирано от
Българското консулство и
новоучреденото Дружество
за гръцко-българско
приятелство „Св. св. Кирил
и Методий“.
Солун, 10 май 1999 г.

ЦДА, ф. 142, оп. 29, а.е. 23,
л. 15.

До
Доц. Анна-Мария Тотоманова
Зам.-министър на образованието
и науката

Факс 981 3664

Уважаема доц. Тотоманова,

Генералното консулство на Република България в Солун,
съвместно с попуочреденото дружество за гръцко българско
приятелство "Св. Св. Кирил и Методий", през настоящата година
реши да възстанови традицията за тържествено честване на 24
май в града.

За нас ще бъде чест ако Вие приемете да присъствувате на
тържеството и отправите кратко приветствие.

Генерален консул:

Илко Шивачев

Солун, 10.05.1999 г.

Проф. Николай Тодоров – посланик на НРБ в Атина, Стоян Данов – генерален консул на НРБ в Солун и Върбан Н. Тодоров с български монаси от Зографския манастир „Св. Георги“.

Света гора, май 1980 г.

Личен архив на Върбан Тодоров

Проф. Васил Захариев с български монах пред параклиса „Св. вмчк Димитрий“ на манастира „Св. Георги Зограф“ в Света гора. Б.д.

ЦДА, ф. 1510К, оп. 1, а.е. 1398, л. 1.

М Н Е Н И Е

Отдел "Външна политика и международни връзки" на ЦК на БКП смята, че темата на пиесата "Съзаклятие в Солун" от Георги Данаилов не може да бъде свързана с актуалните проблеми, предизвикани от тероризма днес. В пиесата на Г.Данаилов солунските атентати са по-скоро фон, който авторът използва, за да пресъздаде един етап от борбата на българите в Македония за национално и социално освобождение.

Същевременно пиесата разглежда историческите събития така, както това се прави в отпечатаните вече множество научни изследвания върху тази проблематика.

По наше мнение би било целесъобразно да бъдат направени малки корекции в заключението на пиесата. Имаме предвид съкращаването на пасажите, където се говори за това, че "малките народи нямат своя съдба" (стр.59) и последните думи на стареца, в които се дава оценка за живота на Павел Шатев – "бавно да ослепява и никога да не види това, за което беше готов да убива, да руши и жив да изгние..." (стр.61). Освен това е необходимо пиесата да се види и от историци, специалисти по този период, които да дадат мнение за достоверността на интерпретация на историческите факти, взети за основа при написването на произведението.

18 октомври 1983 г.

Първи зам.-зав.отдел "Външна политика
и международни връзки" на ЦК на БКП:
(Цв.Николов)

Мнение на Цветан Николов – първи зам.-завеждащ Отдел „Външна политика и международни връзки“ на ЦК на БКП за пиесата на Георги Данаилов „Съзаклятие в Солун“. София, 18 окт. 1983 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 78, а.е. 580, л. 2.

III.3. Култура, наука, образование и спорт

Ген. консулство на
НР България-Солун
изх. № 304/28.6.1975

01.VI.1975*054865

До Министерството на външните работи
Отдел - III
Отдел - Културно сътрудничество

От 31.5. до 15.6. в Солун гостува на търговски начала фолклорна група "Ковачев". За идването на тази група научихме случайно, а по-късно импресарска дирекция чрез министерството ни препрати едно копие от договора, подписан между нея и импресариото Перкулидис. Това стана няколко дни преди идването на групата.

Спектаклите на групата се очакваха с интерес. Публиката, предимно хора от български произход, приемаше добре номерата с фолклорен характер. Добро впечатление остави танцовия състав и някои от изпълнителите на народни песни. Редица посетители изразяваха задоволството си от онази част от програмата, която застъпваше българското народно изкуство.

Смятаме за необходимо да споделим някои наши съображения относно това гостуване.

Нашето културно присъствие в Северна Гърция представлява по начало деликатен проблем. Поради това Генералното консулство следва линия да насърчава и съдейства за гостуването на такива колективи, които биха представили достойно нашето изкуство и култура и не биха предизвикали недоволство от страна на официалните власти. Придържаме се към схващането гостуването на колективи да бъде дозирано, да идват колективи с подходяща програма и да бъдем поне в течение на подготовката за гостуването, тъй като винаги възникват много проблеми, които следва да се уреждат с местните власти.

Гостуването на групата Ковачев бе договорено без дори някой да запита Генералното консулство за целесъобразността от него.

В последният момент възникнаха редица неуредени въпроси и импресариото

имаше възможност да се продължи един месец, което при друг състав ме тя да се върне час по-скоро пата съдържаха и потенциална

участниците. се по наше мнение ще да взе- където публиката верна Гърция чителна степен бъл- ката и це- на ниско художест- зволяваме пр. във втората част на ниво

назва един цигански мата, е на ниско рция и въоб- няма нищо друго. на Мини-

ер, считайки го мент не България я цигански песни.

ограма, с ритане остави тегостни

питаха с неудо- с циганска прог- харесват, въпре-

чил трупата до национален ба- анаха излъгани.

ата и импреса- говора, поне-

ообходимата

кавги и раз- участие в програмата и др.

Писмо от Петър Славчев – генерален консул на НРБ в Солун до Министерството на външните работи в София за турнето на българската фолклорна група „Ковачев“ в града. Солун, 28 юни 1975 г..

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 269, л. 30–32.

Футболен мач между отборите на „Левски“ – София и „Арис“ – Солун.
[София, 9 окт. 1977 г.]

ЦДА, ф. 1365, оп. 1, а.е. 3217, л. 1.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ГЕОРГИ СТОЯНОВ ХРИСТОВ - вицеконсул

ОТНОСНО: Организиране на мероприятие в гр. Солун във връзка с издаване на книгата "Нешка Робева - школа за шампионки".

В резултат на извършената от Генералното консулство проучвателна дейност, във взаимодействие с агенция "Авторско право" през 1988 г. бяха създадени благоприятни предпоставки за възобновяване издаването на български книги в Солун. Отчитайки повишения интерес в Гърция към успехите на нашата страна в областта на спорта, бяха предложени няколко специализирани спортни издания на издателството за спортна литература "Салтос". Подписани бяха договори за издаване на три книги - "Нешка Робева - школа за шампионки", "Оптимизиране на подготовката на младите спортисти" и "Подготовка на лекоатлетите в училищна възраст". Подготвят се материалите за още две издания.

Голямата популярност на художествената гимнастика в Гърция, безспорният авторитет на българската школа и обстоятелството, че основният център за развитие на художествената гимнастика в Гърция се намира в Солун, определиха и основните усилия на Генералното консулство за организиране на мероприятие от по-крупен мащаб във връзка с издаване на книгата "Нешка Робева - школа за шампионки". Съвместно с издателя, г-н Василиос Салтос и старши треньора на гръцкия национален отбор по художествена гимнастика, г-жа Ялени Михопулу бяха обсъдени възможностите за най-ефективно популяризиране на книгата. Набелязани са следните мероприятия:

нето на материали за книгата
Солун една седмица преди

рениция с авторския колектив
в Солун.

1989 г. на демонстративен
ка с продължителност около
тарнитура на НРБ, водена

ду бе подбрана датата на
.., предвид провеждането
първенство по художест-
ето на цялата заинтере-
риод в Солун. Г-жа Ми-
ициална покана за изна-
творца на спорта в Солун.
чено потвърждение от
дата за провеждане на

на определен политичес-
за утвърждаване трайно-
яване на неговия успех
нителна спортна група
Нешка Робева, в със-
да бъде организирано

РИСТОВ)

Докладна записка от Георги Христов - вицеконсул на Република България в Солун, за организиране на мероприятия във връзка с издаването на книгата „Нешка Робева - школа за шампиони“. Солун, [1989]

ЦДА, ф. 405, оп. 11, а.е. 494, л. 23-24.

Никола Гюзелев на път за турне
на Софийската народна опера в
Солун. ГКПП „Кулата“, 1975 г.

*ЦДА, ф. 888, оп. 1, а.е. 55 (Кулата),
кадър 27.*

Трупата на Софийската народна
опера пред Бялата кула в Солун.
Солун, 1975 г.

*ЦДА, ф. 888, оп. 1, а.е. 55 (Солун – I),
кадър 49.*

Георги Жеков – помощник-режисьор в Софийската народна опера, пред сградата на „Дружеството за македонски проучвания“ и на Бялата кула. Солун, 1975 г.

ЦДА, ф. 888, оп. 1, а.е. 55 (Солун – II), кадър 14 и кадър 22.

INSTITUTE FOR BALKAN STUDIES
(ΙΑΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ)
VAS. SOPHIAS 2
THESSALONIKI, GREECE

Samedi 18 Octobre 1969

Slavianski Komitet
Ul. Kaloian
Sofia

Messieurs,

Nous avons l'honneur de vous faire savoir que nous serions heureux de voir s'établir entre votre Institut et le notre un échange de publications et de documentation.

Nous nous proposons de vous faire parvenir une série complète des publications de notre Institut(voir catalogue ci- joint) ainsi que une table des matières de notre journal "Balkan Studies".

Dans l'attente de votre réponse favorable et de vos propositions nous vous prions, Messieurs, de bien vouloir agréer nos remerciements ainsi que l'expression de notre considération la plus haute.

Georgia Ioannidou

Bibliothécaire

Писмо от Института за балкански проучвания в Солун до Славянския комитет в София за съгласие с отправеното предложение за обмен на научни публикации.

Солун, 18 окт. 1969 г.

ЦДА, ф. 141, оп. 8, а.е. 18, л. 3.

Ioannis Lampsidis
INSTITUTE FOR BALKAN STUDIES
(ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΛΕΤΗΝ ΤΗΣ ΧΕΡΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΥ)
VAS. SOPHIAS 2
THESSALONIKI, GREECE

17/8.12.71

Драги колеги и приятели,

Вчера получих изпратените от Вас два колета с четирите учебника /Български език-първа част/. Вчера също ми донесе госпожицата Тарала още един подобен учебник, само че втората част, изпратен заедно с книгата на Гагулис от колегата Германос. За всички тези книги, както и за изпратените по-рано други книги до нашия Институт и до мене лично, позволете ми да Ви изкажа едно голямо БЛАГОДАРА. (Εὐχαριστώ!)

Аз не Ви познавам лично, но, както ми каза госпожа Икономиду поминалата година и госпожицата Тарала сега, Вие от Славянския Комитет сте хора много добри, учтиви, сърдечни и любезни. Нашите хора остават с най-добри впечатления и от най-малкия допир с Вас. За съжаление не навсякъде срещаме такава любезност и готовност за обслужване, както у Вашия Комитет. Колегите от Хемус например, не само че не изпратиха по-исканите учебници, но и не благоволиха дори да отговорят на отдавна изпратеното ни писмо. А от нашата Тарала поискали по два долара за един учебник, който официално се продава в пазара само два лева. И поискали доларите веднага и на ръка, а не да се изпратят по поща или банката. Но нищо. Такива хора се срещат и у нас и на всякъде.

Драги приятели, понеже съм сигурен, че Вие ще направите всичко възможно за да ни услужите, затова смея да Ви помоля за изпращането на следните книги:

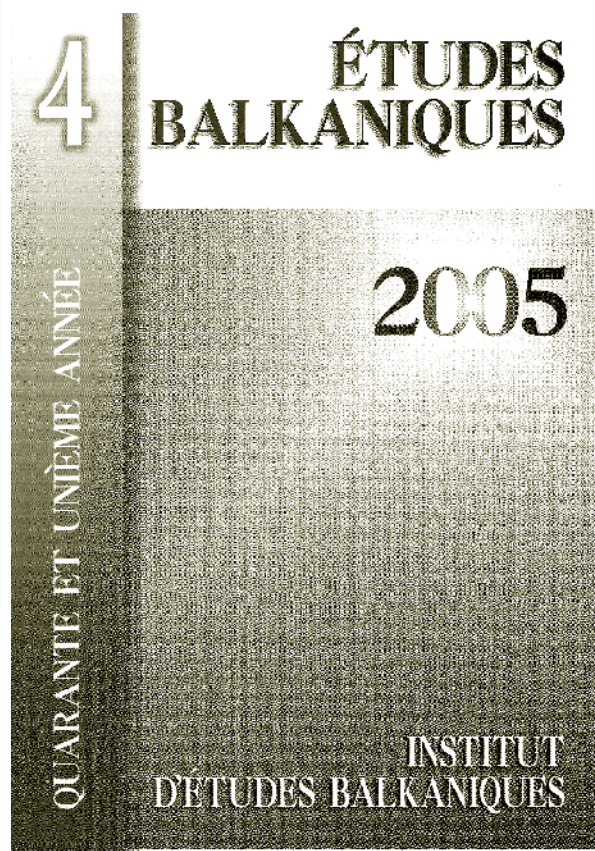
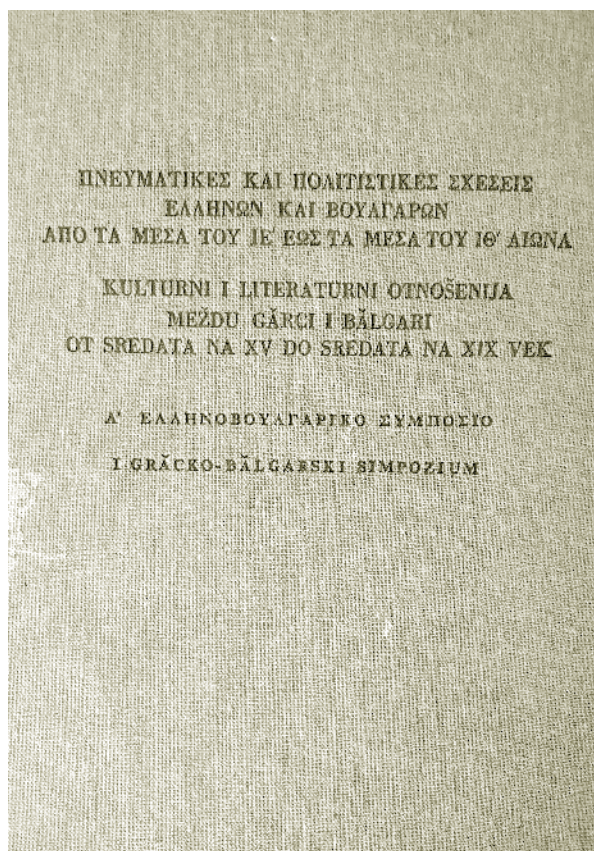
1. Учебник по български език за чужденци / От Ст. Гинина, Цв. Николова, Л. Сакъзова /. От този учебник, който сега излиза от печата, искаме 20 екземпляра, обаче само на английски, защото имаме на немски и на френски по 15 екз. и не ни трябват други такива. Казаха ми, че скоро щели да излязат и плочи от този учебник. Ако е вярно това, моля Ви много да ни изпратите поне две серии.

2. Български език - Първа част /София 1964, от Маринова, Хубенова и Джумаданова/. Имаме 20 екз. и трябват ни още 20 или поне 15, защото искам да ги употребя догодина за моите първокурсници, които обикновено са около 40 души в началото на учебната година. Втора част /София 1968/. Тази втората част на същия учебник ще се употреби от второкурсниците, които са около 20 души. От него имаме само един екземпляр, а трябват ни 20. Не зная дали има или ще има Трета част от този учебник. Много бих искал да зная.

Писмо от Йоанис Лампсидис –преподавател по български език и директор на Школата по балкански езици към Института за балкански проучвания в Солун, [до Славянския комитет в София] с благодарност за получените учебници по български език и с молба за осигуряване на речници и други помагала.

Солун, 8 дек. 1971 г.

ЦДА, ф. 141, оп. 8, а.е. 18, л. 12-13.

Титулни страници на съвместни издания на Института по балканистика – София и Института за балкански проучвания – Солун, 1980–2005 г.

БЪЛГАРСКА
АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Единен център за наука
и подготовка на кадри
по история

София, ул. Бенковски № 3

№ 846

София, 18.V. 1973 г.

ДО

КОМИТЕТА ЗА ПРИЯТЕЛСТВО И
КУЛТУРНИ ВРЪЗКИ С ЧУЖБИНА

Т У К

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Единният център за наука и подготовка на кадри по история към БАН предлага на Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина да бъдат изпратени на семинар в Солун следните другари:

— Тодор Димитров Сарафов - гл.асистент към СУ "Кл.Охридски" по класическа филология.

Другарят Сарафов е роден на 28.VIII.1924 г. в гр.София. През последните години се занимава с въпросите на класическото езикознание. Предлага се да участвува в семинара по стари романски езици. Адрес, София, ул. Л.Каравелов № 54

— н.с. Владимир Пенчев Попов - кандидат на историческите науки, научен секретар на И-та по трекология.

Др. Попов е роден на 21.IV.1940 г. в с.Тетово, Разградско. Занимава се с антична история. Предлага се да участвува в семинара по стара история на Гърция. Адрес: София, Чапаев 52

— н.с. Марин Жечев Терзиев - кандидат на филологическите науки, работи в И-та за балканистика. Занимава се със съвременна гръцка литература. Адрес: София, Суходолска II бл.55 вх.Б

Др. Жечев е роден на 24.VIII.1935 г. в гр. Шумен. В И-та за балканистика разработва темата: "Проблеми на развитието на съвременната гръцка литература". Предлага се да участвува в семинара по съвременна гръцка литература.

— н.с. Афродита Алексиева Зурмалиева - кандидат на филологическите науки, работи в И-та за балканистика.

Др. Зурмалиева е родена на 22.VIII.1938 г. в гр. Созопол. Работи върху българо-гръцките културни връзки от началото на XIX в. Предлага се да участвува в курс по съвременна гръцка история.

Адрес: София, Кривопак 21

ДИРЕКТОР

проф. д-р Н.Тодоров

Предложение от проф. Николай Тодоров – директор на Единния център за наука и подготовка на кадри по история при БАН, до Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина за българските участници в Семинара по гръцки език в Солун.

София, 18 май 1973 г.

ЦДА, ф. 363, оп. 8, а.е. 1893, л. 14.

III. Солун в българо-гръцките общувания

85-81

КПКВЧ
Вх. № 2482128-1963 г.
София

28 май 1973 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

ОТДЕЛ "Трети" № 52148

16

До
Комитета за приятелство и
културни връзки с чужбина
отдел "Втори"

При отговор, пишете винаги № и дата

1973

Посолството в Атина ни уведоми, че Институтът по балканистика в Солун е получил съобщението за участие на 5 наши представители в организирания от него летен семинар. Директорът на института проф. Мицакис предлага да изпратим, ако желаем, още 5 души на разноски на института. Същевременно предлагат и те да изпратят 10 души на нашия семинар по български език. Молят да бъдат извинени за закъснението и предлагат лицата:

1. на наши разноски:
 - Костас Лисимаху – студент по икономически науки
 - ✓ - Георгиос Калогерас – студент по английска филология
2. на собствени разноски:
 - Георгиос Веленис
 - Никос Кацанис
 - Теодорос Теодору ✓
3. допълнително предлагат и:
 - Йорданис Цамбадзис
 - Панайотис Циакос
 - ✓ - Апостолос Карас
 - Мария Орфаниду

Мнението на Министерство на външните работи е, че предложението на проф. Мицакис представлява интерес и може да бъде прието. Молим да ни уведомите за вашето решение във възможно най-кратък срок.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛА ТРЕТИ,
ПОСЛАНИК: /Г. Петков/

бп/вд

Писмо от Г. Петков – началник на Отдел „Трети“ в Министерството на външните работи на НРБ до Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина относно предложението за гръцки участници в Семинара по български език.

София, 28 май 1973 г.

ЦДА, ф. 363, оп. 8, а.е. 1893, л. 16.

д-р. Маринов
Мисл за станобити
суб. Българ

ДОКЛАД

от командировката на 20 души библиотечни работници,
взели участие в българо-гръцкия семинар, състоял се
в Солун от 1 до 3 октомври 1982 г.

След победата на ПАСОК в Гърция, председателят на Съюза на гръцките библиотекари, г-жа Катерина Танопулу, прояви жив интерес към развитието на библиотечното дело в България и предложи да се създадат по-активни връзки между библиотечните работници от двете страни. Директорът на Народната библиотека „Кирил и Методий“, Константинка Калайджиева, уведоми Комитета за култура за възможността да окажем влияние върху една сфера от културния живот на Гърция. След получаването на положителен отговор от Комитета за култура и указание да се подготвят конкретни предложения за двустранното сътрудничество, чрез Секцията на библиотечните работници при Профсъюза на работниците от полиграфическата промишленост и културните институти бяха поканени председателя и секретаря на Съюза на гръцките библиотекари. Съвместно се обсъдиха конкретните нужди и въпросите, от които се интересуват нашите колеги. В резултат на това посещение бе подготвено и Споразумение за културно сътрудничество между Гърция и България в областта на библиотечното дело (вж Приложение № 1). Документът бе изпратен на Комитета за култура, Националната комисия на ЮНЕСКО в България, ЦС на БПС и на Министерството на външните работи за сведения и евентуални корекции, тъй като при подписването му се споразумяхме, че ако отговорните органи на двете страни имат възражения, той може да бъде поправен и преподписан. По съдържанието като цяло и по отделните точки на споразумението не се получиха възражения, защото отговаря на политиката за сътрудничество между двете страни след посещението на д-р. Годор Живков в Гърция.

В изпълнение на споразумението, група от 40 души гръцки библиотечни работници посети България на свои разноски от 12 до 19 септември т. г.. От наша страна бе уредена програма, която им даде възможност да се запознаят с дейността на Народната библиотека „Кирил и Методий“, Държавния библиотекарски институт, Софийската градска библиотека, ЦИНТИ, Централната научно-техни-

Окръжната библиотечна служба са отлично библиотекари осигурени с уважение и динамично посещение на гръцкия семинар в Солун. да преведем на библиотечното дело в

шно. На откриването на Гръцката конгресна българският генерал-брат. Разноските цяло се поеха от въпроси в Гърция, която бе отделено и именуваха това и успешен „кон-

рес предимно за работници високо ерудиран. Посрещнаха ни

едните изводи и

реални постижения може да оказва влияние върху култур-

г остра нужда от дългосрочен план, ясно определени въпрос.

то сътрудничество изработено в духа на между НР България библиотечните не няма възражения и да се съдей-

Доклад за командировката на двадесет българи-библиотечни работници за участие в Българо-гръцкия семинар, състоял се в Солун от 1 до 3 окт. 1982 г.

Б.м., [1982 г.]

ЦДА, ф. 405, оп. 10, а.е. 490, л. 1-3.

III. Солун в българо-гръцките общувания

ГЕНЕРАЛНО КОНСУЛСТВО
НА Н. Р. БЪЛГАРИЯ

Солун, 197... год. 38

ЦК на БКП
№ 64,18-40 14/11
Подписи на връщане в отдел „Недоволство“

55.189-1/13.VI.83

ДО

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
ОТДЕЛ: "КУЛТУРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО"

КОПИЕ: ЦК на БКП

ОТДЕЛ: "ВЪНШНА ПОЛИТИКА И МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ"

КОПИЕ: МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА
С В О

Приложено изпращаме Ви две писма от гръцките граждани Елени Боджори и Насилис Франгопусос, собственици на частни езикови училища с преподаване на български език в гр. Солун.

От български език се интересуват предимно кандидат-студенти, а също и други граждани. В Солун в момента има три такива училища.

Решението на Министерството на просветата за приемане на кандидат-студенти с бал 16 /много добър/ и нагоре, вместо с бал 14 /добър/ и нагоре, както бе миналата година, постави пред сериозни проблеми съществуването на тези училища. Създадох се обтегнати отношения между собствениците на тези училища и кандидат-студентите, които бяха започнали едногодишния курс на обучение при миналогодишните изисквания – т.е. бяха приели в курсовете кандидати с бал 14. Известни негодувания бяха проявени и към нашата страна от страна на родителите, които бяха направили сериозни разходи за подготовка на своите деца по български език. Тази подготовка е необходима за пред гръцките власти, тъй като валута за следване в чужбина се отпуска само при издържан изпит по езика на страната пред гръцка комисия.

Подготовката на кандидат-студентите по български се извършва по програмите на ИЧС "Г.А.Насър" и се дава положителна представа за България.

Сценявайки политическата обстановка в района считаме, че тези училища следва да се подкрепят от нас, а не да ни се създават трудности. Изхождайки от това предлагаме в бъдеще, а също и

студентите, завършващи едногодишните училища да се приемат с обща оценка в дипломата 14 /до-

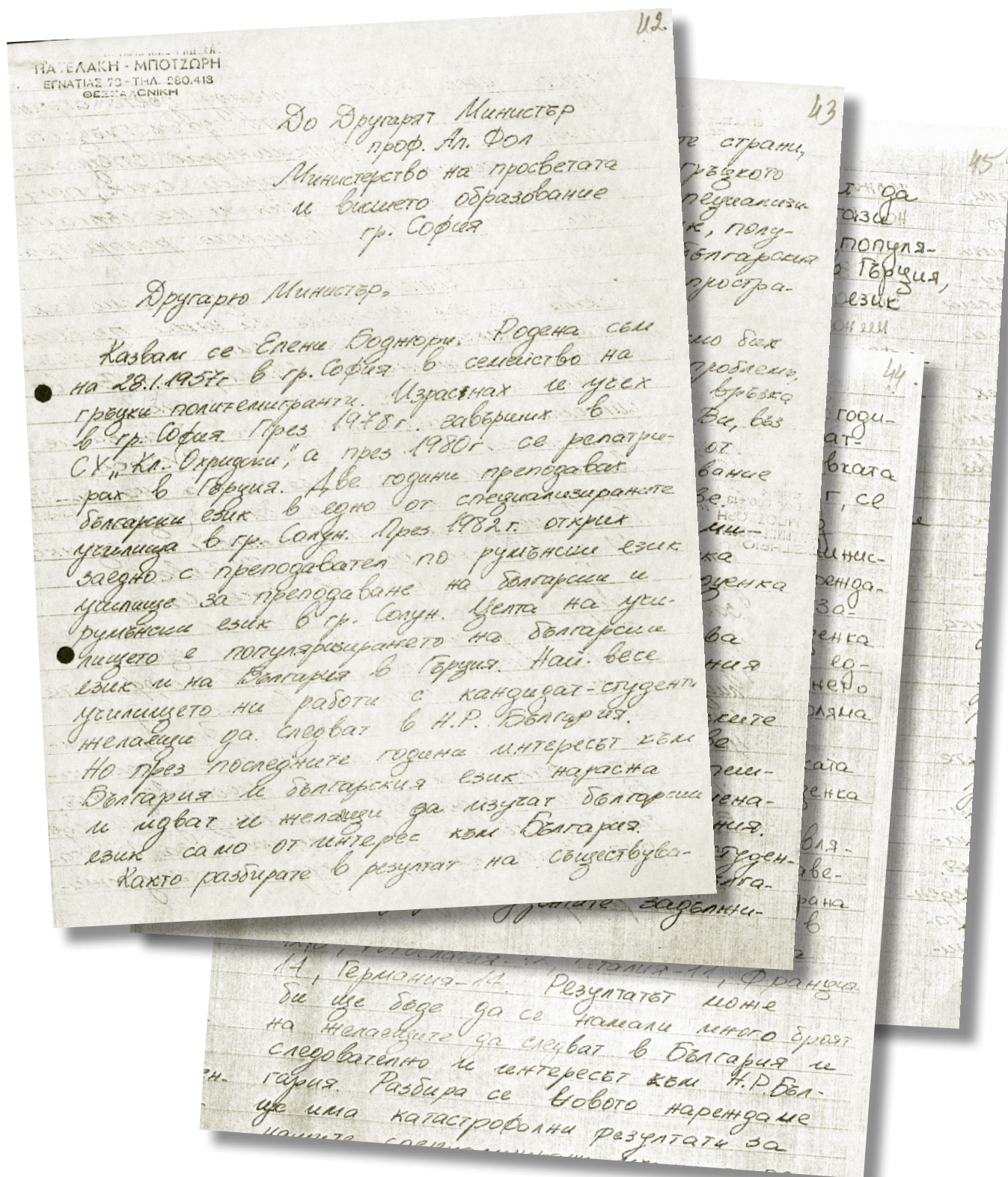
отношение по повдигнатия въпрос собствениците на училищата

ГЕНЕРАЛЕН КОНСУЛ: И. Петров
/Ил. ПЕТРОВ/

Имаме ли класиране по език	
Имаме ли класиране по валута	
Датум:	
Местоположение:	
Потпис:	

Писмо от Илия Петров – генерален консул на НРБ в Солун, до Министерството на външните работи в София за недоволството на собственици на частни езикови училища за преподаване на български език в Солун, от въведените нови изисквания за успеха на гръцките кандидат-студенти в България. Солун, 1983 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 272, л. 38-39.

Писмо от Елени Боджори – собственик на частно езиково училище в Солун, до проф. Александър Фол – министър на народната просвета на НРБ, във връзка с новото разпореждане за успеха на гръцките кандидат-студенти в България. Солун, 15 юли 1983 г.

ЦДА, ф. 1Б, оп. 81в, а.е. 272, л. 42–45.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΡΟΔΑΚΙΝΩΝ

Le voleur de pêches

Σκηνοθεσία - Σενάριο : Βόλο Ράντεφ. Παίζουν : Νεβένα Κόζανοβα, Μιχαήλ Μιχαήλοβ, Ράντε Μάρκοβιτς, Βασίλ Βάτσεφ.

‘Η ιστορία μιās μεγάλης αγάπης μεταξύ μιās Βουλγάρας και ένός Σέρβου άξιωματικού. ‘Η υπόθεσις διαδραματίζεται κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τότε πού οί λαοί της Σερβίας και της Βουλγαρίας βρέθηκαν αντιμέτωποι. Μέσα στην άναταραχή της συρράξεως ή Λίζα, σύζυγος του συνταγματάρχου διοικητού της φρουράς της πόλεως Τέρνοβο, αγάπησε τόν ‘Ιβο, Σέρβο άξιωματικό αίχμάλωτο, πού πριν άπό τόν πόλεμο ήταν καθηγητής της μουσικής. ‘Η μεγάλη αύτή αγάπη τελειώνει με τόν θάνατο του ‘Ιβο.

Представяне на филма „Крадецът на праскови“ на режисьора Вълло Радев в програмата на Петата седмица на гръцкото кино. Солун, 21–27 септември 1964 г.

Личен архив на Гергана Дончева

ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Τά βραβεῖα στὴν Σοβ. Ένωση, Η.Π.Α. καί Βουλγαρία

Μὲ τὴν ἀπονομὴ τῶν βραβείων τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τελέσθηκε τὸ βράδι τῆς Κυριακῆς τὸ 9ο Διεθνὲς Φεστιβάλ Κινηματογράφου τῆς ΔΕΘ. Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεσμένη ἀπὸ τοὺς Στίλιαν Παρούσεβ, σκηνοθέτη (Βουλγαρία), Φράνκο Καουλι, δημοσιογράφου (Ἰταλία), Τσάνγκ Λίνγκ, σεναριογράφου (Χόνγκ – Κόνγκ), Κλέαρχο Κονιτσιώτη, παραγωγὸ (Ελλάς), Νίκο Κουνδούρου σκηνοθέτη (Ελλάς), Νίκο Ζακόπουλο, συγγραφέα (Ελλάς) καὶ μὲ πρόεδρο τὸν Σάμουελ Φούλλερ, σκηνοθέτη (Ἡν. Πολιτείες) εἶδαν 44 ταινίες μικροῦ μήκους. Ἡ κ. Μαρί Έλεν Μπρεγιό, ἡθοποιὸς (Γαλλία) δὲν ἔλαβε μέρος στὴν Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ λόγους υγείας.

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποφάσισε νὰ ἀπονεύει τὰ παρακάτω βραβεῖα:

1. Βραβεῖο καλύτερης ταινίας μικροῦ μήκους μὲ ὑπόθεση στὴν ταινία «Άγγελέ μου» (Σοβιετικὴ Ένωση) μὲ ψήφους 6 ἐναντι μίας.
2. Βραβεῖο καλύτερης ταινίας μικροῦ μήκους «τοκμανταίο» στὴν ταινία «Τὸ φαντάσμα τοῦ ἀκριτηρίου Χάρν», (Ἡν. Πολιτείες) μὲ ψήφους 6 ἐναντι μίας.
3. Βραβεῖο καλύτερης ταινίας μικροῦ μήκους μὲ κινούμενες εἰκόνες στὴν ταινία «Στὸν κόλπο γυρίω σου» (Βουλγαρία) μὲ ψήφους 6 ἐναντι μίας.

Τὰ βραβεῖα συνοδεύονται ἀπὸ ἐπίχρυσα ἀγαλματίδια, ὁμοιώματα τῆς Νίκης τῆς Σομβόρκες τοῦ Πωγωνίου καὶ ἀπὸ σχετικὰ δῶματα.

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπένευε τιμητικὴ διάκριση στὴν ταινία «Ένα πλοῖο χωρὶς ἄνθρωπο» (Δανία), στὴ δευτέρη ψηφοφορία μὲ ψήφους 5 ἐναντι 2, γιὰτὶ περιγράφει τὴν οὐκίαν καὶ τὴ βία τοῦ πολέμου καὶ καταδικάζει τὴν ἀδιαφορία τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπένευε ἑπίσης διάκριση στὴν ταινία «Σκαθάρ» (Ουγγαρία), στὴν δευτέρη ψηφοφορία μὲ 5 ψήφους ἐναντι 2, γιὰ τὴν πρωτοτυπία τοῦ, στὴν τέρψη, τοῦ τεχνικῆ καὶ τὸν συμβολισμό τοῦ.

Τὰ βραβεῖα καὶ οἱ τιμητικὲς διακρίσεις ἀπονέμονται στὸν παραγωγό. Ὑπενθυμίζεται ὅτι ἡ ΕΡΤ ἀποφάσισε νὰ προβάλει ἀπὸ φέτος τὶς τρεῖς ταινίες μικροῦ μήκους, ποὺ βραβεύονται ἀπὸ τὴν Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Διεθνoῦς Φεστιβάλ, ἐκσφαλίζοντας τὰ δικαιώματα ἀπὸ τοὺς παραγωγούς.

* Τὰ ἀποτελέσματα ἀνακοινώθηκαν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ τὴ νύκτα, μετὰ τὸ πέρας τῆς προβολῆς τῶν ταινιῶν μικροῦ μήκους καὶ πριν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς προβολῆς τῆς μεγάλου μήκους ταινίας.

В. "Елиникос вoрас" – Солун
30.9.1980 год., бр. 3710

На международния фестивал на
киното

НАГРАДИТЕ В СЪВЕТСКИЯ СЪЪЗ,
САЩ И БЪЛГАРИЯ

.....

3. Наградата за най-добър късометражен рисуван филм се присъжда на филма "Спри, огледай се!" /България/ с 6 гласа и един против.

.....

Информация в солунския вестник „Елиникос Ворас“ за награждаването на българския късометражен анимационен филм „Спри, огледай се!“.

Солун, 30 септ. 1980 г.

ЦДА, ф. 405, оп. 9, а.е. 568, л. 181.

ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΓΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΑΣ 3

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Ἡ Ἑνωσι Φίλων Ἑλλάδας - Βουλγαρίας σᾶς προσκαλεῖ στὴν Πολιτιστικὴ ἐκδήλωση ποὺ ὀργανώνει τὴν Πέμπτη 13 Μάη 1982 καὶ ὥρα 8 μ.μ. στὸ ΠΑΛΑΙ ΝΤΕ ΣΠΟΡ, μὲ τὸ συγκρότημα Λαϊκῶν Χορῶν "ΡΟΔΟΠΑ" τῆς Βουλγαρίας.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

44

1981

Покана от Българо-гръцкото дружество за приятелство – клон Солун за концерт на Българския танцов състав „Родоп“ в града. Солун, май 1982 г.

ЦДА, ф. 405, оп. 9, а.е. 568, л. 44.

III. Солун в българо-гръцките общувания

ОБЩОГРЪЦКО КУЛТУРНО ДВИЖЕНИЕ
Филиал Солун, ул. "Царски" 115
тел. 274598

ДО КМЕТА НА ГРАД СОЛУН И
ОПШИСКИЯ СЪВЕТ НА СОЛУНСКАТА
ОБЩИНА

Драги господа,

В рамките на приятелството между двата побортивни градове Солун и Пловдив Ви предлагаме да организираме съвместно в рамките на празниците "Димитрие"/м. септември 1983 г. - бел. прев./ една Седмица на гръцко-български културен обмен между общината Солун и общината Пловдив.

Обменът ще обхваща следните области: музика, изобразително изкуство и литература.

По-конкретно за всяка област предлагаме:

А. Музика. Дружествени мероприятия

Първи ден: Кратко изложение за българското музикално образование от български специалист/около 1 час/, а след това изнасяне на концерт от прозведения на български композитори от български музикален състав/Засележка: В устен разговор бе проявен интерес към детски филхармоничен оркестър, за предпочитане от Пловдив/.

Предложение за място на мероприятиято: Държавния театър на Северна Гърция.

Втори ден: Разисквания, след кратки изложения от гръцки и български музикални специалисти, относно музикалното творчество в двете

Писмо от С. Коромбили – председател на Солунския филиал на Общогръцкото културно движение, до кмета на Солун и Солунския общински съвет с предложение за организиране на Седмица на гръцко-българския културен обмен между Пловдив и Солун. Солун, 8 юли 1983 г.

ЦДА, ф. 405, оп. 10, а.е. 494, л. 23-25.

84-11, 46/01.06.87

19

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ГЛАВНОТО ПОЛИТИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ
ГЕНЕРАЛ ЛЕЙТЕНАНТ
МИТКО МИТКОВ
Т у к

Главна дирекция
„Международна културна дейност“

ДРУГАРИО МИТКОВ,

От 20 до 23 май т. г. за участие в официалния прием, даден от Генералното консулство на НРБ в Солун и в тържеството по случай празника на българската пресвета и култура 24 май в Гърция гостува квартет „София“ при ГЛПУНА.

По време на тези две прояви квартетът изпълни Химна на Кирил и Методи, песни за родината, народни песни, съветски и една гръцка песен. Съставът демонстрира своето високо професионално равнище, а добре подобреният репертоар допринесе за широкото представяне на нашето богато песенно творчество. Гласовите възможности на всички членове на квартета възхитиха присъстващите, тяхната артистичност и умерено сценично поведение само затвърдиха убеждението, че това е един от нашите най-добри състави от този род.

Молим да предадете на членовете на квартета и акордеониста Г. Георгиев нашата искрена благодарност за достойното представяне на българската музикална култура в съседна Гърция.

Благодарим за успешното сътрудничество.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР:

ЗАХАРИ ЗАХАРИЕВ

ББ/ПЛ

28. V. 87

28-06-87

Писмо от Захари Захариев – главен директор на Главна дирекция „Международна културна дейност“, до ген.-лейт. Митко Митков – началник на Главно политическо управление на Българската народна армия, за отличните впечатления от гостуването на квартет „София“ в Солун. София, 28 май 1987 г.

ЦДА, ф. 405, оп. 11, а.е. 494, л. 19.

Български девойки в народни носии при откриването на форума „Европартньорство’92“ в гр. Солун. Солун, 23 юни 1992 г.

Пресфото, БТА

Българско хоро в Солун (с над 300 участници) – част от инициативата „България поздравява страните от ЕС с най-дългото хоро“, организирана от народния певец Илия Луков. Солун, 8 окт. 2006 г.

Пресфото, БТА

Поетесата Патриция Николова на Втория фестивал на балканската поезия, част от Десетия панаир на книгата в Солун. Солун, май 2013 г.

Личен архив на Здравка Михайлова

Представянето на сборника с разкази на Елена Пеева-Никифоридис „Коледно реванс“ (София: „Факел“, 2013) на българския щанд на Фестивала на многоезичието в Солун. Солун, май 2014 г.

Личен архив на Елена Пеева-Никифоридис

Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
Държавна агенция „Архиви“

•
СОЛУН И БЪЛГАРИТЕ:
ИСТОРИЯ, ПАМЕТ, СЪВРЕМИЕ

Документи

•
ISBN 978-619-00-0761-6

•
Формат
60x84/8

•
Печатни коли 18

•
Предпечат и печат
Фабер
www.faber-bg.com

